

Dönem : 3
Toplantı : 4

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 889

Üniversiteler kanunu tasarısı ve Millî Eğitim ve Plân Komisyonları raporları (1/622)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 188/1871

3 . 3 . 1972

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 2 . 3 . 1972 tarihinde kararlaştırılan «Üniversiteler kanunu tasarısı» ve gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygıyla arz ederim.

Prof. Dr. Nihat Erim
Başbakan

GENEL GEREKÇE

I. - Giriş :

Üniversiteler, varoluş sebepleri dikkate alınınca kabul edilir ki, hemen bütün sosyal kurumlardan daha çok değişme, gelişme, millî ve evrensel şart ve gereklere uyma zorunluğunda bulunan kuruluşlardır. Ayrıca kayda değer bir nokta, orta çağlardan itibaren, çabalarını genellikle, bazı dinî otoritenin, bazan Devlet otoritesinin egemenlik kurduğu, bazan da bu iki gücün kendi üzerinde gelişme halinde buldukları bir atmosferin içinde sürdürmüş olan üniversitelerden, her devirde âdetâ koruma andı ile kendilerini bağlı saydıkları birtakım prensiplerin var olduğudur.

Her halde, bu durumda önemli olan değişme, gelişme ve uyum, başka bir deyişle kendini yenileme zorunluğu ile, üniversiteler olma gerekleri arasında bir dengenin kurulmasında gösterilmiş veya gösterilecek başarıdır.

Bizde üniversite öğretimini bu açıdan incelenmesi ve değerlendirilmesi, hiç şüphesiz, büyük bir anlam taşıyacaktır.

Cumhuriyetten sonra 31 Mayıs 1933 tarih ve 2252 sayılı Kanunla İstanbul Darülfünunu ve ona bağlı bütün kuruluşlar kadro, teşkilât ve mevzuatı ile birlikte kaldırılarak İstanbul Üniversitesine çevrilmiş ve bu köklü hareket Türk Yüksek öğretim hayatında yeni bir devir açmıştır. Bundan onüç yıl sonra, 1946 yılında 4936 sayılı Kanunla üniversiteler yeni ve ileri bir statüye kavuşturulmuşlardır.

Bunu izleyen ondört yıl içinde Üniversiteler Kanununda, yeni birtakım değişikliklere gidilmesi ihtiyacı tekrar belinmiştir. Böylece 27 Ekim 1960 tarih ve 1115 sayılı Kanunla 4936 sayılı Kanunun bazı maddeleri değiştirilmiş, 4936 sayılı Kanunla sağlanmış bulunan bilimsel ve idari özerkliğe, 1115 sayılı Kanunla düzenlenen «iç denetim» sayesinde yeni bir anlam kazandırılmıştır.

Bu tarihten sonra ise, Türk millî hayatını bütünüyle kavrayan, yönlendiren ve bir devrim yasası olan 1961 Anayasası kabul edilmiş; Anayasanın, «İktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmanın plâna bağlanacağı ve kalkınmanın bu plâna göre gerçekleştirileceği» ilke ve direktifine dayalı olarak plânlı bir devreye girilmiştir.

Ancak, aradan geçen onbir yıl içinde; yüksek öğretim alanında, özellikle üniversitelerimiz açısından plân dönemlerinin gerektiği gibi değerlendirilememiş olduğu bilinmektedir.

Kalkınmanın zorunlu kıldığı iktisadi, sosyal ve kültürel reformların, Atatürk ilkeleri doğrultusunda, tüm olarak gerçekleştirilemeyişi de, bu alanlarda dar boğazların ve bunalımların artmasına, yıkıcı bir istismar ortamının doğmasına yol açmıştır.

Bu durumdan üniversitelerimizin ne ölçüde zarar gördükleri malumdur.

Nihayet, 12 Mart Muhtırasından sonra işbaşına gelen I. Reform Hükümeti zamanında, Anayasanın, bazı maddeleri arasında, üniversitelerle ilgili 120 nci maddenin de temelli bir değişikliğe tabi tutulmuş bulunması, Üniversiteler Kanununun süratle ve yepyeni bir açıdan tekrar ele alınarak düzenlenmesini kaçınılmaz kılmış ve bu tasarı ile işte bu görevin başarılmaya çalışılmıştır.

II. - Tasarının dayandığı ilkeler :

Üniversitelerimizin yeni bir kanuna kavuşturulmaları gereği derin bir ihtiyaç halinde hissedilmeye başlandığı ve bu amaçla hazırlıklara girişildiği andan itibaren, böyle bir kanunun hangi ilkelere dayandırılması meselesi ortaya çıkmıştır.

Hiç şüphesiz, bu ilkelerin saptanmasında gösterilecek isabetin derecesi ile, kanunun bu ilkeleri yansıtırma oranı da, üzerinden fazla durulmaya değer iki önemli konuyu teşkil etmiştir.

Ayrıca, ilkelerin yorumlanışında ilgili çevreler arası görüş ve anlayış birliğinin mümkün olabilen âzami çoğunlukla sağlanması da problemin önemli bir başka yönü sayılmıştır.

İncelendiğinde de anlaşılabilirliği gibi, tasarıya ruh ve yön veren, ona reformist çehresini kazandıran ilkeleri Anayasamızın, Devlet Kalkınma plânlarımızın, millî eğitim politikamızın, yurt gerçeklerinin, uygulamaların değerlendirilmesinden çıkan sonuçların ve nihayet evrensel uygulamalara hâkim olan köklü eğilimlerin ışığında saptanmışlar ve maddelerde akislerini bulmuşlardır.

Bu alanda gösterilen başarının gerçek değeri, herhalde uygulamaların sonunda ortaya çıkabilecektir.

İlkeler üzerinde birleşme, bunları yorumlamada görüş ve anlayış birliği sağlanması bakımından Millî Eğitim Bakanlığı mümkün olabilen çabasının, en samimîsini ve âzamisini harcamış bulunmaktadır.

Sonuç olarak, tasarı, aşağıda açıklanan ilkeler daima göz önünde tutularak, her maddenin formülasyonunda bir mihenk taşı gibi kullanılarak hazırlanmıştır :

A) «Yüksek öğretimin bütünlüğü ve ortaöğretimle ilgisi» :

Yüksek öğretim, eğitim sisteminin bütünlüğü çerçevesinde, ortaöğretime dayalı oluşu, yüksek seviyede insan gücü ihtiyacını karşılamakla görevli bulunuşu, öğrencileriyle ilgili dikey ve yatay geçişlerin ancak aynı öğretim kademesi içinde söz konusu olması sebepleriyle bir bütün teşkil etmektedir. Bu bakımdan üniversitelerle diğer yüksek öğretim kurumları arasında sıkı, devamlı bir bağ ve koordinasyon zorunlu görülmektedir. Böyle bir koordinasyon, üniversitelerin kendi aralarında şart olan koordinasyon derecesinde önem ve anlam taşır.

Üniversitelerin, diğer yüksek dereceli öğretim kurumları ile özellikle lisans seviyesinde çok sıkı bağlar kurmaları, böylece eğitimin kalitesini yükseltici bir rol yüklenmeleri, ekonomik yönden sağlayacağı yararlar bakımından özellikle kaynakları sınırlı, öğretim elemanı, ders araç ve gereçleri yetersiz ülkelerde önemle dikkate alınmaya değer.

İlke, bu yönlerden değerlendirilmek suretiyle tasarıya aksettirilmiştir. Şöyle ki :

a) Yüksek öğretim alanına bütünüyle yön verme amacı ile çalışmalar yapmak özel bir kuruluşa görev olarak verilmiştir. (Madde : 4)

b) Üniversitelerin, yüksek öğretimin bütünlüğü çerçevesinde yüksek dereceli okullarla ilgisi açık ve kesin bir hükme bağlanmıştır. (Madde : 6 — ç)

B) «Yüksek öğretimin toplum ihtiyaçlarına yönelmesi.»

Yüksek öğretimin, bütünü ile kalkınma hedeflerine uygun olarak toplumun ekonomik ve sosyal ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde düzenlenmesi gereği açıktır. Bu bakımdan tasarı, tümü ile üniversiteleri toplum yararına yönelmiş kurumlar olarak düzenlemeyi hedef almıştır. Gerek üniversitelerle ilgili üniversiteler dışı kuruluşlar, gerekse üniversitelerin kendi organları düzenleme ve denetlemelerinde bu ilkeyi ön plânda tutmak yükümlülüğü altındadırlar.

a) Üniversitelerin görevleri maddesi (Madde 3, b, c, ç, d, f) ile başlayan toplum yararına yönelik ilkesi, aynı ilke mihverî etrafındaki diğer hükümlerin bütünlüğü içinde tasarıda dikkate değer bir yer tutmaktadır.

b) Yüksek öğretim kurulunun kuruluş amaçlarından ve görevlerinden başlıcası budur. (Madde : 4, 6 a, c, d)

c) Üniversite Denetleme Kurulunun görevleri arasında, üniversitelerin işleyişlerini bütünü ile denetleme ve sonuçları Başbakanlığa bir raporla sunma fonksiyonu vardır. (Madde : 8 — ç)

ç) Çeşitli kaynakların sağlanması ve etkin şekilde kullanılması da toplum yararına önemli bir katkıdır. (Madde : 38, 40, 41, 43, 46, 47, 55, 56, 57, 71 b)

C) «Yüksek öğretimde fırsat ve imkân eşitliği»

Bütün ilkelere gibi, bu ilke de Anayasamızın ve Devlet kalkınma plânlarının üzerinde önemle durdukları bir prensiptir.

Fırsat ve imkân eşitliği, tasarıda sosyal adaletin bir gereği ve hukuk devletinin bir görevi olarak değerlendirilmiş ve birçok maddede aksini bulmuştur.

Öğrencilerin kabul esaslarının düzenlenmesinde yeteneklerinin bir unsur olarak dikkate alınması zorunluğu (Madde : 52), aynı meslek ve bilim dallarında öğretim yapan farklı üniversiteler kuruluşlar arasında yatay ve dikey geçişlere imkân tanınması ve unvan ve hakların eşdeğerliği meselesinin bir çözüme bağlanması. (Madde : 53 b, c), öğrenim süresinin sınırlandırılması (Madde 54), öğrencilere yapılacak çeşitli yardımlar (Madde : 55), öğrencilere yönelmiş sosyal hizmetler (Madde : 56, 57), üniversitelerarası zorunlu görevlendirmeler yolu ile yurt düzeyinde seviyeli bir öğretim sağlamayı öngören maddeler (Madde : 6 a, 9 a, 22, 44, 46, 47) bilim ve dil jürilerinin teşkilinde güven sağlayıcı tedbirler getiren maddeler (Madde : 20 a, ç, 29 b, c, ç; 42) bu ilkedeki alınan ilhamın ifadeleridir.

C) «Kaynakların etkin bir biçimde kullanılması»

Kaynakların etkin bir biçimde kullanılması için gerekli tedbirlerin getirilmesi ve böylece bu ilkenin uygulamaya dönüştürülmesi tasarıda başlıca amaçlarından biri olmuştur.

Kaynak yaratma, kaynakların israfını önleme, sınırlı kaynaklardan âzami randımanı elde etme ve kaynak kullanmada etkinliği sağlama yönleriyle çeşitli maddelerde işlenmiş olan bu ilke, yüksek öğretim alanında plâna uygun bir gelişmeyi gerçekleştirebilmemizin önşartlarından biridir.

Tasarı, kaynakları, madde, insan ve zaman unsuru olarak en geniş anlamı ile değerlendirmeye çalışmıştır.

Malî kaynakları sınırlı olan ülkemizde, insangücü ihtiyacımızın istenen nicelik ve nitelikte sağlanabilmesi için tesislerin, ders araç ve gereçlerinin, beşerî kaynakların ve diğer olanakların iktisadi verimlilik ilkesine uygun şekilde değerlendirilmesi zorunludur.

Bu ilke ile doğrudan doğruya ilgili örnek bazı hükümler (Madde : 3 c; 6 c, ç; 31 d; 38; 39 (öğretim yükü); 71, 72, 74)

D) «Yüksek öğretim plânlanmasının örgütlenmesi»

Tasarıda dayanan ve tasarıya yön veren ilkelere binî de yüksek öğretim plânlanmasının örgütlenmesidir.

«Öğrenim ve öğretimin... çağdaş bilim ve teknoloji gereklerine ve kalkınma plânı ilkelerine göre yürütülmesi esasları kanunla düzenlenir» şeklinde Anayasamızın 120 nci maddesinde çok geniş bir kavram halinde aksini bulan bu plâna bağlılık ihtiyacı, Devletin genel kalkınma ve yıllık iera plânlarında devamlı bir direktif ve telkin konusu yapılmış olmasına rağmen, yüksek öğre-

tim alanında hemen hemen tüm bir başarısızlığa uğramış ve bu durum konunun bu tasarıda önemle ele alınmasına yol açmıştır.

Yüksek öğretimin bütünlüğü ilkesi ışığında, yüksek öğretim alanının bütün yönleri ile plâna bağlanması, madde ve muhtevası ile düzenlenmesi, yönlendirilmesi, uygulamaların yakından izlenip değerlendirilmesi, plânlamanın gereği olarak Üniversitelerarası Koordinasyonun sağlanması ve korunması devamlı bir örgütün kurulmasını kaçınılmaz hale getirmiş ve tasarı, bu amaçla, Yüksek Öğretim Kurulu adıyla yeni bir örgütün kuruluşunu öngörmüştür.

Bunun yanısıra kurulması istenen üniversitelerarası kurul da bu örgütle işbirliği halinde çalışacak üniversitelerüstü bir kuruluş şeklinde düzenlenmiştir.

Tasarıda yüksek öğretimin plâna bağlanması, yeni kurumların açılışları, mevcutların geliştirilmeleri, öğrenci kabulü, öğretim elemanlarının yetiştirilmeleri, tüm kaynakların en etkin biçimde kullanılması, bu konulardaki mevzuatın yeterli hale getirilmesi, devamlı geliştirilmesi ve uygulama sonuçlarının izlenmesi yoluyla, alınacak tedbirlerin saptanması şeklinde, geniş, gerçekçi ve sonuca götürücü bir görüşle ele alınmıştır.

Bu sorunun köklü bir şekilde çözümü, eğitim alanında yatırımlarının ve harcamalarının karşılığını alamayan, yüksek seviyeli insan gücü bakımından ciddi istihdam sorunları ile karşıkarşıya bulunan Türkiye için hayati bir ihtiyaç halindedir.

E) «Öğretim ve öğrenim hürriyetlerinin güvenlik altında bulundurulması» için Anayasa ve mevzuat çerçevesinde her türlü tedbirin alınması ve bunu sağlayıcı hükümlerin getirilmesi tasarının hazırlanışı sırasında üzerinde hassasiyetle durulan diğer bir husus olmuştur.

Tasarı, bu konuda üniversite öğretim üye ve yardımcılarından, öğrencilerinden itibaren üniversite organlarına, üniversitelerle ilgili üniversiteler dışı, üstü kuruluş ve organlara, zabıta kuvvetlerine ve nihayet Hükümete ait görev, sorumluluk ve yetkileri dengeli bir biçimde belirtmiş bulunmaktadır.

III - Tasarının getirdikleri :

Tasarı, yukarıda açıklanan ilkelerin ışığında ve bu ilkelerin uygulamaya dönüştürülmesini sağlayacak şekilde düzenlenmiştir.

Bu tasarı ile getirilmiş olan pek çok yenilik dışında, tasarıya yön veren, temelli ve reformist açıdan anlamlı özellikler şunlardır :

1. Üniversiteler, çağdaş bilim ve teknolojinin gereklerine ve Devlet Kalkınma Plânının temel ilke ve politikalarına uygun olarak kuruluş, gelişme ve işleyişleri bakımından olduğu kadar aralarındaki koordinasyon yönünden de özel bir plânlamanın konusu olacaklardır.

Bu amaçla, Millî Eğitim Bakanının başkanlığında «Yüksek Öğretim Kurulu» adı ile yeni bir kuruluş öngörülmüştür.

Yüksek Öğretim Kurulu, yüksek öğretimin bütünlüğü esprisi içinde, bir yandan üniversitelerle diğer yüksek öğretim kurumları arasında mevcudolması gereken ilgiyi, diğer taraftan bu alanın ortaöğretimle olan bağlarını daima göz önünde tutacak, yüksek öğretim alanına bütünüyle yön verilmesinde önderlik edecektir. Bu bakımdan, kurulun Bakanlar Kurulunca atanacak üyeleri temsil edecekleri kurumlar itibarıyla tamamendondurulmamışlardır.

2. Üniversiteler, kendi organları tarafından gerçekleştirilecek iç denetimlerinden ayrı olarak Devletin devamlı, organize ve etkin dış denetimi altında çalışacaklardır.

Tamamen üniversiteler dışında, bazı Hükümet üyeleri ile en yüksek yargı organlarından gelen üyelere kurulacak olan «Üniversite Denetleme Kurulu», politik mülâhazaların etkisi altında kalmadan üniversiteler üzerinde tarafsız bir denetimi sağlayacaktır.

3. Halen mevcut «Üniversitelerarası Kurul» un üye sayısı azaltılmış, böylece çok üyeli kurullarda rastlanan çalışma güçlüğü bertaraf edilmiş, buna karşılık Kurulun yetkileri genişletilmiştir.

4. Mevcut ve yeni kurulacak üniversitelerin öğretim üyesi ihtiyaçlarını karşılayacak çok etkin tedbirler getirilmiştir. Şöyle ki :

a) Yeni kurulacak üniversitelere öğretim üyesi yetiştirmek için mevcut üniversitelere ek asistanlık kadroları verilecek, bunlar doktora yaptıktan sonra ilgili buldukları yeni üniversitelere nakledileceklerdir.

b) Doçent unvanını kazananlar, üniversitelerde çalışmak istedikleri takdirde ancak üniversitelerarası kurulun göstereceği üniversite veya üniversitelere tâyin edilebileceklerdir.

c) İstanbul, Ankara ve İzmir'de kurulu üniversitelerle gelişmiş diğer üniversitelere mensup öğretim üyeleri, bu kanun esasları dâhilinde, her yedi yılda iki öğretim yılı olmak üzere zorunlu rotasyona tabi olacaklardır.

ç) Ayrıca, doçentlik sınavı için bekleme süresi kısaltılmış; yabancı memleketlerde bulunan Türk bilim adamlarının üniversitemize kazandırılmaları kolaylaştırılmış; yeni kurulan üniversitelerde istekle görevlendirilme değerlendirilmiştir.

5. Tasarıda rektör ve dekan yardımcılıkları öngörülmekte, öğretim üyeleri için kesin bir emeklilik yaşı getirilmekte, bunun yanında emekli profesörlerin bilgi ve tecrübelerinden yararlanmak amacı ile emekli profesörlerin bazı şartlarla «Emeritüs profesör» olabilmelerine imkân verilmektedir.

6. Üniversite ve fakülte organlarının daha kolay işlemlerini sağlayacak çeşitli tedbirler alınmış; bu arada fakültelerdeki profesörler kurulu kaldırılarak yetkilerinin birçoğu yönetim kuruluna verilmiştir. Böylece bütün öğretim üyelerinin akademik meseleler dışında çok çeşitli konularla uğraşmalarına lüzum kalmamıştır.

7. Asistanların temsilcileri vasıtasıyla fakültelerin yönetimine, oy hakkına sahibolarak katılmaları ve katkıda bulunmaları esası getirilmiştir.

Öğretim üye yardımcılarında asistanlara özel bir yer ve önem verilmiş, geleceğin öğretim üyeleri olacak bu genç bilim adamı adaylarının fakülte kurullarına da yönetim kurullarına da katılmaları uygun görülmüştür. Ancak temsilcilerin seçimi, nitelikleri, temsilciliğin devam şartları ve katılamayacakları toplantıların özellikleri kanun tasarısında ciddi esaslara bağlanmıştır. Bu esaslar dâhilinde çıkarılacak bir yönetmelik, sistemi kolaylıkla işler bir hale getirecektir.

8. Öğrencilerin de, temsilcileri vasıtasıyla fakülte kurullarına, oy hakkına sahibolarak, katılmaları öngörülmüştür. Bu temsilciler, gerektiğinde fakülte yönetim kuruluna da davet edilerek görüşleri alınacaktır.

Öğrenci temsilcilerinin seçimlerine ilişkin hususlar ile bunların nitelikleri ve temsilciliklerinin devamı şartları, katılamayacakları toplantıların özellikleri kanunla gereği kadar saptanmıştır.

Ayrıca çıkarılacak bir yönetmelik, sistemi kolaylıkla işler bir halde bulunduracaktır.

9. Doçentlik ve asistanlık jürilerinin tesbiti tamamen objektif esaslara bağlanmış, jüri raporlarının aleniyete kavuşturulması ile etkili bir denetim yolu öngörülmüştür.

10. Doktor unvanını veya tıpta uzmanlık yetkisini almış olan asistanlar, ders vermekle görevlendirilebileceklerdir.

11. Tasarıda malî bir avantaj karşılığı olmaksızın tam gün çalışma esası çeşitli yönleri ile düzenlenmiştir.

Öğretim üyeleri ve asistanlarla, aylıkla atanmış diğer öğretim yardımcılarını, en az Devlet memurları için kabul edilmiş olan günlük çalışma süresi kadar bir süre, aralıksız olmak kaydı ile, üniversiteleri emrinde çalışacaklardır. Diğer taraftan tam gün çalışma esasıyla bağdaşacak şekilde, öğretim üyelerinden memleket ihtiyaçları için üniversite dışında nasıl yararlanılabileceği ve üniversitelerin uygulama alanına ne tarzda yardım edebileceği de ayrıca saptanmıştır.

12. Üniversite öğretim üyelerinin, bağlı oldukları üniversite içinde görevli oldukları ders, seminer ve uygulama süresini ifade eden «Öğretim yükü», üniversitelerarası kurulca saptanacak, ayrı ayrı üniversitelerin takdirlerine bırakılmıyacaktır.

13. Bir fakültenin faaliyete geçebilmesi için, öğretim üyesi yönünden gerekli asgari sayı bu kanunda belirtilmek suretiyle, mevcut uygulama yüzünden yıllardır kurulları dahi teşekkül edemiyen fakülte ve üniversiteler kurma devri arkada bırakılmış olacaktır.

14. Bundan böyle üniversitelere giriş, insangücü plânlaması, üniversitelerin ve yüksek öğretim kurulunun önerileri dikkate alınmak suretiyle üniversitelerarası kurulca düzenlenecektir.

Bu esas, yüksek öğretim alanında kalkınma hedeflerine uygunluğun, toplumun ekonomik ve sosyal ihtiyaçlarını karşılama zorunluğunun ve sosyal adalet ve fırsat eşitliği ilkesinin bir gereği olarak öğrencilerin yeteneklerine değer vermenin bir icabı sayılarak getirilmiştir.

15. Aynı meslek ve bilim dallarında öğretim yapan farklı üniversiteler kuruluşlar arasında yatay ve dikey geçişlerin sağlanması ve bu önemli prensibin temel şartları 53 nci madde ile öngörülmüştür.

16. Bir öğrencinin üniversitedeki âzami öğrenim süresi saptanmıştır. Bu süre içinde öğrenimlerini tamamlamayanlarla, tamamlıyamayacakları anlaşılan öğrencilerin üniversite ile ilişkileri kesilecektir.

Böylece, üniversiteye bir kere girenlerin ilânhaye öğrenci sayılmalarına imkân veren bugünkü sisteme son verilmektedir.

17. Tasarı ile üniversitelere, yüksek öğretim kurulunun yapacağı plân ve programlar uyarınca, öğrencilerinin beden ve ruh sağlığının korunması, beslenme, çalışma, dinlenme ve boş zamanlarını değerlendirme gibi sosyal ihtiyaçlarının karşılanması için, öğrenci ve mezunlarına iş bulma servisleri dâhil olmak üzere çeşitli tesisler yaptırma ve işletme görevi verilmektedir.

18. Ders kitap ve teksirleri, bundan böyle ancak ilgili üniversite, fakülte ve yüksek okullarca bastırılacak ve öğrencilere maliyetini aşmayan bir bedelle dağıtılacaktır.

19. Üniversiteler, bu kanunla kendilerine verilmiş bulunan görevleri gereğince başarmak için olduğu gibi, bu görevlerin yerine getirilmesinin engellenmesi veya önlenmesi hallerinde yetkili organlarınca her türlü güvenlik tedbirlerini almaktan da sorumlu sayılmışlardır.

Bu bakımdan zabıtaya başvurduklarında istekleri derhal yerine getirilecektir.

Ayrıca, zabıta üniversitelere, fakültelere ve bağlı kuruluşlarına suçların ve suçluların kovuşturulması amacı ile, gerekli gördüğü her zaman, bir davete veya izne bağlı olmaksızın girebileceği gibi, bu gibi durumlarda ilgili kurumlar zabıta kuvvetlerine her türlü yardım ve kolaylığı göstermekle yükümlü olacaklardır.

20. Öğretim kurumlarında öğretim ve öğrenim hürriyetlerinin gereği gibi korunması, fonksiyonlarını başarabilmelerinin ilk şartıdır.

Bu bakımdan, üniversitelerle onlara bağlı kuruluş ve kurumlarda veya bir üniversiteye bağlı olmayan fakültelerde öğretim ve öğrenim hürriyetlerinin tehlikeye düşmesi ve bu tehlikenin üniversite organlarınca alınan tedbirlere rağmen giderilememesi halinde Bakanlar Kurulunun idareye veya idarelere el koyması imkânı ve bu durumda Hükümetin yetkileri Anayasanın 120 nci maddesine uygun şekilde düzenlenmiştir.

Memleketin büyük ümit ve fedakârlıklarla kurup yaşattığı üniversitelerin görevlerini aralıksız yerine getirmeleri şarttır. Buna engel oluş veya engel olmayı teşvik ediş müsamaha ile karşılanıyacağı gibi, önleme tedbirlerini zamanında, gereği gibi alıp uygulamayanların da sorumluluktan kurtulmaları söz konusu olamaz.

IV - Sonuç :

Bütün bu açıklamalardan anlaşılabilceği gibi, tasarı, Türk üniversitelerini kuruluş, gelişme ve işleyişleri bakımından yeniden düzeleme amacı ile yıllar boyu sürdürülmüş çalışmaların, yayın organlarına yansımış sayısız görüşün, bu alanda diğer memleketlerde girilmiş birçok teşebbüsün, olumlu, olumsuz alınmış sonuçların, Anayasamızın, mevzuatın, Devlet Kalkınma Plânı ilkelerinin, yurt çıkar ve ihtiyaçlarının ışığında büyük bir hassasiyet ve gerçekçilikle değerlendirilmeleri ile ortaya konulmuş ve yüksek Parlâmentonun takdirlerine sunulmuş bulunmaktadır.

Maddelerin gerekçeleri

Madde 1. — Üniversitelerin bu kanun hükümlerine tabi olacağını belirtmektedir.

Madde 2. — Üniversitelerin tanımını yapan bu maddede üniversitelerin, kamu tüzel kişiliğine sahip özerk kuruluşlar olduğu belirtilmektedir. Üniversiteyi oluşturan birimler de, ayrı ayrı ve üniversiteye karşı bir özerklikleri söz konusu olmaksızın, üniversitenin genel özerkliğinden yararlanırlar. Bunların içinde fakültelerin tüzel kişiliği kanunen tanınmakta, diğer birimlere tüzel kişilik tanıma yetkisi üniversite senatolarına verilmektedir.

Madde 3. — Üniversitelerin görevlerini belirten bu maddenin 4936 sayılı Üniversiteler Kanununun 3 ncü maddesine nazaran özelliği, üniversitelerin çeşitli kademelerde öğretim yapma görevinin açıkça ifade edilmesi, öğrencilerin yetiştirilmesinde esas alınacak ülkünün Anayasada ifadesini bulan Türk Devletinin ve Türk devriminin ilkeleri olduğunun belirtilmesi, çağdaş bilim ve teknoloji gerekleri ve Devlet Kalkınma Plânının hedefleri doğrultusunda üniversitelerin kendi insangücü ve maddi kaynaklarını en rasyonel, etkili, verimli ve ekonomik şekilde kullanmaları görevinin açıklanmasıdır.

Madde 4. — Yüksek öğretim kurulunun tanımını yapmaktadır. Memleketimiz için yeni bir kuruluş olan yüksek öğretim kurulu, Devlet Kalkınma Plânının temel ilke ve politikaları çerçevesinde ve bunlarla çelişkiye düşmeksizin yüksek öğrenim kurumları arasında koordinasyonu sağlayacak ve yüksek öğretim alanına yön verecek esasları tesbit edecektir. Böylece, bugün bu alanda mevcudolan boşluk giderilmiş olacaktır.

Madde 5. — Yüksek öğretim kurulunun kuruluş ve işleyişini düzenlemektedir. Millî Eğitim Bakanının Başkanlık edeceği kurulun üyelerinin üniversitelerden seçim yolu ile gelmesi, diğer yarısının Bakanlar Kurulunca atanması, atanacak üyelerden en az dördünün Maliye, Millî Eğitim, Gençlik ve Spor bakanlıkları ile Devlet Plânlama Teşkilâtından ve Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumundan seçilmesi şart kılınmıştır. Böylece alınacak kararların Devletin malî imkânlarına, millî eğitimin amaçlarına ve kalkınma ilkelerine uygun olmasını sağlayacak elemanların mutlaka kurulda yer alması zorunluğu ifade edilmiş olmaktadır.

Madde 6. — Yüksek öğretim kurulunun görev ve yetkilerini belirtmektedir. Bunlar kurulun kuruluş amacını gerçekleştirecek esaslardır.

Yüksek öğretim kurulu, yüksek öğretim alanında yeni kurumların açılması ve mevcutların geliştirilmesi, insangücü ihtiyaçlarının karşılanması, yatırımların ve kaynakların etkili bir şekilde kullanılması, yüksek öğretim alanının muhtaç bulunduğu öğretim ve araştırma elemanlarının yurt içinde ve yurt dışında yetiştirilmesi için kısa ve uzun vâdeli plânlar hazırlayacaktır. Tasarının 43 ncü maddesinde görüleceği üzere, yeni üniversiteler ve fakülteler ancak bu plân çerçevesinde kurulabilir. 71 ncü maddesinde görüleceği üzere üniversitelerin yatırım bütçesinin bu plân esaslarına uygun olması şarttır.

Yüksek öğretim kurulu, öğrenim ve öğretimin Devlet Kalkınma Plânı hedeflerine uygun olarak yürütülmesini sağlamak amacı ile, üniversitelerin özelliklerini, kapasitelerini, insangücü ve maddi ihtiyaçlarını dikkate alarak gerekli gördüğü öğretim dallarında dönem sayısının artırılması, paralel öğretim veya gece öğretimi yapılması hususunda önerilerde bulunacak; üniversiteleri ve diğer yüksek öğretim kurumlarını ilgilendiren kanun tasarılarını inceliyerek görüşlerini Millî Eğitim Bakanlığına sunacaktır.

Yüksek öğretim kurulu, yüksek öğretimin, eğitim sistemi içinde, bütünlüğü ilkesini dikkate alarak, üniversitelerle yüksek dereceli okullar arasında mevcut bulunması yararlı ilgiyi, koordinasyonu düzenleyecek ve görevlerine ilişkin çalışma sonuçlarını, her yıl bir rapor halinde yayımlayacak ve böylece elde ettiği sonuçlar, başarılar veya karşılaştığı güçlükler kamu oyuna açıklanmış olacaktır.

Madde 7. — Anayasanın 120 ncü maddesinin yeni metninin öngördüğü Devlet denetim ve gözetimini sağlayacak Üniversite Denetleme Kurulunun tanımını yapmakta ve kuruluşunu düzenlemektedir.

Devlet adına denetim görevini yerine getirecek kurula, denetleme konusu üniversite mensuplarından üye alınmaması, buna mukabil, kurulun politik etkiler dışında tarafsız bir şekilde çalışmasını sağlamak üzere Hükümet üyeleri yanında en yüksek iki yargı organından ikişer üyeye yer verilmesi uygun görülmüştür.

Böylece üniversite denetleme kurulu, Başbakan veya görevlendireceği bir bakanın başkanlığında Adalet Bakanı, Millî Eğitim Bakanı, Yargıtay Başkanı ve Yargıtay Başsavcısı ile, Danıştay Başkanın Sözcüsünden kurulmaktadır.

Madde 8. — Üniversite denetleme kurulunun görev ve yetkilerini belirtmektedir.

Kurul, üniversitelerin yetkili organlarından veya üniversitelerde görevli kişilerden, yazılı ve sözlü bilgi istiyecek; gerekli gördüğü kişiler için disiplin veya ceza kovuşturması açılmasını dileyecek; yetkili üniversite organlarınca alınan disiplin kararlarına karşı üniversiteler arası kurula itirazda bulunabilecek; zamanında kovuşturmaya başlanmaz veya başlanan kovuşturma sonuçlandırılmazsa ve kurul, bu halin kendisince kabule değer bir zarureten doğduğuna kanaati olmazsa doğrudan doğruya soruşturma yapılmasını sağlayacaktır.

Üniversitelerin işleyişi konusunda Başbakanlığa bir rapor verecektir. Bunun için de üniversitelerin işleyişini yakından izliyecektir. Her yıl verilen bu raporlar, üniversitelerin, amaçlarına uygun şekilde işleyip işlemediklerini, görevlerini yerine getirip getirmediğini, öğretim ve öğrenim hürriyetinin ihlâl edilip edilmediğini ortaya koyacaktır.

Üniversitelerin işleyişini yakından izliyen bu kurul üniversite veya Fakülte ve sair kuruluşlardan idaresine el konulmasını gerektiren bir halin ortaya çıktığını görürse, bu durumdan Bakanlar Kurulunu haberdar edecektir.

Maddenin son fıkrasında ise, kurul üyesi olan Millî Eğitim Bakanının, âcil hallerde, kurul adına yapabileceği görevler ve kullanabileceği yetkiler gösterilmiştir.

Madde 9. — Üniversitelerarası kurulun tanımını yapmakta ve görevlerini belirtmektedir. 4936 sayılı Üniversiteler Kanununa nazaran, hali hazır tasarı, bu kurulun yetkilerini genişletmektedir. Üniversitelerarası kurula eski yetkilerinden başka Yüksek Öğretim Planlaması içinde, üniversiteler arasında akademik yönden koordinasyonu sağlamak, üniversitelerin öğretim üyesi ihtiyacını karşılayacak tedbirleri almak, üniversitelerin tümünü ilgilendiren kanun tasarılarını, tüzük tasarılarını ve aynı nitelikteki yönetmelikleri hazırlamak görev ve yetkisi tanınmaktadır.

Madde 10. — Üniversitelerarası kurulun kuruluş ve işleyişini düzenlemektedir. 4936 sayılı Üniversiteler Kanunu, Üniversitelerarası kurula her üniversitenin, rektörü ve dekanları ile senatolarca seçilecek birer temsilcinin katılmasını kabul etmiştir. Mevcut üniversitelerden gelen üyelerle kalabalık bir kurul durumunda olan ve bugünkü statüsüne göre fakülteleri çok üniversitelerin daha fazla sayı ile temsil edildikleri Üniversitelerarası kurula yeni üniversitelerden katılacaklar da göz önünde tutulursa, çalışmaların süratle ve sağlam bir şekilde yürütülmesinin güçlüğü kolayca anlaşılır. Bu sebeple tasarıda, Üniversitelerarası Kurulun üniversitelerin rektörleri ile senatolarının üç yıl için seçeceği ikişer temsilciden kurulması esası kabul edilmiştir. Kurula ancak tüm olarak bu kanuna tabi olan üniversiteler temsilcileri katılabilecektir. Kuruluş kanununa göre Üniversiteler Kanununa tabi olmayan ve tabi olacağı süreye veya tabi olmak için bir takım şartların gerçekleşmesi gerektiğine kanununda yer verilmemiş bulunan (Ortadoğu Teknik Üniversitesi gibi) üniversitelerle belli bir süre sonra veya belli şartların gerçekleşmesi ile tüm olarak bu kanuna tabi olacak üniversitelerin sadece rektörleri, kurula üye olarak katılabileceklerdir.

Kurula, üniversitelerin kuruluş sırasına göre her yıl bir üniversitenin rektörünün başkanlık etmesi, prensibolarak toplantıların başkanın bağlı olduğu üniversitenin bulunduğu şehirde yapılması esası kabul edilmiştir.

Bu hususta güçlükle karşılaşılan hallerde toplantı yeri rektörlerce kararlaştırılacaktır. Kurulun normal toplantıları dışında, gerekli hallerde Millî Eğitim Bakanının veya her Üniversite Rektörünün kurulun toplantıya çağırılmasını başkandan isteyebileceği belirtilmiştir.

Kurulda alınan bir kararın yeniden incelenmesini istemek yetkisi de Millî Eğitim Bakanına tanınmıştır.

Madde 11. — Üniversite senatolarının kuruluş ve işleyişini düzenlemekte, görevlerini belirtmektedir. 4936 sayılı Kanunun 10 ncu maddesi esas alınmakla beraber, fakülte temsilcisi üyelerin üç yıl için seçilmesi ve rektör yardımcılarının katılması yenilik arz etmektedir.

Diğer taraftan fakültelerin senatonun onamına bağlı kararlarının, Senatoca reddedilmesi halinde bu ret kararının gerekçesiyle birlikte ilgili fakülteye bildirilmesi zorunlu kılınmıştır.

Millî Eğitim Bakanının bir Senato kararının yeniden incelenmesini isteme yetkisi de maddede belirtilmiştir.

Madde 12. — Üniversite Yönetim Kurulunu düzenlemektedir. 4936 sayılı Kanunun 11 nci maddesi esas alınmış ve rektör yardımcılarının yönetim kuruluna katılacağı, kurul raportörlüğünü oya katılmaksızın üniversite genel sekreterinin yapacağı açıklanmıştır.

Yürürlükteki kanunun Üniversite Genel Sekreterini yönetim kurulu üyesi sayısı, Anayasa hükmü ile bağdaşmadığı için muhafaza edilmemiştir.

Madde 13. — Rektörün seçimini, görev ve yetkilerini düzenlemektedir. 4936 sayılı Kanunun 12 nci maddesi esas alınmakla beraber, rektörün üç yıl için seçilmesi kabul edilmiştir.

Rektör seçiminde Fakülteler arasında bir sıraya uyulması yolunda yürürlükteki esas kaldırılmış, fakat fakültelerarası eşitliği sağlayacak eşit sayıda seçmen esası konulmuş, aynı şahsın aradan bir seçim geçmeden iki dönemden fazla rektörlük yapamayacağı belirtilmiştir.

Rektörlerin görevlerinin ağırlığı göz önünde tutularak rektör yardımcılığı ihdas edilmiş ve diğer hususlarda da eski metne nazaran tereddütleri önleyici hükümler getirilmiştir.

Madde 14. — Fakülte kurulunu düzenlemektedir. Profesörler Kurulunun kaldırılması sebebiyle, bu kurulun akademik çalışmalarla ilgili görev ve yetkileri fakülte kuruluna verildiği cihetle madde bu görev ve yetkiyi belirtecek şekilde düzenlenmiştir.

Kurula profesör ve doçent ayırımı yapılmaksızın bütün öğretim üyelerinin katılacağı ve başka bir fakülte kadrosunda olup da diğer bir fakültede ders vermekle görevli öğretim üyelerinin bu ikinci fakülte kuruluna da katılabileceği belirtilmiştir.

Buna mukabil profesörlüğe yükseltilme işlemlerinde fakülte kuruluna yalnız profesörler katılabilecektir.

Ayrıca, Kurulda fakülte asistanları ile öğrenciler, usulüne göre seçilmiş temsilcileri ile temsil edileceklerdir. Bunların katılamayacakları toplantıların özellikleri, ilgili maddelerde açıklanmıştır.

Madde 15. — Fakülte Yönetim Kurulunu düzenlemektedir. Profesörler Kurulunun görevlerinden fakülte kuruluna verilenler dışındaki bütün görevler Fakülte Yönetim Kuruluna devredildiği cihetle madde bu görev ve yetkiyi belirtecek şekilde düzenlenmiştir. Dekan yardımcısı seçilen hallerde bunlar da kurula katılacaktır.

Usulüne göre seçilmiş asistan temsilciler de bu kurulun üyesidirler. Bunların katılamayacakları toplantılar ilgili madde ile açıklanmıştır.

Asistanlar dışındaki öğretim yardımcılarını veya öğrencileri ilgilendiren konuların görüşülmesinde bunların temsilcilerinin davet edilerek bilgilerine müracaat olunması gerekli görülmüştür.

Yönetim kurulu raportörlüğünü oya katılmaksızın fakülte sekreterinin yapacağı açıklanmıştır.

Madde 16. — Dekanın seçimini, görev ve yetkilerini düzenlemektedir. 4936 sayılı Kanunun 8 nci maddesi esas alınmakla beraber, dekanın üç yıl için seçilmesi, yeniden seçilebilmesi fakat bir seçim geçmedikçe bir şahsın iki dönemden fazla seçilmemesi esası getirilmiştir. Böylece hem dekanın görev süresinin kısıllığının, hem de aynı şahsın tekrar tekrar seçilmesinin sakıncaları önlemek istenmiştir.

Dekanın görevlerinin ağırlığı göz önünde tutularak dekan yardımcısı seçilmesi fikrini öngörülmüş ve diğer hususlarda da eski metne nazaran tereddütleri önleyici hükümler getirilmiştir.

Madde 17. — 4936 sayılı Kanunda eksik olan bir sorunu çözmektedir. Üniversite ve fakültelere bağlı yüksek okulların organları bünyesine uygun şekilde düzenlenmektedir.

Okullarla öğretim yapan enstitülerde yüksek okullara ait esasların kıyasen uygulanması öngörülmektedir.

Madde 18. — Öğretim üyelerinin görevlerini düzenlemektedir. 4936 sayılı Kanunun 21 nci ve 25 nci maddelerinde doçent ve profesörler için ayrı ayrı düzenlenen görevler, tasarıda öğretim üyeleri arasında ayırım yapılmadan bu maddede düzenlenmiştir.

Öğretim üyeleri için asistanların yetişmelerine yardımcı olmak, belli saatlerde öğrencilerle yakından ilgilenmek görevleri ile Üniversitelerarası Kurulca veya üniversite ve fakülte organlarıca verilecek görevleri ifa etmeleri zorunluğu bu maddede açıklanmıştır.

Madde, ikinci bendinde öğretim üyelerinin görevlerini bilimsel tarafsızlık içinde yerine getirmelerini âmir bir hüküm taşımaktadır. Bu esasın, üniversite öğretim üyeliği gibi yüksek bir bilim payesine ulaşmış, lâayık görülmüş bilim adamlarının bütün davranışlarına hâkim olması gerektiği açıktır.

Madde 19. — Üniversite doçenti unvanının kazanılma şartlarını belirtmekte, düzenlemektedir.

Doçent adayında sınavla gireceği bilim dalının asli disiplin olarak yer aldığı bilim kolu ile ilgili bir fakülte veya dengi yüksek öğrenim diploması aranmıştır. Böylece doçentlik için müracaat edilen bilim dalının asli değil bir yan veya ek ders olarak yer aldığı bilim kolundan alınan diploma yeterli sayılmıyacaktır. Fakülte diploması yanında dengi yüksek okul diplomasının kabul edilmesinin sebebi, bâzı yabancı memleketlerde aslında fakülte niteliği taşıyan öğretim müesseselerinin yüksek okul adını taşımalarıdır.

Diğer taraftan bâzı yabancı memleketlerin normal doktora öğrenimi dışında sadece yabancılara açık tuttukları doktora öğreniminin doçentlik sınavına girmeye yeterli olduğunun Üniversitelerarası Kurulca kabul edilmesi şartı aranmıştır. Böylece eşitlik sağlanmış olacaktır. Özellikle Kıbrıs uyruklu Türklere imkân sağlamak için doçentlik sınavına gireceklerde Türk uyruklu olma şartı aranılmamıştır.

Nihayet doktor unvanını veya tıpta uzman yetkisini aldıktan sonra doçentlik sınavına girmek için beklenecek süre 115 sayılı Kanunla 4936 sayılı Kanunda yapılan değişikliktan önce olduğu gibi iki yıl olarak kabul edilmiştir. 115 sayılı Kanunla getirilen dört yıllık sürenin fazla olduğu aradaki uygulamada anlaşılmiş bulunmaktadır.

Madde 20. — Doçentlik sınavını düzenlemektedir. Doçentlik jürilerinin teşkilinde subjektif davranış ihtimalini bertaraf etmek üzere, jürinin ad çekme suretiyle tesbiti esas kabul edilmiştir.

Madde 21. — Bu madde, 4936 sayılı Kanunun 19 ncu maddesinin 3 ncu fıkrasında yetersiz bir şekilde düzenlendiği için, yabancı memleketlerde alınan doçentlik unvanının ne tarzda üniversite doçentliğine esas teşkil edeceğini açık hükme bağlamaktadır.

Madde 22. — Doçentlerin öğretim üyeliğine tâyinini düzenlemektedir.

Doçentlik unvanının kazanılmasından sonra, yeni doçentler, üniversitelerde görev almak istedikleri takdirde, Üniversitelerarası Kurulun, üniversitelerin ihtiyaç ve taleplerini göz önüne alarak hazırlayacağı listede belirtilen üniversitelerde veya bir üniversiteye bağlı olmaksızın açılmış fakültelerde görev almak zorundadırlar. Bu suretle doçentlerin belirli üniversitelerde, ihtiyaç fazlası olarak yığılmaları önleneyeği gibi, yeni kurulan ve kurulacak olan üniversitelerin öğretim kadroları da daha çabuk tamamlanmış olacaktır.

Bir bilim dalında doçent olan şahsın başka bir üniversitede görevlendirilmesi, o bilim dalının diğer üniversitelerde bulunmaması dolayısıyla mümkün olmazsa, bu doçentin kendi üniversitesinde ihtiyaç olduğu takdirde görevlendirilmesi mümkündür.

Asistan kadrosunda doçentlik sınavını kazananların, sınavı kazanmalarını takiben altıncı ay sonunda asistanlık kadrosu ile ilişkilerinin kesilmesi esas kabul edilmektedir. Zira, doçent olan bir kimsenin ya öğretim üyeliğine tâyin veya fakülteden ayrılmak suretiyle asistanlık kadrosunu, arkadan gelenlere imkân vermek üzere boşaltması asistanlık statüsünün niteliği icabıdır. Bu durum.

da olanların yeni üniversitelerde görev almayı düşünmeleri, hem memleket için hem de kendileri için daha faydalı bir tutum olacaktır.

Doçentlik kadrosuna atanması yapılmamış olan doçentlerden yararlanma şekli son fıkrada gösterilmiş ise de, bunlardan yararlanma ancak Üniversitelerarası Kurulun uygun göreceği üniversitelerde mümkün olabilecektir.

Madde 23. — Üniversite profesörü olabilmek için aranan şartları düzenlemektedir. 4936 sayılı Kanunun 24 nci maddesi esas alınmakla beraber şartlarda açıklık sağlayıcı değişiklikler yapılmış, profesörlük tezi kanun metninde belirtilmiştir. Doçentlik sınavında olduğu gibi yabancı dil sınavına itiraz imkânı da öngörülmüştür.

Maddenin son fıkrasında yabancı memleketlerde elde edilen doçentliğe paralel olarak yabancı memleketlerde kazanılan profesörlük unvanının memleketimizde üniversite profesörlüğü sayılabilmesi imkânı düzenlenmektedir. Yurt dışındaki bilim adamlarımızın yurda dönmelerini teşvik edecek bir hükümdür.

Madde 24. — Profesörlüğe tâyini düzenlemektedir. 4936 sayılı Kanunun 26 ncı maddesi esas alınmıştır. Fakülte Kurulunun teklifi üzerine Senato kararı aranmakta ve müşterek kararname ile tâyin esas muhafaza edilmektedir.

Diğer taraftan 4936 sayılı Kanunun 24 nci maddesinin son fıkrasında olduğu gibi doçent kadrosunda profesörlüğe yükseltilme imkânı da düzenlenmektedir. Kadrosuz profesörlerin rektör olamama ve kürsü profesörlüğüne seçilememe kaydı kaldırılmıştır.

Madde 25. — Öğretim üyesi seçimi ve profesörlüğe yükseltilmeyi düzenlemektedir.

Madde 26. — Kanun tasarısında yenilik arz eden hükümlerden biridir. Öğretim üyeleri için kesin bir emeklilik yaşı koymaktadır. Bunun yanında bir taraftan emekli profesörlerin tecrübe ve bilgilerinden yararlanmaya devam edilmesini sağlamak, diğer taraftan bu hocaların adalete terk edilmelerine engel olmak amacıyla, muayyen şartlarla emekli profesörlerin «Emeritus Profesör» olmaları imkânı öngörülmüş bulunmaktadır.

Madde 27. — Unvanların korunmasını düzenlemektedir. 4936 sayılı Kanunun 64 nci maddesi esas alınmıştır.

Madde 28. — Üniversite öğretim yardımcılarının tanınmasını yapmaktadır. 4936 sayılı Kanunun 33 nci maddesi esas alınmakla beraber, bunlara araştırma yardımcıları grubu ilâve edilmiştir.

Madde 29. — Asistanların tâyinde aranacak şartları düzenlemektedir. 4936 sayılı Kanunun 39 nci maddesine nazaran açıklık sağlayıcı değişiklikler yapılmış, özellikle jürilerin güvenilirliği tereddütlere yer bırakmayacak şekilde düzenlemek istenmiştir.

Madde 30. — Asistanlığa tâyini düzenlemektedir. 4936 sayılı Kanunun 38 nci maddesinin 1 nci fıkrası esas alınmakla beraber, adayın bölüm veya kürsü kurulunca seçilmesi esas getirilmiştir.

Madde 31. — Asistanların görevlerini belirtmektedir. 4936 sayılı Kanuna nazaran açıklık sağlanmış ve madde tasarının ruhuna uygun şekilde düzenlenmiştir. Aynen öğretim üyeleri gibi asistanlar için de üniversite ve fakülte organlarının vereceği görevleri yapma zorunluğu açıklığa kavuşturulmuştur.

Doktor unvanını veya tıpta uzmanlık yetkisini almış olan asistanlardan, özellikle yeni üniversitelerde öğretim görevlisi olarak yararlanılması öngörülmektedir. Böylece bir taraftan söz konusu asistanların öğretim üyeliğine daha iyi hazırlanmaları, diğer taraftan öğretim üyesi eksikliğinin sakıncalarının azaltılması sağlanmış olacaktır.

Madde 32. — Asistanların üniversite ile ilişkilerinin devam etme şartını düzenlemektedir.

Süresi içinde doktora yapmama veya doçentlik sınavını başaramama asistanlık görevine son verilmesini gerektirdiği gibi, doçentlik çalışmalarına üniversite de devamları gerekli görülmiyenlerin de bölüm veya kürsü kurullarının gerekçeli teklifi ile fakülte kurulunca görevlerine son veri-

lebilir. Bu son hüküm özellikle Tıp fakültelerinin önemle ihtiyaç duyduğu bir hükümdür. Zira bu fakültelerde uzmanlık kazanmak için asistan olup da uzmanlığı kazandıktan sonra kadrodan ayrılmak istemiyenlerin arkada sıra bekliyenlere engel olmasını önlemek gerekmektedir.

Madde 33. — Asistanların, geleceğin öğretim üyeleri olarak, fakülteleri kurullarında, bâzı toplantılar dışında, oy hakkına sahibolarak rol almaları yararlı görülmüş ve bu madde getirilmiştir.

Madde 34. — Öğretim görevlileri ve araştırma görevlilerinin statüsünü düzenlemektedir. Araştırma görevliliği bu tasarıya getirilen yeni bir müessesedir. Üniversitedeki araştırmalarda kaliteli yardımcı teminine imkân verecektir. Tâyin yapılacak kadro bulunmaması veya tâyini engelleyen başka sebeplerin varlığı ihtimali düşünülerek öğretim görevlilerine ders saati başına ücret ödenebilmesi imkânı öngörülmüştür.

Madde 35. — Okutmanlar, uzmanlar ve çeviricilerin statüsünü düzenlemektedir. Okutmanların tâyinlerinin senatoca yapılması ve kendilerine ders saati başına ücret de ödenebilmesi, keza uzmanların senato kararı ile tâyin edilmesi esası kabul edilmiştir.

Madde 36. — Yabancı uyruklu öğretim üyeleri ve yardımcıların tâyini düzenlemektedir. Maddede yabancı uyruklu öğretim üyeleri ile uzmanlardan başka diğer öğretim yardımcıları da nazara alınmıştır.

Bakanlar Kurulu kararı alınmasının gecikmesi halinde doğacak sakıncaları önlemek üzere İçişleri ve Millî Eğitim bakanlıkları olumlu mütalâaları ile yetinme imkânı getirilmiştir.

Madde 37. — Çalışma birimlerini düzenlemektedir. Çalışmaların bölüm veya kürsü içinde yapılması ilgili fakülte kurulunun görüşü alınarak Senatoca kararlaştırılacaktır.

Bununla beraber, bu konuda yapılan çalışmalar bölüm sisteminin, kürsü sistemine nazaran daha fazla dışa dönük, çok daha ekonomik, kişisel tutum ve davranışlara daha az elverişli, aynı uzmanlık dalında bulunan öğretim üye ve yardımcıların sıkı işbirliğini öngören ve mümkün kalan, birlikte çalışma ruhunu daha fazla besleyici, geliştirici olduğu inancını kuvvetlendirmiştir. Bu sebeple, mümkün olan bütün hallerde bu sisteme geçilmesi tavsiyeye değer bulunmakla beraber, kanunla dondurulmuş bir hüküm getirme yerine takdir yetkisi senatolara bırakılmıştır. Hiç şüphesiz senatoların karar verirken özellikle 3 ncu maddenin (c) bendini dikkate alacağı düşünülmüş bulunmaktadır.

Madde 38. — Tam gün çalışma esasını düzenlemektedir. Öğretim üyeleri ve asistanların, en az Devlet memurları için kabul edilmiş olan belli çalışma süresi kadar bir süre, öğretim, bilimsel araştırma, inceleme ve yönetim görevleriyle, üniversite organlarında veya kanunla verilen diğer görevlerin gerektirdiği yerlerde hazır bulunmak zorunda oldukları açıkça ifade edilmiştir. Günlük asgari çalışma süresinin bir bütün halinde hangi saatte başlayıp hangi saatte biteceği, fakültelerin ve çalışma tarzının özelliğine göre fakülte yönetim kurullarının teklifi ve üniversite yönetim kurullarının onamı ile tesbit edilecektir.

Öğretim üyeleri ve asistanlar bu süre içinde görevlerinin gerektirdiği yerlerde hazır bulunacaktır. Öğretim üyeleri ve asistanlar için bu süre asgari olup, bu süre dışında görev ifası gereken hallerde de görev başında bulunması, ezeümle bu süre dışında kalan zamanlarda dâhi kurul toplantılarında, komisyon çalışmalarında hazır bulunulması şarttır.

Öğretim üyeleri ve asistanların, resmî çalışma saatleri içinde ücretli veya ücretsiz resmî veya özel her hangi bir iş göremeyecekleri, ek görev alamıyacakları, serbest meslek icra edemeyecekleri de açıklanmıştır.

Asistanlar dışındaki diğer öğretim yardımcılarından ayrıla tâyin olunanlar da yukardaki esaslara tabi tutulmuştur. Buna mukabil asli görevi üniversite dışında olup ta ücretle üniversitede öğretim yardımcılığı yapan öğretim görevlileri, uzmanlar, çeviriciler, durumlarının özelliği icabı üniversitede tam gün çalışma esasına tabi olmazlar.

Tam gün çalışma esasına bağlı diğer sorunlar aşağıdaki maddelerde düzenlenmiştir.

Madde 39. — Üniversitelerde tam gün çalışma esasının uygulanması halinde, üniversite öğretim üyelerinden memleket ihtiyaçları için yararlanılması, öğretim üyelerinin başka bir üniversitede veya fakültede ders vermeleri, kongre, konferans, seminer ve benzeri ilmi toplantılara katılmaları, araştırma ve inceleme gezilerinde bulunmaları lüzumunun ortaya koyduğu sorunların ne yolda halledileceği bu maddede düzenlenmiştir.

Bir öğretim üyesinin görevli olduğu ders, seminer uygulamalı çalışma süresi, üniversitelerarası kurulla öngörülecek öğretim yükü ile belirtilecektir.

Üniversite öğretim üyelerinin, asistanların ve tam gün çalışma esasına tabi diğer öğretim yardımcılarının üniversiteler dışında resmî bir işle görevlendirilmesi, görevin bir kanunla öngörülmesi, görevlendirme hususunda Senatoca verilmiş bulunmasına veya görevin yargı organınca istenmesi şartına bağlanmıştır.

Kongre, konferans, seminer ve benzeri toplantılara katılmada, inceleme ve araştırma gezisi yapmada uygulanacak usul gösterilmiştir.

Madde 40. — Üniversitelerde tam gün çalışma esasının uygulanmasının, üniversitelerin uygulama alanı ile ilgilerini kesmelerine yol açmamasını ve çeşitli sorunlarla karşılaşan resmî veya özel kuruluş ve kişilerin üniversitelerin bilgi ve tecrübelerinden yoksun bırakılmamasını sağlayacak tedbirler bu maddede düzenlenmiştir.

Üniversite dışındaki kuruluş ve veya kişiler taleplerini üniversite fakülte yetkilileri kanalı ile yapacaklardır. Talebedilen ilmi mütalâa proje, araştırma, tahlil, muayene ve benzeri hizmetler üniversite içinde veya hizmetin gerektirdiği yerde görülecek ve alınacak ücret döner sermayeye gelir kaydedilecektir. Bu hususta uyulacak usul, alınacak ücretle hizmeti yapanlara verilecek ücretin tabi olacağı esaslar fakültelerin döner sermaye yönetmeliklerinde belirtilecektir.

Madde 41. — Üniversitelerde bilimsel denetimi düzenlemektedir. 4936 sayılı Kanununun 30 ncu maddesinin son iki fıkrası ile 29 ncu maddesinin son fıkrası göz önünde bulundurulmakla beraber denetimin etkili sonuç sağlaması için aşağıdaki yeni esaslar kabul edilmiştir.

Kürsü ve bölüm raporlarının fakülte kurulu toplantısında görüşülüp, faaliyetin yeterli görülüp görülmediğinin oylanması; çalışması yeterli görülmiyen öğretim üyelerinin ve yardımcılarının durumunun senatoya bildirilmesi, senatoca kurulacak bir komisyonda durumun incelenerek gerektiğinde ilgiliye disiplin cezası verilmesi esasları getirilmiştir.

Hakkında iki defa yetersizlik kararı alınan bir öğretim üyesi veya yardımcısının görevden ayrılmış sayılacağı kabul edilmiştir. Bu hususta senatonun üçte iki çoğunlukla karar vermesi aranmıştır.

Senatolar, ayrıca diğer bilimsel denetim esasları koymaya yetkili kılınmışlardır.

Madde 42. — Başka açıdan denetimi sağlamak için, üniversite doçentliği ve üniversite profesörlüğü unvanlarının verilmesine ilişkin jüri ve komisyonlarca hazırlanan kişisel ve ortak raporların birer örneğinin dileyen adaya verilmesi ve fakülte kütüphanesinde bulundurulması esasları getirilmiştir.

Madde 43. — Yeni üniversitelerin ve fakültelerin kurulması ve ilk tâyin konularını düzenlemektedir.

Yeni üniversiteler ve fakülteler kurulması ancak yüksek öğretim plânlaması çerçevesinde mümkün olacaktır.

Madde 44. — Yeni üniversiteler ve fakültelerin faaliyete geçmesi için aranacak şartları belirtmektedir. Biri profesör olmak üzere en az yedi öğretim üyesi en az ilki yıl için görevlendirilmiş bulunmadıkça bir fakültenin faaliyete geçemeyeceği, iki fakülte faaliyete geçmedikçe de bir üniversitenin kuruluşunu tamamlamış sayılmıyacağı esasları kabul edilmiştir.

Madde 45. — Yeni kurulan fakültelerin ve üniversitelemin organlarını düzenlemektedir. Bir üniversiteye bağlı olmayan fakültelerin durumu ayrıca düzenlenmiştir.

Nihayet bir üniversiteye bağlı olmayan fakültelerle bir fakülte kurulunda en az beş profesör bulunmadığı hallerde profesörlüğe yükseltme işlemleri üniversitelerarası kurulun görevlendireceği üniversite ve fakültelere yürütülecektir.

Madde 46. — Yeni üniversite ve fakültelerin öğretim üyesi ihtiyacı her yıl üniversitelerarası kurulla tesbit edilecek ve bu ihtiyacı İstanbul, Ankara ve İzmir'de kurulu üniversitelerle, gelişmiş diğer üniversitelerden hangi oranda karşılanacağı da üniversitelerarası kurulla kararlaştırılacaktır.

Her üniversite senatosu, kendine tahsis edilen kontenjanı karşılamak üzere öğretim üyelerini ikişer yıl süre ile re'sen görevlendirecektir. Muvafakata bağlı olmayan bu görevlendirmenin bir sıraya bağlanması bir öğretim üyesinin yedi yıl geçmedikçe ve sıra tamamlanmadıkça tekrar görevlendirilmesi esasları kabul edilmiştir. Keza bir öğretim üyesinin görevlendirilebilmesi için bağlı bulunduğu fakültede söz konusu bilim dalında binden çok öğretim üyesinin bulunması ve geri kalan öğretim üyelerine düşecek ders, seminer ve uygulamalı çalışma yükünün her öğretim üyesi için haftada belli bir saati aşmaması şarttır.

Muvafakata kadro nakli, öğretim görevlisi tayini veya dersle görevlendirme imkânları da ayrıca mevcuttur.

Madde 47. — Yeni kurulacak üniversitelere öğretim üyesi yetiştirilmesini düzenlemektedir. Yeni üniversitelerin öğretim üyesi ihtiyacını karşılamada en önemli kaynağı bu rejimle yetiştirilecekler teşkil edecektir.

Madde 48. — Yeni üniversite ve fakültelerin kurulduğu bölgelerin ortaya koyduğu mahrumiyet durumu göz önünde tutularak bu üniversite veya fakültede sürekli görev ifa edenlere verilecek yeni üniversiteler hizmet ödeneğinin tesbit edilmesi öngörülmüştür. Bu imkân mahrumiyet bölgelerine gitmeyi teşvik edecektir. Ödeneğin miktarı her bölgenin özelliğine göre kanunda tesbit edileceği için bir esneklik de sağlanmış olacaktır.

Madde 49. — Rektörlük ve fakülte örgütlerini düzenlemektedir. Madde ile yeni müdürlükler ihdası imkânı tanınmıştır. Ayrıca bir üniversiteye bağlı olmayan fakültelerle, bağlı olduğu üniversitenin bulunduğu şehir dışında kurulan fakültelerde hesap ve muhasebe bürosu ihtiyacını karşılayacak bir hüküm getirilmiştir.

Üniversitelerin gerekli sözleşmeli personel ihtiyacının, genel hükümler çerçevesinde karşılanması da öngörülmüştür.

Madde 50. — Memur ve diğer görevlilerin tayin esaslarını düzenlemektedir.

Madde 51. — Memur ve diğer görevlilerin özlük haklarına değinmektedir.

Madde 52. — Üniversitelere öğrenci almışında göz önünde bulundurulması gereken esasları belirtmekte ve üniversite öğrencisinin tanınması yapmaktadır.

Madde 53. — Öğretim kademeleri, yatay ve dikey geçiş esasları, aynı meslek ve bölüm dallarında eşit öğretimin sağlanması düzenlenmektedir.

Madde 54. — Her öğrencinin tabi olacağı âzami öğretim süresini belirtmektedir. Bu süre normal öğretim süresinin bir buçuk katıdır.

Kaynakların en etkili şekilde kullanılması ve fırsat eşitliği ilkelerinin bir aksi olarak bu madde getirilmiştir. Bir üniversiteye öğrenim yapmak dışında bir düşünce ile girilemeyeceği gibi bir üniversitenin de, imkânları sınırlı bir ülkede, öğrencilerini istedikleri sürece barındırma hakkı yoktur. Bu, başkalarının hakkına tecavüz olduğu kadar, akademik seviyenin de düşmesi sonucunu verir.

(Bu madde ile getirilen sınırlı sürenin meşru ve makbul sebeplere dayalı istisnaları yönetmelikle gösterilecektir. Âzami sürede öğrenimlerini tamamlayacak olanların da bu süreyi doldurmalarını beklemek, zaman israfından öte bir anlam taşımıyacaktır.

Madde 55. — Bu madde, öğrencilere üniversitelerince malî yardımlarda bulunulmasını öngörmekte ve Devlet adına okutulacak öğrencilerle ilgili bazı esasları getirmektedir. Bu öğrencilerden, emsaline göre daha üst giriş puanını, sağlık raporu, belli sürede öğrenimi bitirme gibi özel şartlar istenebilecektir.

Madde 56. — Bu madde ile, öğrencilerin bedenî, fikrî ve ruhî gelişmelerinin dengeli bir şekilde sağlanabilmesi için, kavuşturulabilecekleri çeşitli imkânlar açıklanmaktadır.

Ayrıca, üniversitelerin bu imkânları sağlamada, bir plâna göre işbirliği yapmaları önerilmektedir.

Madde 57. — Ders kitapları ve teksirlerini öğrencilere ucuz şekilde sağlayacak esaslar getirilmektedir.

Ders aracı olarak kullanılan kitap ve teksirleri öğretim üye ve yardımcıları kendi hesaplarına bastırılmıyacaklardır.

Madde 58. — Öğrencilerin fakülteleri kurullarına iki temsilci ile ve oy hakkına sahibolarak katılabilmelerine imkân tanınmaktadır.

Ancak seçimin usulü, temsilcilerin nitelikleri, katılmanın uygun görülmediği toplantıların özellikleri maddede yeteri açıklıkla düzenlenmiş ve ayrıca diğer hususların yönetmeliğe bağlanması önerilmiştir.

Madde 59. — Disiplin konusunda uygulanacak esasları belirtmektedir.

Madde 60. — Öğretim üyelerine ve öğretim yardımcılarına verilecek disiplin cezalarını belirtmektedir.

Devlet Memurları Kanununun 125 nci maddesi hükmü göz önünde tutularak düzenlenmiştir.

Madde 61. — Disiplin soruşturması usulünü düzenlemektedir.

Disiplin soruşturmasının öncelikle ve geciktirilmeksizin yapılacağı ve karara bağlanacağı; bu hususu sağlamaktan soruşturucu ve dekan veya rektörün birlikte sorumlu olacağı açıklanmıştır.

Madde 62. — Disiplin cezalarına itiraz usulü belirtilmektedir. Senatonun ceza verme mercii olarak aldığı disiplin kararlarına karşı Üniversitelerarası Kurula itiraz imkânı öngörülmektedir.

Madde 63. — Memurların disiplin işlerini düzenlemektedir.

Madde 64. — Öğrencilerin disiplin işlerini düzenlemektedir.

Disiplin suçunun işlendiği yere göre kovuşturma yapmakla dekan veya rektör, ceza vermeye de fakülte veya üniversite yönetim kurulu yetkili kılınmaktadır. 4936 sayılı Kanunda üniversite yönetim kuruluna böyle bir yetkinin öngörülmemiş, olması, tatbikatta önemli aksaklıklara yol açmıştır.

Madde 65. Üniversite öğretim üyelerinin öğretim yardımcılarının ve diğer memurların görevleri dolayısıyla ya da görevlerini yaptıkları sırada işledikleri suçlar için ceza soruşturma usulünü düzenlemektedir.

Madde 66. — Bu madde, üniversitelerin görevlerini gereğince yapabilmeleri için ve bu görevlerin yerine getirilmesinin engellenmesi veya önlenmesi hallerinde organları bütün güvenlik tedbirlerini almakla yükümlü kılmaktadır.

Bu tedbirler arasında, zabıta kuvvetlerinin daveti de yer almakta olup, bu takdirde zabitanın da derhal müdahale etmesi hükmüne bağlanmış bulunmaktadır. Böylece tereddüt veya kararsızlık halleri önlenmiş, mekanizma etkili bir şekilde işler hale getirilmiştir.

Üçüncü paragraf zabitanın üniversitelerde suçların ve suçluların kovuşturulması için yapacağı teşebbüslere üniversite özerkliğinin bir engel teşkil etmediğinin ve bu teşebbüsler için özel davet veya izne gerek bulunmadığının ifadesi olarak yer almıştır.

Madde 67. — Fakültedeki kamu hizmetlerinin görülmesinin imkânsızlaştığı hallerde iç düzeni korumak için fakültenin kapatılması veya çalışmaların tatili usulünü ve süresini düzenlemektedir.

Madde 68. — Üniversitedeki kamu hizmetinin tamamen veya kısmen imkânsızlaştığı hallerde iç düzeni korumak için üniversitenin kapatılması veya çalışmaların tatili usulünü ve süresini düzenlemektedir.

Madde 69. — Üniversitelerle onlara bağlı kurum ve kuruluşlarda veya bir üniversiteye bağlı olmıyan fakültelerde öğrenim ve öğretim hürriyetlerinin tehlikeye düşmesi ve bu tehlikenin üniversite organlarıncı alınan tedbirlere ve kapatma kararına rağmen bir ay içinde giderilememesi yahut ilgili üniversite senatosunca talebedilmesi halinde Bakanlar Kurulunun idareye el koyması imkânını düzenlemektedir.

Bu, Anayasanın 120 nci maddesinin düzenlenmesini emrettiği önemli bir konudur.

Bu hususta sıkıyönetim kararı alınmasına benzer esaslar konulmuştur.

Madde 70. — Elkoyma halinde Bakanlar Kurulunun yetkilerini düzenlemektedir.

Bu yetkiler, üniversitelerde yönetimle görevli olanların bu görevlerine son verebilmek, yenilerinin seçimini istemek, seçimlerin yapılmaması halinde re'sen seçim yapmak; el koymayı gerektiren durumun doğmasına sebebolarları tesbit ve bunlar hakkında gerekli disiplin ve ceza kovuşturması yapmak, gerekli görülenleri kovuşturma sonuçlanıncaya kadar veya kovuşturma sonucuna göre görevlerinden uzaklaştırmak; üniversiteleri kısmen veya tamamen, geçici veya sürekli olarak kapatmak; gerekli görülen öğrencileri kuruma devamdan men etmek; olayların faililerine disiplin cezası verilmesini yetkili organdan istemek veya re'sen vermek şeklinde özetlenebilir.

Böylece hükümetler üniversitelerde çalışma düzeninin bozulmasını ve anarşik bir ortam yaratılmasını önliyecek yetkilerle donatılmış olmaktadır.

Madde 71. — Üniversitelerin tabi olacağı malî hükümlerin genel esaslarını belirtmektedir. Anayasanın 120 nci maddesi gereğince, üniversitelerin bütçeleri genel ve katma bütçelerin bağlı olduğu esaslara uygun olarak yürürlüğe konulacaktır. Bu arada üniversitelerin yatırım bütçelerini Yüksek Öğretim Kurulunca hazırlanan genel plân esaslarına uygun olması şartı getirilmektedir.

Madde 72. — Üniversitelerin gelir kaynaklarını belirtmektedir.

Madde 73. — Üniversitelere tanınan malî kolaylıkları düzenlemekte öğrencilerden alınacak ücretlerle haneların tahsil esaslarını belirtmektedir. Üniversitelere bağış yapılmasını teşvik edecek tedbirler de, bu kolaylıklar arasında öngörülmüştür.

Madde 74. — Üniversitelere verilecek döner sermayeyi ve bu işletmelere tanınan muafiyeti belirtmektedir.

Madde 75. — Üniversite öğretim üyesi ve yardımcılarının özlük haklarının, bu kanunda belirtilmiyen yönleri ile Üniversite Personel Kanununda düzenleneceğini hükme bağlamaktadır.

Madde 76. — Üniversiteden çeşitli sebeplerle ayrılanların dönüşleri konusunu düzenlemektedir. 4936 sayılı Kanunun 76 nci maddesi esas alınmıştır.

Madde 77. — Üniversite yönetici organlarının seçim zamanını düzenlemektedir. İşe daha iyi alışabilmeleri imkânını artırmak için seçim zamanı yaz tatilinden önceye, Haziran ayına alınmıştır.

Madde 78. — Çeşitli kurul, jüri ve komisyonlarda oyların nasıl verileceğini düzenlemektedir. Organ kararlarının yetkisiz kimselerce açıklanmasındaki sakıncalar dolayısıyla 3 ncü fıkra getirilmiştir.

Madde 79. — Üniversite öğretim üye ve yardımcılarının siyasi partilere üye olmaları halinde doğabilecek sakıncalar göz önünde tutularak ve Anayasada bu konu ile ilgili olarak yapılan değişiklik dikkate alınarak bu hüküm getirilmiştir.

Madde 80. — Protokol işlerini düzenlemektedir.

Madde 81. — Sicilleri düzenlemektedir.

Madde 82. — İzinleri düzenlemektedir.

Madde 83. — Yürürlükten kaldırılan kanunlarla 6594, 6990 ve 892 sayılı kanunların hangi hükümlerinin yürürlükten kaldırıldıklarını belirtmektedir. 4936 sayılı Kanunla maddede belirtilen ek ve tadillerinin, yeni kanun muvacesinde ve bu kanunun hazırlanış sebebi karşısında yürürlükte kalmamaları gerekli ve maddede belirtilen diğer kuruluş kanunlarının da, bu kanuna aykırı hükümleri itibarıyla yürürlükte kalmaları gereksiz görülmüştür.

Madde 84. — Özel bir statüye sahip bulunan Orta - Doğu Teknik Üniversitesinin bu kanunun hangi hükümlerine tabi olacağıın tesbiti ayrı bir konu sayılarak bu madde getirilmiştir.

Maddenin ikinci fıkrası, 1482 sayılı Kanunla kurulmuş bulunan Boğaziçi Üniversitesine bu kanunla tanınmış olan geçiş döneminin teyidi niteliğindedir.

Geçici madde 1. — Bu kanunun yürürlüğe girmesinden önce kazanılan unvanların saklı olduğunu açıklamakta, doktor unvanını veya uzman yetkisini kazanmış asistanlar ile kadrosuz doçentler için intibak hükümleri koymaktadır.

Geçici madde 2. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte öğrenci bulunanların, müktesep haklarını dikkate alarak âzami öğrenim süresine intibakını düzenlemektedir.

Geçici madde 3. — Bu kanun yürürlüğe girdiği tarihte yönetim organlarında görevli olanların yeni kanuna intibaklarını ve yeni ihdas edilen görevlere yapılacak seçimlerin zamanını düzenlemektedir.

Geçici madde 4. — Yüksek Öğretim Kurulu ve Üniversitelerarası Kurul üyeliği için yapılacak ilk seçimlerin zamanını düzenlemektedir.

Geçici madde 5. — Bu kanunun öngördüğü tüzük ve yönetmeliklerle, değiştirilmeleri bu kanun gereği olanların yeniden düzenlenmeleri için yeterli bir süre verilmektedir.

Geçici madde 6. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte üniversite dışında işleri olan öğretim üyelerinin tam gün çalışma esasına geçişleri için tanınan intibak süresini düzenlemektedir.

Geçici madde 7. — Kürsü profesörlerinin bölüm ve kürsülerin yönetim ve çalışmaları yeni esaslara bağlanıncaya kadar görevlerine devamlarını öngörmektedir.

Geçici madde 8. — Üniversite Personel Kanunu yürürlüğe girinceye kadar, öğretim üye ve öğretim yardımcılarının aylık, ücret ve ödenekleri bakımından mevcut rejimin devamı zarureti ile bu madde getirilmiştir.

Geçici madde 9. — Asistan ve öğrenci temsilun bütünüyle işler hale gelmesinin bu uygulamalı ilişkin yönetmeliklerin yürürlüğe konulması üzerine uygulamaya geçiş tarihinin üniversitelerarası kurulca tesbitini öngören bu madde, kanunun bütünüyle işler hale gelmesinin bu uygulamanın başarısını artıracacağı düşünülerek getirilmiştir.

Madde 85. — Yürürlük maddesidir.

Madde 86. — Yürütme maddesidir.

Millî Eğitim Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Millî Eğitim Komisyonu
Esas No. : 1/622
Karar No. : 7

8 . 1 . 1973

Yüksek Başkanlığa

Başkanlığınız tarafından Komisyonumuza tevdi buyrulan üniversiteler kanunu tasarısı Millî Eğitim Bakanı ve memleketimizde mevcut üniversite rektörlerinin iştirakiyle tetkik ve müzakere edildi.

Tasarının tümü üzerinde yapılan uzun görüşmelerden sonra tasarı metninin tetkikine geçilmiştir. Aşağıda izah edeceğimiz gerekçelerle tasarı metninde yaptığımız değişikliklerle beraber, tasarı Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

MADDELERİN GEREKÇESİ

1. — Tasarının 1 nci maddesinde yapılan değişiklikle, yüksek öğretim, eğitim sistemimizin bir parçası olarak, kendine özgü bütünlüğü içinde ele alınmıştır. Bir kamu hizmeti olan yüksek öğretim, üniversite ve üniversiteye bağlı kurumlar ile diğer yüksek öğretim kurumları tarafından yürütülecektir. Bu ilke, yüksek öğretim veren bütün kuruluşların üniversiteye dönüştürüleceği, çeşitli yüksek öğretim kurumlarının asli fonksiyonlarından uzaklaştırılacağı anlamını taşımamaktadır. Amaç, yüksek öğretim kurumları arasında, bir bütünlük içinde, yüksek öğretimi plânlamak, düzenlemek, koordine etmek; üniversitenin rol ve önemini, daha belirli bir hale getirmektir. Ayrıca, memleketimizin ekonomik, sosyal, kültürel şartları, uzun dönemli kalkınmanın hedefleri, Millî Eğitim Temel Kanun tasarısında yer alan ilke ve görüşler gözönünde bulundurulmuştur.

2. — Tasarının 2 nci maddesi, aynen kabul edilmiştir.

3. — Tasarının 3 ncu maddesinin (b) fıkrasında;

Üniversitelerin, öğrencilerini millî tarih şuuruna sahip, vatanına, örf ve âdetlerine bağlı, millî yetçi, bilim ve uzmanlık dalları için iyi hazırlanmış, sağlam düşünceli kişiler olarak yetiştirmelerini sağlamak nedeniyle değişiklik yapılmıştır.

4. — Tasarının 4 ncu maddesi;

Değiştirilen birinci maddeye uygun olarak, yüksek öğretim kurulunun, yüksek öğretimin bütünlüğü anlayışı içinde hareket etmesini temin etmek için değiştirilmiştir.

5. — Tasarının 5 nci maddesi;

Yüksek öğretimin bütünlüğü ilkesine uygun olarak, yüksek öğretim kurumları arasında sağlanacak koordinasyonu daha etkili biçimde düzenlemek için yüksek öğretim kurulu üyeleri arasında, resmî yüksek öğretim kurumlarından bir temsilcinin katılmasını temin etmek;

Millî Eğitim Bakanlığında, genel sekretere bağlı olarak, kurulun görevini kolaylaştırmak ve gerekli araştırma, inceleme, plânlama çalışmalarını yürütmek üzere yeteri kadar uzman bulundurmamak;

Yüksek öğretim kurulunun çalışma usulünü bir yönetmelikle sağlamak için değiştirilmiştir.

6. — Tasarının 6 nci maddesinde;

Yüksek öğretim kuruluna; üniversitelerin senatolarınca tespit edilecek eğitim gücü esas alınarak ve en verimli çalışma şekli gözönünde bulundurularak öğretim üye ve yardımcılarının kadrolarındaki fazlalıkları önlemek ve öğretim üye ihtiyacını üniversiteler arasında dengeli şekilde düzenleme yetkisini vermek;

Yüksek öğretim kurumları arasında eğitim - öğretim, ders programlarının esasları, sömestr sayı ve süreleri, öğrencilerden alınacak ücret ve harçlar konusunda birlik ve beraberliği sağlamak, öğrencilerin kurumlar arasında yatay ve dikey geçişlerini kolaylaştırmak;

Kalkınma Plânının öngördüğü araştırma konuları ile özel araştırma fonlarının üniversitelerarası kurulla işbirliği yapılmak suretiyle üniversitelere dağılımını sağlamak;

Uluslararası bilimsel kuruluşlara katılacak millî komiteleri kurmak ve denetlemek bakımından değişiklik yapılmıştır.

7. — Tasarının 7 nci maddesinde;

Anayasanın değişen 120 nci maddesi gereğince Devletin üniversiteler üzerindeki denetim ve gözetimini temin etmek ve Anayasaya aykırı olarak üniversite denetleme kurulunda görevlendirilen Yargıtay Başkanı, Yargıtay Başsavcısı, Danıştay Başkanı, Danıştay Başkanunsözcüsü kuruldan çıkarılarak yerlerine eski rektörlerden üç kişi, Millî Güvenlik Kurulunun seçeceği bir üye, Devlet Plânlama Teşkilâtı Müsteşarı konmak suretiyle değişiklik yapılmıştır.

8. — Tasarının 8 nci maddesi, aynen kabul edilmiştir.

9. — Tasarının 9 ncu maddesi, aynen kabul edilmiştir.

10. — Tasarının 10 ncu maddesi;

Bu kanuna tabi olan ve olmayan üniversite ayırımını ortadan kaldırmak, bütün üniversitelerin yetkili organlarını üniversitelerarası kurulda temsil etmek, kurul başkanının üç yıl geçmeden tekrar seçilemeyeceğini tespit etmek ve maddeye açıklık getirmek bakımından değiştirilmiştir.

11. — Tasarının 11 nci maddesinde;

Senatonun daha verimli çalışabilmesi için her fakülte kurulunun kendi üyeleri arasından seçeceği ikişer profesör yerine birer profesör seçilmesi ve üniversite genel sekreterinin senato raporörlüğünü, yapması uygun görüldüğünden değişiklik yapılmıştır.

12. — Tasarının 12 nci maddesi, aynen kabul edilmiştir.

13. — Tasarının 13 ncü maddesi;

Rektör seçiminde her üniversitenin bütün öğretim üyelerinin seçime katılmalarının sağlanması, rektör adaylarının çalışma programı ve biyografilerini vermek suretiyle rektör seçimi yapacak öğretim üyelerince yakından tanımalarının temin edilmesi ve rektörün her öğretim yılı sonunda yüksek öğretim kuruluna üniversitenin işleyişi hakkında rapor vermesi, bu suretle faaliyetlerini bildirmesi amacıyla değiştirilmiştir.

14. — Tasarının 14 ncü maddesinde;

Asistan ve öğrenci temsilcilerinin son zamanlarda Batıda ve memleketimizdeki uygulamalar da gözönünde bulundurularak, ancak fakülte kurulu karar verdiği takdirde, kendileriyle ilgili konularda ve gereken hallerde fakülte kurulunda dinlenmeleri uygun görüldüğünden, bu yönde değişiklik yapılmıştır.

15. — Tasarının 15 nci maddesinde yapılan değişiklikle :

Yukardaki maddedeki değişikliğe paralel olarak bir asistanın kurul üyesi olarak yönetim kuruluna katılması öngörülmüş, ancak; bu temsileinin öğretim üyelerine ait konularda konuşma ve kararlara katılması sakıncalı bulunmuştur. Bununla beraber öğrencilerin yazılma, çıkarılma, derslere intibak ve sınıflara ait işlemleri hakkında fakülte kurullarına itiraz hakkı tanınmıştır. Fakülte yönetim kuruluna da bütçeyi hazırlama ve ödenekleri dağıtma görevi verilmiştir.

16. — Tasarının 16 nci maddesinde;

Dekanın, fakültenin durumu ve işleyişi hakkında rektöre rapor vermesi esası getirilerek değişiklik yapılmıştır.

17. — Tasarının 17 nci maddesi;

2 nci maddeye paralel olarak yüksek okul kelimelerinden sonra «okul» kelimesi konularak değiştirilmiştir. Ayrıca, öğrencilerin imtihanlarına ait işlemler hakkında yüksek okul ve okul yönetim kurulunca takdire bağlı karar verilmesi yerine kesin karar verme yetkisi getirilmiştir.

18. — Tasarının 18 nci maddesinde;

Kadrolu öğretim üyesi yanında sözleşmeli öğretim üyeliği de ihdas edilmiş ve maddeye sözleşmeli kelimesinin ilâvesi uygun görülmüştür.

19. — Tasarrın 19 neu maddesinden ;

«Türk vatandaşı olma» ve «Devlet memurlarında aranan genel şartlardan» kelimeleri çıkarılmış ; başlığa uygun olarak bu kelimeler tasarrın 22 nei maddesine eklenmiştir.

Bilim doktorasını yapmış veya uzmanlık yetkisini kazanmış bulunanlardan ayrıca yüksek öğrenim diploması istemek lüzumsuz görüldüğünden bu konu ile ilgili ibareler maddeden çıkarılmıştır.

Doktor unvanını veya tıpta uzmanlık yetkisini almış olanların doçentlik sınavına girebilmeleri için konan 2 yıl az bulunmuş, bu müddet 4 yıla çıkarılmıştır.

20. Tasarrın 20 nei maddesinin birinci fıkrasında yazılı «doçentlik sınavı yılda bir defa yapılır.» Hükmü «yılda iki defa yapılır» şeklinde değiştirilmiştir.

21. Tasarrın 21 nei maddesi, aynen kabul edilmiştir.

22. Tasarrın 22 nei maddesinde aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır :

Doçentlik unvanını kazandıktan sonra üniversitelerde çalışmak isteyenlere, tâyinleri için, Yüksek Öğretim Kurulu açık bulunan doçentlik kadrolarını gösterecek ; gösterilen kadrolara müraعات etmeyen veya tâyin edildikleri halde, göreve başlamayan doçentler istifa etmiş sayılacaklardır.

Ancak ; kendilerine açık kadro gösterilmeyen doçentlerin, kendi asistanlık kadrolarında görevlerine devamları mümkün olabilecektir. Bu suretle Ankara, İstanbul, İzmir dışındaki üniversite ve fakültelere öğretim üyesi gönderme imkânı hâsıl olacaktır.

Doçentlerin tâyini ile ilgili, tasarrın 19 neu maddesindeki şartlar, bu maddeye ilâve edilmiştir.

23. Tasarrın 23 neu maddesinde ;

17 nei maddede yapılan değişikliğe paralel bir şekilde profesörlerin de sözleşmeli olarak çalışmalarına imkân vermek için gerekli değişiklik yapılmıştır.

24. Tasarrın 24 neu maddesinde ;

Yüksek Öğretim Kurulunun görevlerine paralel olarak senatolarca tespit edilecek ideal kadrolarda açık bulunan veya açılacak profesörlük kadrosuna tâyin yapılması ve bu suretle profesörlerin yeni açılacak üniversitelerde görevlendirilmeleri için gerekli değişiklik yapılmıştır.

25. Tasarrın 25 nei maddesi, aynen kabul edilmiştir.

26. Tasarrın 26 nei maddesi ve başlığı ;

Profesörlük emeklilik yaşının 68 olarak kabul edilmesi sebebiyle emerütüs profesörlüğe gerek duyulmadığından, değiştirilmiştir.

27. Tasarrın 27 nei maddesi ;

Maddeye açıklık kazandırılması ve Türk Ceza Kanununa atıf yapmak suretiyle daha hukukî bir ifade tarzı getirilmesi bakımından değiştirilmiştir.

28. Tasarrın 28 nei maddesi, aynen kabul edilmiştir.

29. Tasarrın 29 neu maddesi ;

aşağıdaki nedenlerle değiştirilmiştir :

a) Üniversitelere tâyin edilecek asistanların görev alacakları bilim dalında doktora veya tıpta uzmanlık diploması almış olmaları şart koşulmuştur. Böylece bu tasarıyla yeni ve çok faydalı bir müessese getirilmiş bulunmaktadır. Şöyle ki ; 32 nei maddedeki değişikliğe uygun olarak üniversite veya yüksek okul mezunları doktora yapmak veya tıpta uzmanlık yetkisini kazanmak istedikleri takdirde her üniversite bünyesinde yeni açılacak olan lisans üstü okullarında öğrenime devam edecekler ; başarılı olanlar arasından sınavla asistan seçilecektir. Bu suretle hem üniversitelerin bilimsel çalışmaları gelişecek, hem de asistanlar daha çok aday arasından seçilecek ; Devlet idaresine yeteri kadar uzman yetiştirilmiş olunacaktır.

b) Fakülte kurulunca asistan adayları iki misli olarak gösterilecek ve yapılacak bilimsel sınavda bölüm ve kürsü başkanları jürinin tabii üyesi olacaklardır.

c) Tasarrın 64 neu maddesindeki disiplin cezası almamış olmaları hükmü yanında komünizmle ilgili herhangi bir fiil ve harekete ismi karışmamış öğrenciler asistan olabileceklerdir.

d) Yabancı uyruklu asistanlar, kendilerine burs temin edilmesi halinde diğer şartları da haiz iseler asistanlığa alınabileceklerdir.

e) Bâzı teknik branşlarda ve sanat dallarındaki özellikler dikkate alınmak üzere üniversiteler arası kurul kararı ile (a) fıkrasındaki şartlar aranmayabilecektir.

30. Tasarının 30 ncu maddesi;

Yukardaki maddeye uygun olarak, bölüm veya kürsü başkanınca gösterilecek asistan adaylarının, Fakülte Yönetim Kurulunun teklifi ve üniversite Yönetim Kurulunun onamı üzerine rektör tarafından iki yıl için tâyin edilmelerini sağlamak ve her defasında 6 ayı geçmemek şartıyla iki defaya mahsus olmak üzere tâyinlerini yenileyebilmek, tâyinleri yenilenmeyen asistanların ilişkilerini kesmek amacıyla değiştirilmiştir.

31. Tasarının 31 nci maddesi;

Asistanlar için bir görev yönetmeliğinin hazırlanması, asistanlara üniversite içinde ve dışında hiç bir iş verilmemesi amacıyla değiştirilmiştir.

32. Tasarının 32 nci maddesi ve başlığı;

Yukarıdaki maddenin sistemine uygun olarak doktora veya tıpta uzmanlık öğrenciliğini ve bu öğrenciliğe devam etme şartlarını yeni olarak getirdiğinden, bu öğrencilerin, Bakanlıkların veya kurumların tahsis edeceği burslardan veya kadrolardan faydalanmalarını maaşlı izinli sayılmalarını, üniversite senatolarınca asistan kadrolarının geçici olarak sözleşmeli doktora öğrencilerine tahsis edilmesini bu arada devam şartlarını ve müddetlerini düzenlemek suretiyle tedvin edilmiştir.

33. Tasarının 33 ncü maddesi;

Asistanların Fakülte Yönetim Kuruluna bir temsilciyle katılmaları hususunu yukardaki maddelerde yapılan değişikliğe uygun hale getirecek şekilde yeniden düzenlenmiş, fakt fakülte kuruluna asistanların temsilcisinin katılması uygun görülmemiştir.

34. Tasarının 34 ncü maddesinde;

Öğretim görevlilerinin görevlerine devamlarının gerekip gerekmediği hususunun iki yılda bir ilgili kurumlarca yeniden gözden geçirilmesi uygun görüldüğünden, araştırma görevlilerine kadro veya sözleşme ile çalışma imkânı verilmesini sağlamak için değişiklik yapılmıştır.

35. Tasarının 35 nci maddesi;

Uzmanların görevlerine devam etmelerinin gerekip gerekmediği hususunda ilgili kurullara yetki imkânı vermek için değiştirilmiştir.

36. Tasarının 36 nci maddesi, aynen kabul edilmiştir.

37. Tasarının 37 nci maddesi;

Üniversite içindeki çalışmalarda bölüm esasına ağırlık verilmek, kürsü ve bölümün tanımı yapılmak, görevleri belirtmek; ayrıca bölüm ve kürsülerin kurulması, kaldırılması halinde yapılacak işlemlerle ilgili hükümler getirilmek suretiyle değiştirilmiştir.

38. Tasarının 38 nci maddesi;

Aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

a) Öğretim üyeleri ve asistanlar, en az Devlet memurları için kabul edilmiş olan günlük çalışma süresi kadar bir süre çalışacaklar ve görevleri başında bulunacaklardır.

b) Mesai saatleri içinde kontrol mekanizması kurulmuş, görevden izinsiz ayrılanlar için bâzı müeyyideler getirilmiştir.

c) Resmî çalışma saatleri dışında serbest mesleklerini icra etmek isteyen öğretim üyelerini, üniversite tazminatı, yan ödeme ve buna benzer imkânlardan faydalandırmama cihetine gidilmiştir.

d) Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu hakkındaki Kanun hükümleri saklı tutulmuştur.

39. Tasarının 39 ncü maddesi 40 ncü madde, 40 ncü maddesi de 39 ncü madde olarak, kanun tekniği ve maddelerin birbirleriyle ilgisi dikkate alınmak suretiyle değiştirilmiştir.

Tasarının yeni şekliyle 39 ncu maddesinde;

Üniversite üye ve yardımcı asistanlara, Üniversite dışından talebedilen ilmi mütalâa, proje, araştırma gibi hizmetlere cevap verme imkânı taınmış ve geliri döner sermayeye yatırılmak üzere, gelirden bir kısmının ücret olarak verilmesi sağlanmıştır. Ayrıca döner sermayeye büyük katkıda bulunanlara da prim verilmesi öngörülmüştür.

40. — Tasarının değiştirilmiş şeklindeki 40 ncu maddesiyle,

a) Üniversite hesabına yurt dışında görevlendirilecek öğretim üyelerine 3 aya kadar gündelik ödenmesi, üç aydan sonra kendilerine dışardan burs temin edilmemişse, maaşlarının transferi; dışarıdan burs temin edilmişse görevlendirildikleri sıra zarfında maaşlı izinli sayılmaları esası getirilmiş,

b) Asistan veya tıpta uzmanlık yetkisini kazananlara burs temin edilmişse maaşlı izinli sayılma imkânları saptanmış,

c) Yurt dışına gönderilme, esasının bir yönetmelikle tespiti ile; yurt dışında kalma süresinin fakülte kurullarınca tespit edilme esasına göre değiştirilmiştir.

41. — Tasarının 41 ncu maddesine;

Öğretim üyelerinin bilimsel denetimi, yapılan değişiklikle bir müeyyideye bağlanmış; fakülte kurulunca yeterli görülmeyen öğretim üye ve yardımcıları hakkında uygulanacak cezaların hükümleri saptanmıştır. Ayrıca, üniversitelerarası kurul ile senatolara, başka idari ve bilimsel denetim esasları getirme yetkisi verilmiştir.

42. — Tasarının 42 ncu maddesi;

Doçentlik jürileri ve profesörlük komisyon raporlarının fakülte kütüphanesinde bulundurulur hükmü sakıncalı görüldüğünden, fakülte dekanlığında bulunur şeklinde değiştirilmiştir.

43. — Tasarının 43 ncu maddesi, aynen kabul edilmiştir.

44. — Tasarının 44 ncu maddesi, aynen kabul edilmiştir.

45. — Tasarının 45 ncu maddesinde;

Son fıkraya «müştereken» kelimesi ilâve edilerek değişiklik yapılmıştır.

46. — Tasarının 46 ncu maddesi;

Gelişmiş üniversitelerden diğer üniversitelere yapılacak öğretim üyesi yardımının meslekteki kıdemi 25 yıldan az olanlar arasından kur'a ile seçilme prensibini, mahrumiyet bölgelerinden de diğer gelişmiş üniversitelere rotasyon usulünü getirecek; çalışma sürelerini yılda bir yarı yıl okutulan dersler için bir sömestriye indirecek ve öğretim üyelerinin Hükümetin teklifi senatonun kararı ile kamu kuruluşlarında görevlendirilmelerini sağlayacak şekilde değiştirilmiştir.

47. — Tasarının 47 ncu maddesine;

Yukarıdaki maddelere uygunluk sağlamak için «Doktora ve tıpta uzmanlık öğrencileri doktora yaptıktan veya tıpta uzmanlık yetkisi aldıktan sonra» kelimeleri ilâve edilmiştir.

48. — Tasarının 48 ncu maddesi;

Yeni üniversitelerde görev alacak öğretim üyelerine maddi imkân sağlayacak şekilde düzenlenmiştir.

49. — Tasarının 49 ncu maddesindeki;

Hizmetlerin gerekli kıldığı görevliler arasına «hukuk müşavirleri» eklenmiştir.

50. — Tasarının 50 ncu maddesinde;

Özel meslek bilgisine ihtiyaç duyulan işler için sözleşmeli teknik personel çalıştırılmasını sağlayacak değişiklik yapılmıştır.

51. — Tasarının 51 ncu maddesi, aynen kabul edilmiştir.

52. — Tasarının 52 ncu maddesi, aynen kabul edilmiştir.

53. — Tasarının 53 ncu maddesi;

Aşağıdaki nedenlerle değiştirilmiştir :

a) Üniversiteler, lisans sonrası eğitim için yüksek okul veya mezuniyet sonrası fakülte kurmak suretiyle, bilimsel çalışma ve araştırmalara daha fazla yer ayıracakları gibi doktora ve uzman öğrencilerinin de öğrenimlerine devam etmelerine imkân sağlamış olacaklardır.

b) Üniversitelerde lisans öğretimi, 2 + 2, 2 + 3, 2 + 4 yıl olarak kademeli bir şekilde ayarlanacak; ilk iki yıl temel bilimler kademesi olarak faaliyete geçecektir. Bu suretle, yüksek öğretim bütünlüğü içinde, çeşitli yüksek öğretim kurumları arasında geçiş imkânları sağlanacak, iki yıllık temel bilimler kademesinin çeşitli bölgeleinde belli bir üniversitenin akademik desteğini sağlayarak Millî Eğitim Bakanlığı ile yapılacak bir protokol dâhilinde kurulabileceği esası getirilmiştir.

c) Senato kararıyla yabancı dilde öğretim yapan üniversiteler, gerektiğinde yabancı diller için hazırlık sınıfları açabileceklerdir.

54. — Tasarımın 54 nci maddesi, aynen kabul edilmiştir.

55. — Tasarımın 55 nci maddesi;

Bursların yüksek öğretim kurulu tarafından kurumların kapasiteleri ve kalkınma plânları hedefleri dikkate alınarak dengeli şekilde dağıtılması ve bu yolla sosyal adalet, fırsat ve imkân çeşitliği ilkelerine uyularak, öğrencilere okuma imkânları sağlanması için değiştirilmiştir.

56. — Tasarımın 56 nci maddesine;

Üniversite içinde ve dışında kelimeleri ilâve edilmiştir.

57. — Tasarımın 57 nci maddesinde

Öğretim üyelerinin ders kitaplarını ve teksirlerini kendi hesaplarına bastıramamaları prensibi kabul edilmekle beraber; iki yıl içinde üniversitece bastırılmayan kitapların, kendileri tarafından bastırılabilceği, bu takdirde yönetim kurulunca kitabın fiyatının maliyetinden aşağı olmamak üzere tespit edilebileceği hususlarında değişiklik yapılmıştır.

58. — Tasarımın 58 nci maddesinde;

Öğrencilerin, fakülte kurulu karar verdiği takdirde öğrencilerle ilgili konularda dinlemek amacıyla ve bir öğrenci temsilisiyle yönetime katılmaları, batıda ve memleketimizdeki uygulama sonuçları da dikkate alınarak, uygun görülmüş ve buna göre değişiklik yapılmıştır.

59. — Tasarımın 59 nci maddesi, aynen kabul edilmiştir.

60. — Tasarımın 60 nci maddesine;

(h) fıkrası eklenmiştir. Bu fıkranın eklenmesine sebeb olan husus aşağıdadır :

Anayasamızın 1488 sayılı Kanunla değiştirilen 11 nci maddesine göre Anayasada yer alan hak ve hürriyetlerden hiç birisi; insan hak ve hürriyetlerinin veya Türk Devletinin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü yahut dil, ırk, sınıf, din, ve mezhep ayırımına dayanarak, nitelikleri Anayasada belirtilen Cumhuriyeti ortadan kaldırmak kasdıyla kullanılamaz, esası gereğince üniversite öğretim üye ve yardımcılarının da bu Anayasal gereğe uymalarını temin, uymayanlar hakkında da (g) bendinin uygulanması öngörülmüş ve maddeye bu husus bir fıkra ile eklenmiştir.

61. — Tasarımın 61 nci maddesine;

Rektör hakkında yapılacak disiplin kovuşturmasıyla ilgili bir hüküm getirilmiştir.

62. — Tasarımın 62 nci maddesinde;

«Disiplin kararlarına itiraz senatoya yapılacak; yargı yolu açık olmak üzere, senato kesin kararını verecektir.» şeklinde bir değişiklik yapılmıştır.

63. — Tasarımın 63 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

64. — Tasarımın 64 nci maddesine;

Öğrencilerin disiplin kovuşturmasına, muttâli olunduktan sonra, en geç bir hafta içinde başlanır ve bir ay içinde sonuçlandırılır, hükmü ilâve edilmiştir.

65. — Tasarımın 65, 66, 67, 68, 69 ve 70 nci maddeleri;

Anayasamızın 4, 11, 21, 120 ve 132 nci maddelerine uygunluk sağlamak bakımından değiştirilmiştir :

a) Âdi suçlar ile Devletin ülke ve millet bütünlüğü, hür demokratik rejim, nitelikleri Anayasada yazılı Cumhuriyet aleyhine işlenen ve doğrudan doğruya Devlet güvenliğiyle ilgili bulunan suçlar birbirinden ayrılmış; ceza kovuşturma usulü bakımından bu suçlar ve suçlular için kovuşturma yetkisi Cumhuriyet saveisine verilmiştir.

b) Hükümetin idareye elkoyması halinde elkoyma kararının; Resmî Gazetede yayımlanması ve yayımlanmayı müteakıf 48 saat içinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısının onamına sunulması uygun görülmüştür.

66. — Tasarının 71 nci maddesine;

«Her çeşit yatırım harcamalarının» ibaresi eklenmiştir.

67. — Tasarının 72 nci maddesi, aynen kabul edilmiştir.

68. — Tasarının 73 ncü maddesi;

Aşağıdaki sebeplerle değiştirilmiştir:

a) Anayasamızda öngörülen imkân ve fırsat eşitliğini sağlamak bakımından malî imkânı müsaidolan öğrencilerden yılda 3 000 lirayı geçmemek üzere ücret ve harç almamak; bu paralar üniversitede kurulacak öğrenci fonunda toplanarak muhtaç ve başarılı öğrencilere burs ve kredi şeklinde dağıtılacaktır. Bu suretle malî zorluklar yüzünden okuma imkânı bulamayan binlerce öğrenciye okuma imkânı sağlanacaktır. Bunun dışında bu fondan sosyal, kültürel, sportif tesisler kurulacak; öğrencilere ucuz fiyatla kitap ve teksirler sağlanacaktır.

b) Giriş imtihanlarında alınan kaydiye ücretleri bir fonda toplanacak, bu, imtihanı yapan teşkilâtın ihtiyaçları için harcanacaktır.

c) Son fıkraya makîna kelimesinden önce inşaat kelimesi ilâve edilmiştir.

69. — Tasarının 74 ve 75 nci maddeleri, aynen kabul edilmiştir.

70. — Tasarının 76 nci maddesinde;

Sadece öğretim üyeliği ve yardımcılığından Bakanlar Kurulu ve Parlamento üyeliğine seçilenlerle ilgili üniversiteye dönüş hükmü bırakılmış; diğer hususlar daha önceki maddelerde yer aldıklarından bu maddeden çıkarılmıştır.

71. — Tasarının 77 nci maddesi;

Geçici bir hüküm taşıdığından kaldırılmış ve tasarının geçici 3 ncü maddesinde yer almıştır.

72. — Tasarının 78 nci maddesi 77 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

73. — Tasarının 79 ncü maddesi 78 nci olarak alınmış;

Siyasî partilerde görevi devam eden öğretim üye ve yardımcılarının bir hafta içinde partilerinden istifa etmelerini öngören bir fıkra ilâve edilmiştir.

74. — Tasarının 80 nci maddesi 79 ncü madde olarak, 81 nci maddesi de 80 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

75. — Tasarının 82 nci maddesi 81 nci madde olarak alınmış;

Bu maddeye «Rektör, iznini Senatodan alır, Millî Eğitim Bakanının bilgilerine sunar» cümlesi eklenmiştir.

76. — Tasarının 83 ncü maddesi 82 nci madde olarak alınmış;

Bu madde de Karadeniz Teknik Üniversitesi ile Atatürk Üniversitesi kanunlarının hükümleri saklıdır, hükmü getirilmiştir.

77. — Tasarının 84 ncü maddesi 83 ncü madde olarak alınmış;

Orta - Doğu Teknik Üniversitesinin diğer üniversitelere öğretim üyesi yardımı yapması için ilâve yapılmıştır. Boğaziçi Üniversitesinin 3 yıl içinde bu kanuna tabi olması da öngörülmüştür.

GEÇİCİ MADDELER

1. Tasarının geçici 1 nci maddesinde;
Tasarının 22 ve 24 ncü maddeleri ve Orta Doğu Teknik Üniversitesinin özel durumu ile diğer üniversitelere öğretim üyesi yardımı yapabilmemesi hususları dikkate alınarak değişiklik yapılmıştır.
2. Tasarının 2 nci maddesi;
Öğrencilerin, 54 ncü maddeye göre öngörülen süreleri üç yıldan iki yıla indirilmek suretiyle değiştirilmiştir.
3. Tasarının geçici 3 ncü maddesinde;
Eski rektör ve dekanların tecrübe ve hizmetlerinden istifade edebilmek yönünden tekrar aday olabilmeleri, kanunun yürürlüğe girdiği tarihte görev başında bulunan rektörlerin görev sürelerini takibeden Haziran ayına kadar görevlerine devam etmeleri için değişiklik yapılmıştır.
4. Tasarının geçici 4 ncü maddesi, aynen kabul edilmiştir.
5. Tasarının geçici 5 nci maddesi;
Tüzük ve yönetmelikler için öngörülen bir yıllık müddet altı aya indirilerek değiştirilmiştir.
6. Tasarının geçici 6 ncü maddesindeki;
Bir yıllık müddet iki yıla çıkarılmıştır.
7. Tasarının geçici 7 ncü maddesinde;
Yönetmelik ve kanun hükümlerine atıf yapılarak kürsü profesörleri, bölüm ve enstitüsü yöneticileri için süre tayin edilmiştir.
8. Tasarının geçici 8 ncü maddesi, aynen kabul edilmiştir.
9. Tasarının geçici 9 ncü maddesi, aynen kabul edilmiştir.
10. Tasarıya, Komisyonumuzca, öğretim üyelerinin aylık dereceleri, intibak ve tazminatları ile ilgili hükümleri ihtiva eden geçici 10 ncü madde eklenmiştir.
11. Tasarıya, kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki eylemli doçentlerin profesörlüğe geçişiyle ilgili geçici 11 ncü madde eklenmiştir.
12. Tasarıya eklenen geçici 12 ncü madde ile, kanunun yürürlüğe girdiği tarihte öğrenci bulunanlar için ücret ve harçlar bakımından müktesep haklarının saklı tutulması hükmü getirilmiştir.
78. Tasarının 85 ncü maddesi 84 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.
79. Tasarının 86 ncü maddesi 85 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.
Öncelik ve ivedilikle görüşülmek temennisiyle Plân Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan
İstanbul
M. Yardımcı

Sözcü
Uşak
F. Uğrasızoğlu

Kâtip
Uşak
Karşı bulunduğum hükümler muhalefet serhimizde belirtmiştir.
Söz hakkım saklıdır.

Adıyaman
Z. Adıyaman

Ankara
M. Maden

A. Turan
Aydın
Muhalifim. Söz hakkım mahfuzdur. Muhalefet serhi eklidir.
M. Kemal Yılmaz

Bahkesir
M. Yılmaz

Bursa
Karşıyım. Söz hakkım saklıdır.
Muhalefet serhim eklidir.

Bursa
E. Mat
İmzada bulunmadı

İ. Öktem

Çorum K. Demir	Çankırı Karşuyum. Muhalefet şerhîm ek- lidir. Söz hakkım saklıdır. N. Ç. Yazıcıoğlu	Eskişehir Bazı maddelerine muhalifim. Söz hakkım mahfuzdur. O. Oğuz
İstanbul Söz hakkım mahfuz N. Eroğan	İzmir M. Akan	Kocaeli S. Yahşi İmzada bulunmadı
Konya Söz hakkım mahfuzdur S. Ergun	Konya T. Y. Öztuna	Rize Söz hakkım saklıdır H. B. Albayrak
Yozgat I Kapısız	Adana Muhalefet şerhîm ektir. Söz hakkım mahfuzdur M. K. Küçüktepepınar	

Muhalefet şerfi

MİLLÎ EĞİTİM KOMİSYONU SAYIN BAŞKANLIĞINA

Komisionumuzda çoğunlukla kabul edilen Üniversiteler kanun tasarısına karşı olduğumuzu oylarımızla göstermiştik.

Muhalefet şerhimizi arz ve takdim ediyoruz.

Bu tasarının; çağdaş bilim verilerinin, geri kalmışlığı yenmek çabası içinde hızla gelişen ve değişen yurdumuz koşullarının objektif ölçüleri içinde gereği duyulan «Üniversite reformu» nu sağlamaktan uzak olduğu kamsındayız. Aksine, «çağdaş uygarlık seviyesine» ulaşmamızda hayatî hizmeti ve rolü olan üniversitelerimizi siyasal iktidarların keyfiyen terk eden, bilimsel ve idarî özerkliklerini geniş ölçüde zedeleyen, bu kurumları âdeta ortaöğretim kurumları biçiminde yönetme olanakları getiren, üniversite içi huzuru derinliğine bozan, öğretim ve eğitim, bilimsel araştırmanın temelî sayılan düşün ve bilim özgürlüğünü iktidarın insafına terk eden bir tasarı meydana gelmiştir.

Hükümet tasarının gerekçesinin başlangıç kısmında «Üniversiteler, varoluş nedenleri dikkate alınca kabul edilir ki, hemen bütün sosyal kurumlardan daha çok değişme ve gelişme zorunluğunda bulunan kurumlardır» demektedir. Gelin görün ki, tasarının getirdiği hükümler bu çağdaş anlayışa ters düşmektedir. 31 Mayıs 1933 tarihli 2252 sayılı Kanunla bundan 13 yıl sonra 1946 da çıkarılan ve 27 Ekim 1960 da 115 sayılı Kanunla değiştirilen bugün yürürlükteki 4936 sayılı kanunların vücut verdikleri Türk üniversite rejimi, bugün çağ dışı bir gerilemeye zorlanmaktadır.

12 Mart öncesi öğrenci olaylarının, açıkça söyleyeyim ki, demokrasiye ve sosyal adalete inananların asla bağışlamayacakları diğer anarşik olayların, kolayca ve ucuza, sorumluları olarak 1961 Anayasasıyla bilimsel ve idare özerkliklere sahip bulunan üniversiteler sayılmıştır. 1971 yılında Anayasada yapılan değişiklikler arasında üniversite özerkliğini teminat altına alan 12 nci madde de değiştirilerek bu kurumların gözetimi ve denetimi yetkisi Hükümetlere verilmiştir.

3 Mart 1972 tarihinde Hükümetin Meclise sunduğu Üniversite kanunu tasarısı, gerekçesine, bir taraftan çağdaş üniversite anlayışını edebiyat olarak anlamışsa da, getirilen maddelerin hükümleriyle, değişen 120 nci maddenin en katı şekilde uygulamasına yol açan ve üniversite yapan özerkliklere komisyonda kabul edilen bu kanun tasarısı yer vermemektedir.

1962 yılından 1971 yılına kadar üniversite içi ve dışı ilgili ve aydın çevrelerin, bir ara belli sınırlar içinde de kalsa iktidarların Parlatmentonun Senato kanadının kurduğu Araştırma Komisyonunun vardığı sonuçlar ile üniversite reformunda ve bunun ilkelerinde birleştikleri, yüzlerce yayın, beyan ve raporlarıyla ortada duran bir gerçektir. Saptanan reform ilkeleri beş temel noktada ifadesini bulmuştu:

1. Tam zaman çalışma,
2. Üniversite içi, siyasal olmayan etkili denetim,
3. Üniversite ve fakülte yönetimine öğretim üeleriyle birlikte asistanların ve öğrencilerin katılması,
4. Demode olmuş kürsü hâkimiyeti yerine kontrollü bölüm sisteminin getirilmesi,
5. Anayasanın saptadığı imkân ve fırsat çeşitliği yolunun tüm yurt yüksek öğretim gençliğine açık tutulması.

Komisyonumuzdan geçen tasarı bu ilkelere sadece başlık olmak hakkını tanımaktadır. Fakat getirilen hükümler bu ilkelerin bilimsel amacına aslâ uygun olmadığı gibi, aksine üniversiteleri iktidarların vesayetine terk eden yeni bir rejim getirmektedir.

Şöyle ki; bu rejim 4 ncü ve 7 nci maddelerle kurulan Y. Ö. K. ve üniversite denetleme kurulu yoluyla sağlanıyor.

Yüksek Öğretim Kurulu, üyelerinin çoğunluğunu Hükümetin atadığı üyeler teşkil ediyor. Eğitim Bakanın Başkanlığında Yüksek Öğretim Kurulu üniversitelerin eğitim, öğretim ve araştırma hizmetlerini tanzim yetkisine sahiptir. Bunun dışında da birtakım geniş yetkilere sahip kılınmıştır.

Üniversite Denetleme Kurulu da doğrudan Başbakanına bağlı olup üyelerinin çoğunluğu, kur'a ile seçilecek eski rektör dışında, Hükümet üyesi ve onun seçtiği yüksek Devlet Memurlarıdır. Bu kurulda çok geniş yetkilere sahiptir. Her çeşit soruşturma, kovuşturma, gerek gördüğünde fakülteleri ve üniversiteyi kapatma, öğretim üeleri hakkında işlem yapma yetkileri elindedir. Millî Eğitim Bakanı tek başına bu yetkileri kullanma hakkına sahip kılınmıştır.

Böylece 4 ncü ve 7 nci maddeler siyasal iktidarlara üniversiteler üzerinde, Cumhuriyet kurulduğundan bu yana eşi olmayan, baskıya açık, en geniş yetkileri vermektedir.

Yönetime katılma ilkesi ise şekilde kalmaktadır. Birer asistan ve öğrenci temsilcileri 14 ncü madde ile fakülte kurullarına, gerekli görüldüğü takdirde istişari olarak katılabilmektedir. 15 nci madde ile de fakülte yönetim kuruluna yalnız tek bir asistan temsilcisi katılmakta, ancak öğretim üeleriyle ilgili konularda ne söz ve ne de oy hakkı bulunmamaktadır. Böylece üniversite içi yönetim ve denetim etkisini aratacak bir sistem üzere yürüyecektir. Yeni hükümlerden birisi de ve yüksek öğretimin paralı olmasıdır. Millî gelir dağılımının dengesizliği ortadadır. Çocuğunun yüksek öğrenim masraflarını ödeme gücüne sahip üniversite dışı oturma ünitelerinde yaşayan aile oranı % 20 dir. Bunun dışında kalan % 80 aile çocukları bu % 20 nin ödeyeceği harçlardan bazı masraflardan da çıktıktan sonra, açılacak bir fonda birikecek paralar zeki ve kabiliyetli öğrencilere burs olarak verilecektir. Krediler ve Yurtlar Kurumunun uygulanmasından da çok iyi bildiğimiz gibi % 80 fakir aile çocuğundan ancak % 10'u bundan faydalanabilecektir. Geri kalan % 70 ne olacak? Birçok zengin ülkelerde de üniversite ve yüksek öğrenimin paralı iken parasız yapılmasına girişildiği sosyal bir dünya anlayışının geliştiği bir dönemde bizim gibi yoksul bir ülkede paralı öğretime gitmek ancak imkânlı bir azınlığın çocuklarına Devletin yüklediği en pahalı bir hizmet açık olacak, zekâ ve kabiliyeti ne kadar yüksek olursa olsun, yoksul aile çocukları kaderlerine terk edilecektir. Bu henüz değişmemiş olan yürürlükteki Anayasanın âmir hükmü «imkân ve fırsat eşitliğine» aykırı olacağı gibi adalet duygusuna da karşı olmaktadır. Reformun temel ilkelerinden olan tam zaman çalışma ise maddeleşen şekilde bilimsel ve pratik anlayışından uzak, çok sakıncalı uygulamalara istidat taşıyan, eğitim ve öğretim açısından bugünkü düzenden daha zararlı bir sistem meydana getirmektedir. Bununla ilgili maddenin görüşülmesi sırasında delilleri tarafımızdan açıklanacaktır.

Üniveristeyi üniversite olmaktan çıkaran, düşünce ve araştırma özgürlüğünü en geniş şekilde kısıtlayan öğretim üyelerini sağ ve sol kamplara bölme yolunu açan, mevcut öğretim üyelerine olduğu gibi asistanlığa alınacak yarımın öğretim üye namzetlerini kafa tası» testine tabi kulan böylece de yeni bir tasfiye mekanizması yaratan, ihbar müessesesini üniversite içi vazgeçilmez bir kuruluş haline getiren dolayısıyla vücut bulacak bir çeşit anarşi rejimiyle üniversitele- nin bilim yapmakta gerekli olan huzur ihtiyacını tamamen ortadan kaldıran hükümler getirmekte- dir. Bu tasarı, siyasal iktidarlar ve onun emrindeki idareye tanınan olağanüstü zabıta tedbirleri- de getirmektedir bu tasarı. Aklın başında olan bir parti bu yetkilerle iktidara gelmekten korkma- lıdır. Evet, siyasî düzenimizde henüz fikir, program ve hizmet yarışmasından çok iktidar ihtira- sı ve partizanlık zihniyeti sürüp gitmektedir.

12 Mart Muhtırası biz siyasileri gereği gibi uyarınmamış değildir. İtibarımızı koruyabildiği- miz ölçüdedir ki, siyasal hayat hakkımızı sağlayan demokrasi varolmakta devam edecektir. Par- tilerüstü bugünkü Hükümetinde 12 Mart Muhtırasına ve hele onun 1961 Anayasasının öngördüğü reformların gerçekleşmesini amaçlayan 2 nci maddesine gerekli sadakatı göstermediği bu ta- sarıyla bir defa daha ortaya serilmiş bulunmaktadır.

12 Mart öncesinin hepimizin karşısında olduğumuz, aşırı sol ve sağın yarattığı anarşik olay- ların nedenlerine konan yanlış teşhis son derece yanlış tedavi tedbirlerine yol açarak muhtacol- duğumuz gerçek reform kanunları getirmek yerine tepki kanunları getirmek tarihin affetmeyece- ği bir hatadır.

Bu tasarıda nedenlerini yukarıda arz ettiğimiz gibi bir teşkil tasarısıdır. Bu yanlış görüş ve anlayışta ısrar ettiğimiz takdirde siyasî tarihin ve yarınki kuşakların ağır ithamları üzerimize olacaktır.

Özet olarak arz ederiz ki, Yüce Parlâmentonun tarihî sorumluluğunu duyarak ve anlaya- rak bu tepki tasarısını gerçek bir reform kanunu haline getirmesi içten dileğimizdir.

İşte bu sevklerden dolayıdır ki, tasarıya karşı olduğumuzu Meclislerde müzakeresi sırasında söz hakkımızı tuttuğumuzu arz ederiz.

Saygılarımızla.

Çankırı
Nuri Çelik Yazıcıoğlu

Aydın
M. Kemal Yılmaz

Bursa
Dr. İbrahim Öktem

Adana
M. Kemal Küçüktepepınar

Uşak
Âdil Turan

Bütçe Plân Komisyonunun raporu

Millet Meclisi
Bütçe Plân Komisyonu
Esas No. : 1/622
Karar No. : 250

17 . 5 . 1973

Millet Meclisi Başkanlığına

Komisyonumuza havale buyurulan «Üniversiteler Kanunu tasarısı» Millî Eğitim Bakanı ve Maliye Bakanlığı temsilcilerinin de katıldığı toplantıda incelendi ve görüşüldü:

Öğrenim ve öğretim her devirde, her memlekette üzerinde ehemmiyetle durulması lâzım gelen en büyük sorunlardan birisini teşkil edegelmiştir. Yazı, öğrenim ve öğretimi kolaylaştırmış, bilhassa matbaanın icadından sonra da daha yaygın bir hal almıştır. Bunun neticesi olarak toplu eğitim müesseselerinin kurulması ortaya çıkmıştır. Toplu eğitimin üst seviyesini teşkil eden üniversiteler, ortaçağlardan itibaren muhtelif istihaleler geçirmiş, kâh dinî, kâh Devlet otoritesinin vesayetinden çalışmalarını sürdürerek zamanımızın modern devletlerindeki gelişmelerine kavuşmuşlardır. Memleketimizde de medreselerden darülfünuna, 1933 yılında çıkarılan 2252 sayılı Kanunla üniversite haline gelmiş, daha sonra, 1946 yılında 4936 sayılı Kanunla da bugünkü seviyesine ulaşmışlardır. Tekniğin sosyal hâdiselerin son yıllarda hızla ilerlemesi, milletlerarasında ilim mübadelesinin çoğalması, üniversitelerde etkisini daha fazla gösterdiğinden, bu kuruluşlarımız, daima kendilerini yenilemek ve ilerlemek mecburiyetini hissetmişlerdir. 1961 Anayasamızın ilkeleri içinde yeni bir hüviyet iktisabetmelerinin zamanının geldiğini inanarak muhtelif zamanlarda kurulmuş bulunan eski ve yeni üniversitelerimizi kapsayacak bir kanun içinde faaliyetlerinin devamlarını sağlamak zarureti ortaya çıkmıştır. Bu zaruret, bilhassa plânlı kalkınma döneminde kendisini hissettirerek, yurtgerçeklerine uygun, millî bir eğitim politikasının tespitini öngörmüştür. (Anayasamızın yeni değişen 120 nci maddesi)

1961 Anayasamızın 120 nci maddesi üniversitelerimize özerklik getirmiş, üniversitelerimizin ilmî ve fikrî sahada tam bir hürriyet içinde görev yapmalarını esas almıştır. Geçen uygulamadan edinilen tecrübelerin ışığında, maddedeki özerklik kavramının kasıtlı ve yanlış yorumlara ve uygulamalara yol açtığı görülmüştür.

Üniversitelere, dışarıdan gelecek herhangi bir müdahaleye karşı, özerkliğin korunması maksadı ile getirilen teminat hükümleri, bu kere üniversite içinden gelen öğretim ve öğrenim hürriyetini tamamiyle bertaraf eden müdahaleler karşısında, tesirsiz kalmıştır. Çağımızın yaygın hale gelen sosyal olayları içinde, özgürlüklerin kötüye kullanılarak, kamu düzeninin tahribi şeklinde sonuç veren yeni suç kavramları meydana çıkmıştır. Toplu suç dediğimiz bu suçlar, üniversite içinde, sadece öğretim ve öğrenim hürriyetini bertaraf etmekle kalmayıp, Devlet düzeninin yıkılmasına kadar tesir göstermiştir. Gerçekten, ilim ve fikir hürriyetinin tam bir serbesti içinde kullanılabilmesi esastır. Ancak, bizim Anayasa yapımızda her hürriyet gibi bu hürriyetin de, kanun düzeninin korunması bakımından Anayasa ile belli edilen ve demokratik ilkelere bağlı bulunan temel hukuk sınırları vardır.

Hiçbir Devlet ve rejim, milletün ümidi olangençlerinin tek tarafı telkin altında ve Devlet düzeninin yıkılma istikametinde öğretim ve eğitim yapmalarına seyirci kalamaz. Bu sebeple, Anayasamızın 10 nci maddesi 20 - 9 . 1971 tarihli ve 1488 sayılı Kanunla değiştirilmiş ve yeni bir özerklik kavramı tarif olunmuştur. Bu özerklik, nazari plânda tartışılan ve herkese göre ayrı ayrı anlamlara gelen mutlak bir özerklik kavramı olmayıp, 120 nci maddede belli edilen hükümler çerçevesinde, objektif hukuka dayanan, bir özerklik kavramıdır. Yani Anayasada unsurları açıklıkla belirtilen bu özerklik, Anayasamızın tespit ettiği özerkliliktir.

Anayasamızın 120 nci maddesi, 11 nci ve 21 nci maddelerden ayrı olarak düşünülemez. 11 nci madde temel hak ve hürriyetlerin özünün sınırlanmasının ve kötüye kullanılmamasını emretmiştir.

Bu maddede ifade edildiği üzere, (Bu Anayasada yer alan hak ve hürriyetlerden hiçbiri insan hak ve hürriyetlerini veya Türk Devletini, ülkesi ve Milletiyle bölünmez bütünlüğünü veya dil, ırk, sınıf, din ve mezhep ayrılığına dayanılarak) nitelikleri Anayasada belirtilen Cumhuriyeti ortadan kaldırmak maksadıyla kullanılamaz.

Şüphesiz, bu hak ve hürriyetler içinde öğretim ve öğrenim hürriyeti de mündemiçtir. Diğer taraftan bilim ve sanatı serbestçe öğrenme ve öğretme, açıklama, yayma ve bu alanlarda her türlü araştırma hakkı, herkes için temel hak sayılmıştır. Ancak, bu serbesti, özellikle, eğitim ve öğretimin, Devletin gözetim ve denetimi altında tutulmuştur. Kaldığı, bu temel fikir Anayasanın 120 nci maddesinde üniversitelerin ancak, Devlet eliyle ve kanunla kurulacağı ifade edildikten sonra, üniversitelerin Devletin gözetimi ve denetimi altında kendileri tarafından seçilen organları ile yönetileceğini hükmüne bağlamıştır. Üniversitemiz, Cumhuriyetin temel ilkelerini teşkil eden insan haklarına dayalı millî, demokratik lâik ve sosyal bir hukuk devleti yapısı içinde ve kendilerine mahsus Anayasadaki yerlerinde vücut bulur ve görev yaparlar.

Komisyonumuzda, tasarının bâzı maddeleri üzerinde Anayasaya aykırılık iddiaları ifade olmuştur. Anayasadaki aykırılık iddialarının 20 . 9 . 1971 gün ve 1488 sayılı Kanunla değiştirilen 120 nci maddesi muvaceshinde, inceleme ve değerlendirmeye tabi tutmak icabeder. Tasarının 6 nci maddesi ile, Yüksek Öğretim Kurulu adıyla bir Kurulun teşekkülü öngörülmüştür. Bu kurulun görev ve yetkileri itibarı ile, üniversite özerkliğini zedeler nitelikte mütalâa olunması mümkün değildir. Yüksek Öğretim Kurulu tasarının 4 ncü maddesinde tarifini bulmaktadır. (Yüksek öğretimin bütünlüğü anlayışı içinde, çağdaş bilim ve teknolojinin gereklerine ve Devlet kalkınma planının temel ilke ve politikalarına uygun olarak, yüksek öğretim alanına yön vermek amaç olarak) tespit edilmiştir.

Şu hal muvaceshinde, kurulun görev ve yetkilerini düzenleyen hükümlerde, amaca aykırılık söz konusu bulunmadığı gibi, üniversite özerkliğine karşı bir yetki saptırması da mevcut değildir.

Üniversitelerin Devletin gözetim ve denetiminde tutulmaları, Anayasanın değişik 120 nci maddesinin 5 nci fıkrası icabıdır. Tasarının 8 nci maddesinde, üniversitelerin gözetim ve denetimine ilişkin görev ve yetkileri düzenlenmiştir. Gözetim ve denetimin sonuçlarının belli bir merciye ulaştırılması, denetim ve gözetimin icabı ve tabii sonucudur. Denetim ve gözetim kurulunun, denetim ve gözetim sonuçlarını muvazencyi sağlayacak nitelikte değerlendirmeye tabi tutması halinde, Anayasaya aykırı bir işlem olarak kabul edilmesi mümkün değildir.

Üniversitelerde görevli öğretim üye ve yardımcıların disiplin soruşturmalarında konulan usul, tasarının 61 nci maddesinde düzenlenmiştir. Madde gerekçesinde, lüzumlu gerekçe ortaya konulmakla beraber, bu maddenin son fıkrası üzerinde Anayasaya aykırılık iddiası dermeyan edenler olmuştur. Sözü edilen son fıkra üniversite rektörleri hakkında disiplin kovuşturması ile ilgilidir. Tasarı, kovuşturmanın üniversite denetleme kurulunca yapılmasını derpiş etmiştir. Bu konuda Anayasaya aykırılık iddiasını geçerli saymak mümkün değildir. Üniversite rektörünün disiplin kovuşturmasını üniversite içi organlara bırakmak rektörlük unvan ve makamını zedeler. Disiplin kovuşturmasını niteliği itibarı ile ve her halde adarı bir işlem olarak kabul etmek de mümkün değildir. Kazâi bir sonuca varması muhtemel ve hazırlık tahkikatı mahiyetinde olan bir halî, üniversite denetleme kuruluna görev olarak vermek, daha anlayışla karşılanmaya müsaittir. Kovuşturma sonucu teminat altındadır. Çünkü, kovuşturma ve soruşturma konusunda sorumluluk söz konusu olursa, mesele yargı organına intikal edecektir. Üniversite rektörlerini her türlü kovuşturma ve soruşturma dışında tutacak ve müstesna bir dokunulmazlığa sahip kişiler saymak, hukukta boşluk yaratacağı için, tasarıya böyle bir hükmün konulması zarurî görülmüştür.

Yine tasarının 66 nci maddesinin 3 ncü fıkrası için Anayasaya aykırılık iddiasını ortaya atanlara tesadüf edilmiştir. 66 nci madde, esas itibarıyla üniversitelerin güvenliğini sağlamakla ilgili hükümleri düzenlemektedir. Yanlış ve hatalı bir kanaati düzeltmek lâzımdır. Üniversiteler, Anayasanın Devlet tarifi içerisinde özerk Anayasa kuruluşlarıdır. Fakat, hiçbir hal ve surette, Devlet mefhumunun üstünde ve dışında kuruluşlar değildir. Klâsik ve modern Devlet anlayışın-

da, emniyet ve asayişin sağlanması, huzur ve sükûnu bozanların yakalanıp kovuşturmaya tabi tutulmaları, Devletin başlıca görevidir. Devletin bu esaslı görevini, güvenlik kuvvetleri yerine getirir. Üniversitelerin, tesislerinin kişinin konutu gibi mütalâa etmeye imkân yoktur. Binlerce kişiye açık bulunan öğretim kurumlarına, Devlet güvenlik kuvvetlerinin herhangi bir davet ve izne tabi olmaksızın girebilmeleri, görevin niteliğinde mündemiçtir. Devlet güvenlik kuvvetlerinin, herhangi kötü ve maksatlı bir davranışın aracı şeklinde değerlendirmeye tabi tutmak ise suitefsirdir. Tasarının, Devlet güvenlik kuvvetlerine sağladığı imkân, suçluların takibine mahsus bir hükümdür ve üniversitelerin içten ve dıştan muhafazasına mahsus bulunmaktadır.

Anayasanın değişik 120 nci maddesi öğrenim ve öğretim hürriyetlerinin tehlikeye düşmesi ve bu tehlikenin üniversite organlarıyla giderilememesi halinde, Bakanlar Kuruluna, idareye elkoyma yetkisini tanımıştır. Bakanlar Kurulunun bu kararının, hemen T. B. M. M. Birleşik toplantısının onamasına sunulması da öngörülmüştür. Üniversitelere Anayasanın gösterdiği hallerde elkoyma yetkisi, önemli ve değişik nitelikte, bir hukukî muameleye tabi tutulmuştur. Bakanlar Kurulunun el koyma tasarrufu, idarî bir tasarruf olarak bırakılmamış Millî İradenin tasdikine sunulmak üzere nev'i şahsına mahsus hukukî bir işleme tabi tutulmuştur. Tasarının 70 nci maddesinde bu tasarrufun tatbikiyle ilgili hükümler düzenlenmiştir. Yasama organının tasdiki ile tekevvün eden ve o derecede de ehemmiyetli mütalâa eden ve elkoymayı gerektiren olayları ehemmiyetsiz ve gayriciddi saymak mümkün olamayacağına göre, elkoymayı gerektiren hallerin hüküm ve sonuçlara bağlanması zaruridir.

Yasama tasarrufu ile el koyma işleri onanan, Bakanlar Kurulunun elkoymayı gerektiren durum ve olayları değerlendirerek gereği gibi sonuçlara ulaşmasını da temin etmek icabeder. Anayasadan doğan bir hakkın kullanılmasını ve bunun tatbiki ile ilgili hükümleri Anayasaya aykırı gibi göstermek doğru değildir.

Geçici 1 nci madde üzerinde dahi, Anayasaya aykırılık iddiası öne sürülmüştür. Orta Doğu Teknik Üniversitesi ile ilgili bulunan bu iddiaya da iltifat etmek mümkün değildir. 7307 sayılı Kanunla kurulmuş bulunan bu üniversite, Anayasanın 120 nci maddesinin 2 nci fıkrasında Devlet Üniversitesi olarak kabul edilmiştir. Üniversite'ler, Kanunla ve Devlet eliyle kurulacağı temel ilke olarak Anayasada derpiş olduğuna göre, bu üniversiteler, Anayasanın yürürlüğe girdiği zaman var olan kurumlardır. Aynı kanunlarla yürütülmesi, bu gibi üniversitelerin ilke olarak, üniversite olma vasfını ortadan kaldırmaz. Mevduiyetleri Anayasaca kabul edilen üniversitelerin, Üniversiteler Kanunu bünyesinde mütalâa etmekte hiçbir sakınca yoktur. Orta Doğu Teknik Üniversitesine vücut veren 7307 sayılı Kanun hüümlerinin mahfuziyeti Anayasa teyidi içindedir. Geçici madde ile ayrım yapan Akademik unvanların eş değerliğini kabulde, Anayasa yönünden herhangi bir sakınca mevcut değildir. Akademik unvanlar, Anayasaca kabul edilen kanunlar uyarınca iktisabedilmiştir. Bu unvanları bertaraf veya görmemezlikten gelmek, Anayasaya aykırı bir tutum ve davranış olur. Geçici 2 nci madde için hiçbir surette Anayasaya aykırılık öne sürülemez. Bu bir düzenleyici intikal hükmüdür.

Üniversiteler kanunu tasarısı muhteva ve mahiyeti itibariyle Anayasanın değişik 120 nci maddesi uyarınca hazırlanmıştır. Yukarıda belirtilen gerekçelerle Anayasaya uygunluğunu kabul eden Komisyonumuz tasarı üzerinde Millî Eğitim Komisyonunun yapmış olduğu değişiklikleri de dikkate alarak adı geçen komisyon metnini görüşmelere esas almak suretiyle, maddelerin müzakeresine geçip sıra ile aşağıdaki değişiklikleri yapmış bulunmaktadır.

— Birinci bölümde yer alan «Kapsam» matlahlı 1 nci madde ve «Üniversitenin Tanımı» matlahlı tasarının 2 nci maddesi aynen,

— «Üniversitenin görevleri» matlahlı 3 ncü maddenin (b) fıkrası anlam karışıklığına sebebiyet vereceği düşüncesi ile değiştirilerek madde bu değişikliklerle,

— İkinci bölümde yer alan «Üniversitelerüstü kuruluşları» düzenleyen «Tanımı» matlahlı 4 ncü, «Kuruluşu ve işleyişi» matlahlı 5 nci madde aynen,

— «Görev ve yetkileri» matlaplı 6 nci maddenin (a) fıkrasının son kısmında yer alan (ve kendisine bağlı) deyimini yerine (ve ilgili deyiminin konulması, (f) fıkrasında geçen (eğitim, öğretim, ders programları ve sömestr sayı ve süreleri ile) ibarenin çıkarılması ve (öğrencilerden) kelimesinin (öğrencilerinden) olarak değişik şekliyle,

— «Tanımı ve kuruluşu» matlaplı 7 nci madde gerekli redaksiyon yapılarak yeni şekliyle,

— «Görev ve yetkileri» matlaplı tasarının 8 nci maddesinin (b) fıkrası, anlam karışıklığına sebebiyet vereceği düşüncesi ile yeniden düzenlenerek madde bu şekliyle,

— Üniversitelerarası kurulun «Tanım ve görevi» matlaplı tasarının 9 ncu maddesi aynen,

— «Kuruluş ve işleyiş» matlaplı 10 ncu maddenin 1 nci fıkrasındaki (her) kelimesi, kapsam ve anlam bakımından daha uygun olacağı nedeniyle (bütün) olarak,

İkinci fıkradaki «Ekim ayında birarada yapacakları bir toplantıda» ifadesi; rektörlük seçimleri Haziran ayı başında yapıldığından eski rektörlerin Üniversitelerarası kuruldaki görevlerinin bitiş tarihi, rektörlük seçimleri ile aynı aya raslatılması gerekçesi ile (Haziran ayının son haftasında birarada yapacakları toplantıda) şeklinde,

Aynı fıkradaki «Aralarından birini Üniversitelerarası kurul başkanlığına seçerler» ifadesi, başkanın bulunmadığı oturularda rektör vekilinin başkanlık yapması hiyerarşiye uygun düşmeyeceği görüşüyle «Aralarından bir başkan, bir başkanvekili seçerler» şeklinde,

Son fıkradaki (en az üye tam sayısının üçte iki çoğunluğu ile alınması gereklidir.) cümlesi, alınacak kararlara sürat ve akıcılık verme bakımından (bu kararın üye tamsayısının salt çoğunluğu ile alınması gereklidir.) şeklinde değiştirilerek,

— Üçüncü bölümde yer alan «Senato» matlaplı 11 nci madde, Üniversite Senatosunun teşkilini düzenlemektedir. Üniversite Senatosunun teşkili hususunda tasarının 11 nci maddesi, fakülteleri iki profesörün temsil edeceği esasını getirmiştir. Halbuki Milli Eğitim Komisyonu değiştirilmesinde temsil adedi bire indirilmektedir. Kuruluş halinde olan fakültelerimizin birer profesörle temsili şimdilik yerinde görülebilecek ise de, kısa zamanda bunların bölge üniversitesine dönüşeceği düşünüldüğünde birer profesörün fakülteyi Senatoda temsili yeterli olmayacaktır. Nitekim, Ankara, İstanbul, İzmir gibi çok fakülteli üniversitelerimizde, fakültelerin senatoda daha kuvvetli temsil edilmesinin faydaları görülmüştür. Bu gerekçe altında 11 nci maddenin 1 nci fıkrasında geçen (birer profesörden) ibaresini (ikişer profesörden), (doğrudan doğruya) ibaresinin de kavram karışıklığına sebebiyet vereceği düşüncesiyle metinden çıkarılarak; 4 ncu fıkrada (Senato, doğrudan doğruya üniversiteye bağlı) ibaresindeki, (doğrudan doğruya) kelimelerinin, dolaylı yoldan bağlı olma keyfiyeti düşünülemeyeceğine göre gereksiz görüldüğünden metinden çıkarılarak; son paragrafta (bu kararın, en az üye tamsayısının üçte iki çoğunluğu ile alınması gereklidir.) cümlesindeki (en az) ibaresinin metinden çıkarılması ve (üçte iki) ibaresi yerine de (salt) kelimesinin konulması suretiyle değiştirilerek,

— «Üniversite yönetim kurulu» matlaplı tasarının 12 nci maddesi aynen,

— «Rektör» matlaplı 13 ncu maddenin 1 nci fıkrasının 1 nci cümlesinden sonra (Rektör adayları) ile başlayan ve ikinci paragrafa kadar devam eden kısımda, rektör adayı olabilmek için öngörülen şartlar, aslında adayın akademik kariyeri yönünden kâfi görüleceği, diğer hususların külfetten öte bir şey olmayacağı düşüncesi ile madde metninden çıkarılarak,

— «Fakülte organları, bölümünde yer alan «fakülte kurulu» matlaplı 14 ncu madde aynen,

— «Yönetim kurulu» matlaplı 15 nci maddenin 2 nci paragrafında (konuşma ve kararlara katılmaz.) cümlesi aslında asistanların öğretim üyesi sayılmaması, öğretim üyelerinin kendilerine aidolan konularda kurula katılmalarının gereksizliği nedeniyle metinden çıkarılarak yerine (kurula katılamaz.) ibaresi konulmak suretiyle,

— «Dekan» matlaplı 16 nci maddenin 7 nci fıkrasının 2 nci cümlesi, yeni açılan fakültelerde öğretim üyelerinin mahdut sayıda olması nedeniyle, dekan yardımcılarının seçilebilmeleri mümkün olamayacağından, boşluğu gidermek gayesi ile (dekan yardımcısı olmayan fakültelerde, dekan, yönetim kurulu üyelerinden bir profesörü vekil tayin edebilir.) şeklinde değiştirilerek,

— Yüksek okullar ve organları, kısmında yer alan «Yüksek okullar ve okulların organları» matlahplı 17 nei madde, aynen,

— Dördüncü bölümde yer alan «Öğretim üyeleri ve görevleri» matlahplı 18 nei madde, «Üniversite doçenti unvanının kazanılması» matlahplı 19 neu madde, «Doçentlik sınavı» matlahplı 20 nei madde, tasarının, «Yabancı melekotlerde alınan doçentlik unvanı» matlahplı 21 nei maddesi aynen,

— «Doçentlerin tayini» matlahplı 22 nei maddenin 3 neü fıkrasının 1 nei cümlesi fıkranın anlamını vuzuha kavuşturmak maksadı ile (bir kadroya) ibaresi çkarakılarak yerine (açık kadro olduğu halde) ibaresi konulmak suretiyle değıştirilerek,

— «Aranacak şartlar» matlahplı 23 neü madde, «Profesörlüğe tayin» matlahplı 24 neü madde, tasarının «Öğretim üyesi seçimi ve profesörlüğe yükseltilme» matlahplı 25 nei maddesi aynen,

— «Emeklilik» matlahplı 26 nei maddede 68 olan emeklilik yaş haddi, ülkemizin öğretim üyelerine olan ihtiyacı ve yetişmiş insangücünün kısa zamanda yerinin doldurulamayacağı dikkate alınarak, tasarı metnindeki yaş haddinin muhafazasında fayda görülerek emeklilik yazı 70 olarak değıştirilmek suretiyle,

— «Unvanların korunması» matlahplı 27 nei madde, beşinci bölümde yer alan «Tanım» matlahplı 28 nei madde aynen,

— «Asistanların tayininde aranacak şartlar» matlahplı 29 neu maddenin (ç) fıkrası, asistanların tayininde aranacak meslekî şartların yanında, millî güvenlik yönünden önemli görülen ve Anayasamızda nitelikleri belirtilen Cumhuriyetimizi ortadan kaldıracak hiçbir eylem ve harekete katılmamış olmalarının gereğı savunulduğundan ve bu eylemlere katılmış sayılmanın sınırlarının tayin ve tespiti hususu objektif esaslara dayandırılmak gerekçesiyle üniversite yönetim kuruluna bırakacak şekilde yeniden düzenleyerek,

— «Asistanlığa tayin» matlahplı 30 neu ve «Asistanların görevleri» matlahplı 31 nei maddeler aynen,

— «Doktora veya tıpta uzmanlık öğrenciliğı ve bu öğrenciliğın devam etme şartları» matlahplı 32 nei maddenin son iki cümlesinden belirtilmiş olan doktora veya tıpta uzmanlık süreleri dört yıldan altı yıla çkarakılarak ilgili yüksek öğretim kuruluşunun yönetmeliğında belirtilen sürelerin dikkate alınması ayrıca sağlanarak madde bu değışiklikle,

— «Asistanların yönetime katılmaları» matlahplı 33 neü, «Öğretim görevlileri ve araştırma görevlileri» matlahplı 34 neü, «Okutmanlar, uzmanlar, çeviriciler» matlahplı 35 nei maddeler ve «Yabancı uyruklu öğretim üyeleri ve yardımcıları» matlahplı tasarının, 36 nei maddesi aynen,

— Altıncı bölümde yer alan «Çalışma birimleri» matlahplı 37 nei maddenin 1 nei fıkrası, üniversite içi çalışmalarını bölüm ve kürsü, sisteminden söz etmektedir. Bâzı üniversitelerimizde bölüm esasını tatbik edilmekte ise de, bir kısım üniversitelerimizde bölümlerle beraber, kürsüler de muhafaza edilmektedir. Kürsü sistemi, üniversitelerimiz için zarurî haller dışında faydalı bir sistem değildir. Bâzı hallerde gayesi dışında kullanılabilir. Bu durumu önlemek ve üniversitelerimizin daha ziyade bölüm esasına geçişini sağlamak ve özelliğı olan fakültelerde kürsüleri de muhafaza edebilmek için fıkra, bölüm veya kürsü veya bölüm ve kürsü şeklinde değıştirilerek ihtiyaçtan fazla kürsü ihdasının önlenmesini teminen madde bu değışiklikle,

— «Tam gün çalışma» matlahplı 38 nei maddenin 3 neü paragrafının sonuna, üniversite asistanlarının bilimsel çalışmalarının verimli duruma getirilmesi gayesi ile (Üniversite asistanları bütün çalışmalarını üniversiteye hasrederler.) cümlesi eklenerek, aynı maddenin (b) fıkrasında (bilgi, görgü ve araştırma yapmak) ibaresi, anlam bakımından biraz daha genişletilerek, (bilgi ve görgülerini artırmak) şeklinde, maddenin son paragrafı, üniversite öğretim üyelerine kamu kesiminde kanunlarla verilecek vazifeleri kabul edebilmeleri bâzı hallerde mümkün olamaması nedeniyle değıştirilerek, bu sakıncaları bertaraf edecek tarzda son paragraf (üniversite öğrenim üyelerine kanunlarla öngörülen resmî görevler saklıdır.) şeklinde düzenlenmek suretiyle,

— «Üniversitelerin uygulama alanına yardımı» matlahı 39 neu madde aynen,

— «Yurt içinde ve dışımda görevlendirme» matlahı 40 nei maddenin 3 neü fıkrası, hareirah ve yollukların tayininde bâzı güçlükler ortaya koyacağı, ashında tasarımı 40 nei maddesinin 5 nei fıkrasının gayeye daha uygun görüldüğü cihetle, bu fıkranın 40 nei maddenin 3 neü fıkrası yerine kaim olmak üzere değiştirilerek,

— «Bilimsel denetim» matlahı 41 nei maddenin 2 nei fıkrasında (bilimsel araştırma ve yayım) ibaresini açıklığa kavuşturmak için (bilimsel araştırma, uygulama ve yayım) şeklinde değiştirilerek,

— «Doçentlik jürileri ve profesörlük komisyonları raporlarının aleniliği» matlahı 42 nei madde, yedinci bölümde yer alan «Yeni üniversite ve fakültelerin kurulması ve ilk tayinler» matlahı tasarımı 43 neü ve «Yeni üniversite ve fakültelerin faaliyete geçmesi» matlahı tasarımı 44 neü maddesi ile «Yeni kurulan fakülte ve üniversitelerin organları» matlahı 45 nei, «Öğretim üyesi yardımı» matlahı 46 nei maddesi, «Yeni kurulacak üniversitelere öğretim üyesi yetiştirilmesi» matlahı 47 nei, «Yeni üniversitelerde hizmet ödenoği» matlahı 48 nei maddeler aynen,

— Sekizinci bölümde yer alan «Rektörlük ve fakülte örgütleri» matlahı 49 neu madde, hukuk müşavirleri ve avukatları ile hukuk bürolarında çalışan personelin ücreti vekâletlerinin, 1389 ve 657 sayılı kanunlardaki hükümlerden yararlanmalarını sağlayacak şekilde yeni bir 2 nei fıkra ilâve edilerek ve 5 nei fıkraya (bir hukuk müşavirliği ile) ibaresi eklenmek sureti ile değiştirilerek,

— «Rektörlük ve fakülte personelinin tayinleri» matlahı 50 nei madde, tasarımı «Özlük hakları» matlahı 51 nei maddesi ve dokuzuncu bölümde yer alan «Üniversitelere giriş ve üniversite öğrenciliği» matlahı 52 nei maddeleri aynen,

— «Öğretim» matlahı 53 neü maddenin Hükümet tasarısındaki şekliyle muhafazası ve maddenin sonuna (Yüksek lisans düzeyinde öğretim yapanlar, 32 nei maddenin 1 nei fıkrası ile doktora ve tıpta uzmanlık öğrenimi yapanlara sağlanan haklardan yararlanırlar.) şeklinde bir fıkra eklenmek suretiyle değiştirilerek,

— «Öğrenim süresi» matlahı tasarımı 54 neü maddesi aynen,

— «Öğrencilere yardım» matlahı 55 nei, «Sosyal hizmetler» matlahı 56 nei maddeler aynen,

— «Ders kitaplarının ve teksirlerinin basılması» matlahı 57 nei maddenin son cümlesindeki (Bu takdirde yönetim kurulu) ibaresinin yönetim kurulunun, üniversite yönetim kurulu olduğunu belirtmek için ibaresinin (Bu takdirde, üniversite yönetim kurulu) şeklinde düzeltilerek,

— «Öğrencilerin yönetime katılmaları» matlahı 58 nei madde, ve Onuncu Bölümde yer alan «Uyulanacak hükümler» matlahı tasarımı 59 neu maddesi aynen,

— «Öğretim üyelerine ve öğretim yardımcılarına verilecek disiplin cezaları» matlahı 60 nei madde aynen,

— «Disiplin soruşturmalarında usul» matlahı 61 nei maddenin son paragrafında geçen (Yüksek Denetleme Kurulu) ibaresindeki (Yüksek) kelimesi yerine (üniversite) kelimesi konması gerektiği halde sehven yanlış yazıldığı müşahede edildiğinden, madde bu kelime değişikliğiyle,

— «İtiraz» matlahı 62 nei madde, «Memurların disiplin işleri» ile ilgili tasarımı 63 neü maddesi, «Öğrencilerin disiplin işleri» matlahı 64 neü madde, «Ceza soruşturma usulü» matlahı 65 nei madde, Onbirinci Bölümde yer alan «Organların güvenliği sağlama görevleri» matlahı 66 nei madde, «Fakültelerin kapatılması veya çalışmaların tatili» matlahı 67 nei madde, «Üniversitelerin kapatılması veya çalışmaların tatili» matlahı 68 nei madde, «Hükümetin idareye elkoyması» matlahı 69 neu madde, «Elkoyma halinde Bakanlar Kurulunun yetkileri» matlahı 70 nei madde, Onikinci Bölümde yer alan «Genel esaslar» matlahı 71 nei madde, «Üniversitelerin gelir kaynakları» matlahı, 72 nei, «Malî kolaylıklar» matlahı 73 neü maddeler aynen, «Döner sermaye» matlahı tasarımı 74 neü maddesiyle «Özlük işleri» matlahı 75 nei madde, Onüçüncü Bölümde yer alan «Üniversiteye dönüş» matlahı 76 nei madde aynen,

— «Yönetici organların seçimi» matlahı tasarımnın 77 nei maddesi Milli Eğitim Komisyonunca çıkarılmış olduğundan «Oylama ve kararların açıklanması» matlahı tasarımnın 78 nei maddesi 77 nei madde, Milli Eğitim Komisyonununun 78 nei maddesi aynen, «Protokol işleri.» matlahı tasarımnın 80 nei maddesi 79 neu madde, «Siciller» matlahı tasarımnın 81 nei maddesi 80 nei madde, «İzinler» matlahı 81 nei madde aynen,

— «Yürürlükten kaldırılan kanunlar» matlahı 82 nei maddenin 2 nei fıkrasında yer alan üniversitelerin kuruluş kanunlarından sonra bu kanunları değiştiren kanun numaraları yazılmak suretiyle madde değiştirilerek,

— 83 neu madde aynen,

— Öndördüncü bölümde yer alan «Geçici hükümler» matlahı altındaki Milli Eğitim Komisyonunun geçici 1, 2, 3, 5 ve 7 nei maddeleri ile tasarımnın 4, 8 ve 9 neu maddeleri aynen,

— Geçici 6 nei maddenin 2 nei pragrafında yer alan (Bir yıllık) sürenin yukardaki pragrafla benzerliğini sağlamak için bu sürenin (İki yıl) şeklinde değiştirilmek suretiyle,

— Geçici 10 neu madde, üniversite personel Kanunu ile Devlet Memurları Kanununu ilgilendirdiğinden tasarımdan çıkarılarak geçici 11 nei maddenin 10, geçici 12 nei maddesinde 11 olarak numaraları değiştirilmek suretiyle aynen,

— Yürürlük ve yürütme matlahı tasarımnın 85 ve 86 nei maddeleri ise 84 ve 85 nei maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

— Tasarımnın Hükümet programında yer alan ve biran evvel çıkarılması gerekli, kanunlar meyanında bulunması ve üniversitelerimizin yeni kanuna göre bünyelerindeki değişiklikleri tezelden yapabilmelerini temin için Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesine karar verilmiştir.

— Öncelik ve ivedilikle görüşülmek ve Genel Kurulun tasviplerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa arz olunur.

Başkanvekili Niğde N. Çerezci	Sözcü Ankara M. K. Yılmaz	Kâtip Çorum Söz hakkım saklıdır A. Topçubaşı	Adana S. Kılıç
Afyon Karahisar H. Hamamcıoğlu	Çorum A. Güler	Edirne İ. Erten	Erzurum R. Danışman
Eskişehir İ. Anı	Eskişehir S. Öztürk	Isparta A. İ. Balım	İçel C. Okyayuz
İstanbul O. C. Fersoy	İstanbul L. Yurdoğlu	İzmir Muhalifim K. Önder	Kütahya M. Erez
Niğde H. A. Kavurmacıoğlu	Samsun H. Özalp	Samsun D. Kitaplı	Trabzon E. Dikmen
Trabzon Bâzi maddelerine muhalifim Söz hakkım mahfuzdur A. Şener		Yozgat Bâzi maddelerine muhalifim Söz hakkım mahfuzdur C. Sungur	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

ÜNİVERSİTELER KANUNU

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel hükümler

Kapsam

MADDE 1. — Üniversiteler bu kanun hükümlerine tabidir.

Üniversitenin tanımı

MADDE 2. — Üniversiteler, fakülte, bölüm, kürsü, yüksek okul, okul, enstitüsü ve benzeri kuruluşlarla hizmet birimlerinden oluşan özerkliğe ve kamu tüzel kişiliğine sahip yüksek bilim, araştırma, öğretim ve yayım birlikleridir.

Her üniversite kendisine bağlı kuruluş ve birimlerle bir bütündür. Bir üniversitenin genel özerkliği ve tüzel kişiliği içinde bu üniversiteyi oluşturan fakülteler de bu kanun hükümlerine göre tüzel kişiliğe sahiptir. Üniversiteye bağlı diğer kuruluşların tüzel kişiliğe sahibolması üniversite Senatosunun kararına bağlıdır.

Üniversitelerin görevleri

MADDE 3. — Üniversitelerin görevleri şunlardır :

- a) Çeşitli kademelerde bilimsel öğretim yapmak;
- b) Öğrencilerini bilim anlayışı kuvvetli, sağlam düşünceli aydınlar ve yüksek öğrenime dayanan mesleklerle türlü bilim ve uzmanlık kolları için iyi hazırlanmış bilgi ve tecrübe sahibi elemanlar, Anayasada ifadesini bulan Türk Devletinin ve Türk devriminin ilkelerine bağlı ve millî karakter sahibi vatandaşlar olarak yetiştirmek;
- c) Çağdaş bilim ve teknoloji gerekleri ve Devlet Kalkınma Planının hedefleri doğrultusunda, kendi insangücü ve maddi kaynaklarını en rasyonel, etkili, verimli ve ekonomik şekilde kullanmak;
- ç) Memleketi ilgilendirenler başta olmak üzere, bütün bilimsel ve teknik sorunları çözmek için bilimleri genişletip derinleştirecek inceleme ve araştırmalarda bulunmak, bu çalışmalarda ilgili millî bilim ve araştırma kurumları ile yabancı uluslararası benzer kurumlarla işbirliği yapmak;
- d) Memleketin türlü yönde ilerleme ve gelişmesini ilgilendiren bütün sorunları Hükümetle ve kurumlarla da elbirliği etmek suretiyle öğretim ve araştırma konusu yaparak sonuçlarını toplumun faydalanmasına sunmak ve Hükümetçe Millî Eğitim Bakanının aracılığı ile istenecek inceleme ve araştırmaları sonuçlandırarak düşüncelerini bildirmek;
- e) Araştırma ve incelemelerinin sonuçlarını gösteren, bilim ve tekniğin ilerlemesini sağlayan her türlü yayınları yapmak;
- f) Türk toplumunun genel seviyesini yükseltici ve kamuoyunu aydınlatıcı bilim verilerini sözlü ve yazılı ile halka yaymak.

MİLLÎ EĞİTİM KOMİSYONUNUN
DEĞİŞTİRİLİŞ METNİ

ÜNİVERSİTELER KANUNU TASARISI

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Kapsam

MADDE 1. — Yüksek öğretim bir bütündür; Yüksek Öğretim Kurumları Üniversiteler içinde bütünüdür. Üniversiteler bu kanun hükümlerine tabidir.

Üniversitenin tanımı

MADDE 2. — Tasarının ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Üniversitenin görevleri

MADDE 3. — Üniversitelerin görevleri şunlardır :

a) Çeşitli kademelerde bilimsel öğretim yapmak;

b) Öğrencilerini, bilim anlayışı kuvvetli, sağlam düşünceli, milliyetçi, millî tarih şuuruna sahip, vatanına, örf ve âdetlerine bağlı aydınlar ve yüksek öğrenime dayanan mesleklerle türlü bilim ve uzmanlık kolları için iyi hazırlanmış bilgi ve tecrübe sahibi, sağlam karakterli vatandaşlar olarak yetiştirmek;

c) Çağdaş bilim ve teknoloji gerekleri ve Devlet Kalkınma Plânının hedefleri doğrultusunda, kendi insangücü ve maddî kaynaklarının en rasyonel etkili, verimli ve ekonomik şekilde kullanmak;

ç) Memleketi ilgilendirenler başta olmak üzere, bütün bilimsel ve teknik sorunları çözmek için bilimleri genişletip derinleştirecek inceleme ve araştırmalarda bulunmak, bu çalışmalarda ilgili millî bilim ve araştırma kurumları ile yabancı veya uluslararası benzer kurumlarla işbirliği yapmak;

BÜTÇE PLÂN KOMİSYONUNUN
DEĞİŞTİRİŞİ

Üniversiteler kanunu tasarısı

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel hükümler

Kapsam

MADDE 1. — Millî Eğitim Komisyonunun 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Üniversitenin tanımı

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Üniversitenin görevleri

MADDE 3. — Üniversitelerin görevleri şunlardır :

a) Çeşitli kademelerde bilimsel öğretim yapmak;

b) Öğrencilerini, bilim anlayışı kuvvetli, millî tarih şuuruna sahip, vatanına, örf ve âdetlerine bağlı, milliyetçi ve sağlam düşünceli aydınlar ve yüksek öğrenime dayanan mesleklerde türlü bilim ve uzmanlık kolları için iyi hazırlanmış bilgi ve tecrübe sahibi, sağlam karakterli vatandaşlar olarak yetiştirmek,

c) Çağdaş bilim ve teknoloji gerekleri ve Devlet Kalkınma Plânının hedefleri doğrultusunda, kendi insangücü ve maddî kaynaklarının en rasyonel etkili, verimli ve ekonomik şekilde kullanmak;

ç) Memleketi ilgilendirenler başta olmak üzere, bütün bilimsel ve teknik sorunları çözmek için bilimleri genişletip derinleştirecek inceleme ve araştırmalarda bulunmak, bu çalışmalarda ilgili millî bilim ve araştırma kurumları ile yabancı veya uluslararası benzer kurumlarda işbirliği yapmak;

(Hükümetin Teklifi)

İKİNCİ BÖLÜM

Üniversitelerüstü kuruluşlar

Devlet denetimi ve gözetimi

I - Yüksek Öğretim Kurulu

Tanımı

MADDE 4. — Yüksek öğretim kurulu; çağdaş bilim ve teknolojinin gereklerine ve Devlet Kalkınma Plânının temel ilke ve politikalarına uygun olarak yüksek öğretim alanına yön vermek amacı ile, gerekli inceleme, araştırma ve değerlendirmeleri yapmak, yüksek öğretim kurumları arasında koordinasyonu sağlamak, uygulamaları izliyerek yetkili makam ve mercilere önerilerde bulunmakla görevli bir kuruldur.

Kuruluşu ve işleyişi

MADDE 5. — Yüksek öğretim kurulu, Millî Eğitim Bakanının başkanlığında, her üniversitenin en yetkili organınca profesörler arasından iki yıl için seçilecek birer temsilci ile kuruldaki üniversite temsilcileri sayısı kadar aynı süre ile Millî Eğitim Bakanının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca atanacak üyelerden kurulur. Bu şekilde atanmalar arasında Maliye, Millî Eğitim, Gençlik ve Spor bakanlıkları ile Devlet Plânlama Teşkilâtından ve Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumundan en az birer üyenin bulunması şarttır.

Kurul ilk toplantısında bir genel sekreter seçer.

Genel Sekreter yüksek öğretim kurulu üyeleri dışından seçilir ise, toplantılara, oy hakkı olmaksızın katılır. Genel Sekretere bağlı olarak sekreterlik işlerini ve kurulca verilecek diğer görevleri yürütmek üzere Millî Eğitim Bakanlığında bir büro kurulur.

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştirilif metni)

d) Memleketin türlü yönden ilerleme ve gelişmesini ilgilendiren bütün sorunları hükümetle ve kurumlarla da elbirliği etmek suretiyle öğretim ve araştırma konusu yaparak sonuçlarını toplumun faydalanmasına sunmak ve hükümetçe Millî Eğitim Bakanının aracılığı ile istenecek inceleme ve araştırmaları sonuçlandırarak düşüncelerini bildirmek;

e) Araştırma ve incelemelerinin sonuçlarını gösteren, bilim ve tekniğin ilerlemesini sağlayan her türlü yayınları yapmak;

f) Türk toplumunun genel seviyesini yükseltici ve kamu oyunu aydınlatıcı bilim verilerini sözle ve yazı ile halka yaymak.

İKİNCİ BÖLÜM

Üniversitelerüstü kuruluşlar

Devlet denetimi ve gözetimi

I. - Yüksek Öğretim Kurulu

Tanımı

MADDE 4. — Yüksek Öğretim Kurulu; «Yüksek Öğretimin bütünlüğü anlayışı içinde çağdaş bilim ve teknolojinin gereklerine ve Devlet Kalkınma Plânının temel ilke ve politikalarına uygun olarak yüksek öğretim alanına yön vermek amacı ile, gerekli inceleme, araştırma ve değerlendirmeleri yapmak, yüksek öğretim kurumları arasında koordinasyonu sağlamak, uygulamaları izleyerek yetkili makam ve mercilere önerilerde bulunmakla görevli bir kuruldur.

Kuruluşu ve işleyişi

MADDE 5. — Yüksek Öğretim Kurulu, Millî Eğitim Bakanının başkanlığında, her üniversitenin yetkili organınca profesörler arasından 2 yıl için seçilecek birer temsilci ile kuruldaki üniversite temsilcileri sayısı kadar aynı süre ile Millî Eğitim Bakanının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca atanacak üyelerden kurulur. Bu şekilde atananlar arasında resmî yüksek öğretim kurumları, Maliye, Millî Eğitim, Gençlik ve Spor bakanlıkları ile Devlet Plânlama Teşkilâtından ve Türkiye Bilimsel ve Teknik Araç-

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştirilişi)

d) Memleketin türlü yönden ilerleme ve gelişmesini ilgilendiren bütün sorunları hükümetle ve kurumlarla da elbirliği etmek suretiyle öğretim ve araştırma sorunu yaparak sonuçlarını toplumun faydalanmasına sunmak ve hükümetçe Millî Eğitim Bakanının aracılığı ile istenecek inceleme ve araştırmaları sonuçlandırarak düşüncelerini bildirmek;

e) Araştırma ve incelemelerin sonuçlarını gösteren bilim ve tekniğin ilerlemesini sağlayan her türlü yayınları yapmak;

f) Türk toplumunun genel seviyesini yükseltici ve kamu oyunu aydınlatıcı bilim verilerini sözle ve yazı ile halka yaymak.

İKİNCİ BÖLÜM

Üniversitelerüstü kuruluşlar

Devlet denetimi ve gözetimi

I. - Yüksek Öğretim Kurulu

Tanımı

MADDE 4. — Millî Eğitim Komisyonunun 4 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Kuruluşu ve işleyişi

MADDE 5. — Millî Eğitim Komisyonunun 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin teklifi)

Yüksek öğretim kurulu, Millî Eğitim Bakanının daveti üzerine toplanır. Üyelerin üçte birinin isteği ile toplantı yapılması zorunludur.

Yüksek öğretim kurulu çalışma usulünü kendisi tâyin eder.

Görev ve yetkileri

MADDE 6. — Yüksek öğretim kurulunun görev ve yetkileri şunlardır :

a) Yüksek öğretim alanında yeni kurumların açılması, mevcutların geliştirilmesi, insangücü ihtiyaçlarının karşılanması, yatırımların ve kaynakların etkili bir şekilde kullanılması, yüksek öğretim alanının muhtaç bulunduğu öğretim ve araştırma elemanlarının yurt içinde ve yurt dışında yetiştirilmesi için kısa ve uzun vâdeli plânlar hazırlamak ;

b) Üniversite ve diğer yüksek öğretim kurumlarını ilgilendiren kanun ve tüzük tasarılarını inceleyerek görüşlerini bir ay içinde Millî Eğitim Bakanlığına sunmak ;

c) Öğrenim ve öğretimin Devlet Kalkınma Plânı hedeflerine uygun olarak yürütülmesini sağlamak amacıyla ile üniversitelerin özelliklerini, kapasitelerini, insangücü ve maddi ihtiyaçlarını dikkate alarak gerekli gördüğü öğretim dallarında dönem sayısının artırılması, paralel öğretim veya gece öğretimi yapılması hususunda önerilerde bulunmak ;

ç) Üniversitelerin, yüksek öğretimin bütünlüğü çerçevesi içinde, yüksek dereceli okullara akademik yönden yapabilecekleri yardımların ve bu alandaki gözetim hizmetlerinin esaslarını ilgili kurumlarla birlikte saptıyarak, gereğini istemek ve sonuçlarını izlemek ;

d) Görevlerine ilişkin çalışma sonuçlarını her yıl bir rapor halinde yayınlamak ;

e) Bu kanunla verilmiş diğer görevleri yapmak ve yetkileri kullanmak.

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştirilmiş metni)

tarıma Kurumundan en az birer üyenin bulunması şarttır.

Yüksek Öğretim Kurulunun göstereceği üç aday arasından Millî Eğitim Bakanı tarafından bir genel sekreter tayin edilir. Genel Sekreter toplantılara oy hakkı olmaksızın katılır.

Genel Sekretere bağlı olarak, sekreterlik işlerini ve kurulca verilecek diğer görevleri yürütmek üzere Millî Eğitim Bakanlığında bir sekreteryaya kurulur. Bu sekreteryada ayrıca, eğitim araştırmaları, plânlaması, koordinasyonu yapacak ve eğitimle ilgili çalışmaları düzenleyecek, yeteri kadar uzman bulundurulur.

Yüksek Öğretim Kurulu Millî Eğitim Bakanının daveti üzerine toplanır. Üyelerin üçte birinin isteği halinde toplantı yapılması zorunludur.

Yüksek Öğretim Kurulu çalışma usulünü kendisi tayin eder ve bu husus bir yönetmelikte gösterilir.

Görev ve yetkileri

MADDE 6. — Yüksek Öğretim Kurulunun görev ve yetkileri şunlardır :

a) Yüksek Öğretim alanında yeni kurumların açılması, mevcutların geliştirilmesi, insangücü ihtiyaçlarının karşılanması, yatırımların ve kaynakların etkili bir şekilde kullanılması, yüksek öğretim alanının muhtaç bulunduğu öğretim ve araştırma elemanlarının yurt içinde ve yurt dışında yetiştirilmesi için kısa ve uzun vâdeli plânlar hazırlamak ve kendisine bağlı kuruluşların senatolarınca tespit edilen ideal kadrolarını dengeli bir şekilde düzenlemek;

b) Üniversite ve diğer yüksek öğretim kurumlarını ilgilendiren kanun ve tüzük tasarılarını inceleyerek görüşlerini bir ay içinde Millî Eğitim Bakanlığına sunmak;

c) Öğretim ve öğretimin Devlet Kalkınma Plânı hedeflerine uygun olarak yürütülmesini sağlamak amacı ile üniversitelerin özelliklerini, kapasitelerini insangücü ve maddî ihtiyaçlarını dikkate alarak gerekli gördüğü öğretim dallarında dönem sayısının artırılması, paralel öğretim veya gece öğretimi yapılması hususunda önerilerde bulunmak;

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştirilmesi)

Görev ve yetkileri

MADDE 6. — Yüksek Öğretim Kurulunun görev ve yetkileri şunlardır :

a) Yüksek öğretim alanında yeni kurumların açılması, mevcutların geliştirilmesi, insangücü ihtiyaçlarının karşılanması, yatırımların ve kaynakların etkili bir şekilde kullanılması, yüksek öğretim alanının muhtaç bulunduğu öğretim ve araştırma elemanlarının yurt içinde ve yurt dışında yetiştirilmesi için kısa ve uzun vâdeli plânlar hazırlamak ve ilgili kuruluşların senatolarca tespit edilen ideal kadrolarını dengeli bir şekilde düzenlemek;

b) Üniversite ve diğer yüksek öğretim kurumlarını ilgilendiren kanun ve tüzük tasarılarını inceleyerek görüşlerini bir ay içinde Millî Eğitim Bakanlığına sunmak;

c) Öğrenim ve öğretimin Devlet Kalkınma Plânı hedeflerine uygun olarak yürütülmesini sağlamak amacı ile üniversitelerin özelliklerini, kapasitelerini insangücü ve maddî ihtiyaçlarını dikkate alarak gerekli gördüğü öğretim dallarında dönem sayısının artırılması, paralel öğretim veya gece öğretimi yapılması hususunda önerilerde bulunmak;

(Hükümetin teklifi)

II - Üniversitede denetleme kurulu

Tanımı ve kuruluşu

MADDE 7. — Üniversite denetleme kurulu, üniversiteler üzerinde Devletin gözetim ve denetimini sağlamak üzere Başbakanlığa bağlı olarak çalışan bir kuruluştur.

Kurul, Başbakan veya görevlendireceği bir Bakanın başkanlığında, Adalet Bakanı, Millî Eğitim Bakanı, Yargıtay Başkanı ve Yargıtay Başsavcısı ile Danıştay Başkanı ve Danıştay Başkanun sözcüsünden kurulur.

Kurulun sekreterlik işleri Başbakanlık tarafından düzenlenir.

Görev ve yetkileri

MADDE 8. — Üniversite denetleme kurulu, Devletin gözetim ve denetimi görevini yerine getirmek üzere :

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştirilmiş metni)

ç) Üniversitelerin, yüksek öğretimin bütünlüğünü gerçevesi içinde, yüksek dereceli okullara akademik yönden yapabilecekleri yardımların ve bu alandaki gözetim hizmetlerinin esaslarını ilgili kurumlarla birlikte saptayarak, gereğini istemek ve sonuçlarını izlemek;

d) Görevlerine ilişkin çalışma sonuçlarını her yıl bir rapor halinde yayınlamak;

e) Kalkınma plânının gerektirdiği araştırma konuları ile özel araştırma fonlarının üniversitelere dağıtımını üniversitelerarası işbirliği halinde yapmak;

f) Yüksek Öğretim Kurumlarının eğitim, öğretim, ders programları ve sömestri sayı ve süreleri ile öğrencilerden alınacak ücret ve harçlar konusunda gerekli esasları tespit etmek ve denkliği sağlamak;

g) Uluslararası bilimsel kuruluşlara katılmak amacıyla güden, millî komiteler kurmak, denetlemek ve gereken malî desteği sağlamak;

h) Bu kanunla verilmiş diğer görevleri yapmak ve yetkileri kullanmak.

II - Üniversite Denetleme Kurulu

Tanımı ve kuruluşu

MADDE 7. — Üniversite denetleme kurulu, üniversiteler üzerinde Devletin gözetim ve denetimini sağlamak üzere Başbakan'a bağlı olarak çalışan bir kuruluştur.

Kurul; Başbakan ve Millî Eğitim Bakanının Başkanlığında, Millî Eğitim Bakanı, Adalet Bakanı bu kanuna tabi üniversitelerin eski rektörlerinden kur'a ile seçilecek üç eski rektör, Devlet Plânlama Teşkilâtı Müsteşarından ve Millî Güvenlik Kurulunun seçeceği bir üyeden kurulur.

Kurulun sekreterlik işleri Başbakanlık tarafından düzenlenir ve yürütülür.

Görev ve yetkileri

MADDE 8. — Tasarının 8 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştirilmesi)

ç) Üniversitelerin, yüksek öğretimin bütünlüğü gerçevesi içinde, yüksek dereceli okullara akademik yönden yapabilecekleri yardımları ve bu alandaki gözetim hizmetlerinin esaslarını ilgili kurumlarla birlikte saptayarak, gereğini istemek ve sonuçlarını izlemek;

d) Görevlerine ilişkin çalışma sonuçlarını her yıl bir rapor halinde yayınlamak;

e) Kalkınma plânının gerektirdiği araştırma konuları ile özel araştırma fonlarının üniversitelere dağıtımını üniversiteler arası işbirliği halinde yapmak;

f) Yüksek öğretim kurumlarının öğrencilerinden alınacak ücret ve harçlar konusunda gerekli esasları tespit etmek ve denkliği sağlamak;

g) Uluslararası Bilimsel Kuruluşlara katılmak amacıyla güden, Millî Komiteler kurmak, denetlemek ve gereken malî desteği sağlamak;

h) Bu kanunla verilmiş diğer görevleri yapmak ve yetkileri kullanmak.

II - Üniversite Denetleme Kurulu

Tanımı ve kuruluşu

MADDE 7. — Üniversite Denetleme Kurulu, üniversiteler üzerinde Devletin gözetim ve denetimini sağlamak üzere Başbakanlığa bağlı olarak çalışan bir kuruluştur.

Kurul; Başbakanın başkanlığında, Millî Eğitim Bakanı, Adalet Bakanı, bu kanuna tabi üniversitelerin Rektörlük yapmış öğretim üyeleri arasından kur'a ile üç yıl süre için seçilmiş üç üye, Devlet Plânlama Teşkilâtı Müsteşarı, Millî Güvenlik Kurulunun dekanlık yapmış öğretim üyeleri arasından üç yıl süre için seçeceği bir üyeden kurulur.

Başbakanın katılmadığı hallerde kurula Millî Eğitim Bakanı Başkanlık eder.

Kurulun Sekreterlik işleri Başbakanlık tarafından düzenlenir ve yürütülür.

Görev ve yetkileri

MADDE 8. — Üniversite Denetleme Kurulu, Devletin Gözetimi ve Denetimi görevini yerine getirmek üzere:

(Hükümetin Teklifi)

a) Üniversitelerin veya bir üniversiteye bağlı olmıyan fakültelerin organlarından veya bu kurumlarda görevi kişilerden, gerekli gördüğü hallerde, yazılı veya sözlü bilgi istemek;

b) Üniversite veya bir üniversiteye bağlı olmıyan fakültelerde görevli kişiler için disiplin veya ceza kovuşturması açılmasını yetkili makamlardan istemek; bu konuda yetkili organlarca alınan disiplin kararlarına karşı üniversitelerarası kurula itirazda bulunmak; onbeş gün içinde gerekli kovuşturmaya başlanmadığı veya aksine bir karar almadıkça başlanan kovuşturma en geç üç ay içinde sonuçlandırılmadığı takdirde, doğrudan doğruya, üniversite öğretim üyelerinden soruşturmacı tâyin ederek sonucu, gereği yapılmak üzere yetkili organa iletmek :

c) Üniversitelerin veya üniversiteye bağlı kurum ve kuruluşların veya bir üniversiteye bağlı olmıyan fakültelerin idaresine el konulmasını gerektiren hallerde Bakanlar Kurulunu haberdar etmek;

ç) Üniversitelerin işleyişi konusunda her yıl Başbakanlığa rapor vermek;

Görev ve yetkilerine sahiptir.

Millî Eğitim Bakanı, gecikmesinde sakınca gördüğü hallerde, en geç bir hafta içinde denetleme kurulunun tasvip ve takdirine sunmak üzere, kurul adına yukarıda yazılı görevleri yapmaya ve yetkileri kullanmaya mezdundur.

III - Üniversitelerarası kurul

Tanım ve görev

MADDE 9. — Üniversitelerarası kurul, yükseköğretim plânlaması içinde, üniversiteler arasında akademik yönden koordinasyonu sağlamak, üniversitelerin öğretim üyesi ihtiyacını karşılayacak tedbirleri almak, üniversitelerin tümünü ilgilendiren kanun tasarılarını, tüzük tasarılarını ve aynı nitelikteki yönetmelikleri hazırlamak ve bu kanunda belirtilen diğer işleri yapmakla görevli bir kuruluştur.

Kuruluş ve işleyişi

MADDE 10. — Üniversitelerarası kurul, tüm olarak bu kanuna tabi her üniversitenin rektörü ile senatosunun üç yıl için seçeceği ikişer profesörden kurulur. Kuruluş kanununa göre bu kanuna tabi olmıyan veya belli bir süre sonra veya belli şartların gerçekleşmesi ile tüm olarak bu kanuna tabi olacak üniversitelerin rektörleri de, bu geçiş döneminde, kurula üye olarak katılırlar.

Bu kurula, üniversitelerin kuruluş sırasına göre her yıl tüm olarak bu kanuna tabi bir üniver-

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştirilmiş metni)

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştirilmesi)

a) Üniversitelerin veya bir üniversiteye bağlı olmayan fakültelerin organlarından veya bu kurumlarda görevli kişilerden, gerekli görüldüğü hallerde, yazılı veya sözlü bilgi istemek;

b) Üniversite veya bir üniversiteye bağlı olmayan fakültelerde görevli kişilerin disiplin veya ceza kovuşturması açılmasını gerektiren fiilleri için kovuşturma açılmasını yetkili makamlardan istemek ;bu konuda yetkili organlarca alınan disiplin kararlarına karşı üniversitelerarası kurula itirazda bulunmak ; onbeş gün içinde gerekli kovuşturmaya başlanmadığı veya aksine bir karar alınmadıkça başlanan kovuşturma en geç üç ay içinde sonuçlandırılmadığı takdirde, doğrudan doğruya üniversite öğretim üyelerinden soruşturmacı tayin edilerek sonucu, gereği yapılmak üzere yetkili organa iletmek :

c) Üniversitelerin veya üniversiteye bağlı kurum ve kuruluşların veya bir üniversiteye bağlı olmayan fakültelerin idaresine el konulmasını gerektiren hallerde Bakanlar Kurulunu haberdar etmek :

ç) Üniversitelerin işleyişi konusunda her yıl Başbakanlığa rapor vermek ;

Görev ve yetkilerine sahiptir.

Millî Eğitim Bakanı, geçikmesinde sakınca gördüğü hallerde, en geç bir hafta içinde denetleme kurulunun tasvip ve takdirine sunmak üzere, kurul adına yukarıda yazılı görevleri yapmaya ve yetkileri kullanmaya mezdur.

III - Üniversitelerarası Kurul

Tanım ve görevi

MADDE 9. — Tasarının 9 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Kuruluş ve işleyiş

MADDE 10. — Üniversitelerarası Kurul, her üniversitenin rektörü ile en yetkili organının üç yıl için seçeceği ikişer profesörden kurulur.

Bu Kurulda üye üniversite rektörleri, her yıl Ekim ayında bir arada yapacakları bir top-

III - Üniversitelerarası Kurul

Tanım ve görevi

MADDE 9. — Tasarının 9 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Kuruluş ve işleyiş

MADDE 10. — Üniversitelerarası kurul, bütün üniversitelerin rektörleri ile en yetkili organının üç yıl için seçeceği ikişer profesörden kurulur.

(Hükümetin Teklifi)

sitenin rektörü başkanlık eder. Kurul toplantıları, rektörlerce aksi kararlaştırılmadıkça, Başkanın bağlı olduğu üniversitenin bulunduğu şehirde yapılır.

Kurul raportörlüğünü oya katılmaksızın üniversiteler arası kurul genel sekreteri yapar. Genel sekreter kurul tarafından tâyin edilir.

Raportör, kurul tutanak ve kararlarını saklar, bunların birer örneğini üniversitelere ve fakülterelere gönderir.

Üniversiteler arası kurul, başkanın çağrısı üzerine toplanır. Gerekli hallerde Millî Eğitim Bakanı veya her üniversite rektörü kurulun toplantıya çağrılmasını başkandan isteyebilir.

Üniversiteler arası kurul kararlarının birer örneği Millî Eğitim Bakanlığına gönderilir. Millî Eğitim Bakanı alınan kararın yeniden incelenmesini gerekçe göstererek 15 gün içinde isteyebilir. Üniversitelerarası kurul bir ay içinde aynı konu üzerinde alacağı kararı bakanlığa bildirir. Bu kararın en az üye tam sayısının üçte iki çoğunluğu ile alınması gereklidir. Bu karar, ilgililerin yetkili yargı mercilerine başvurmak hususundaki hakları saklı kalmak üzere, kesindir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Üniversitelerin işleyişi

I. - Üniversite organları

Senato

MADDE 11. — Senato, rektörün başkanlığında, öğretim görevi başında bulunan önceki rektörden, rektör yardımcılardan, fakülte dekanlarından, her fakülte kurulunun kendi üyeleri arasından üç yıl için seçeceği ikişer profesörden ve doğrudan doğruya üniversiteye veya fakülterelere bağlı her yüksek okulun müdüründen kurulur.

Senato, üniversitenin bütününe ilgilendiren kanun ve tüzük tasarılarını hazırlar ve aynı mahiyetteki yönetmelikleri yapar, Üniversitenin bütününe ilgilendiren işler hakkında karar verir.

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştirilmiş metni)

lantıda aralarından birini Üniversitelerarası Kurul Başkanlığına seçerler. Aynı şahıs, aradan üç yıl geçmeden Üniversitelerarası Kurul Başkanlığına tekrar seçilemez.

Kurul toplantıları, rektörlerce aksi kararlaştırılmadıkça, Başkanın bağlı olduğu üniversitenin bulunduğu şehirde yapılır.

Kurul raportörlüğünü oya katılmaksızın, Üniversitelerarası Kurul Genel Sekreteri yapar. Genel Sekreter Kurul tarafından tayin edilir. Genel Sekretere bağlı sekreterlik bürosunun merkezi Ankara'dadır.

Raportör, Kurul tutanak ve kararlarını saklar, bunların birer örneğini üniversitelere ve fakültelere gönderir.

Üniversitelerarası Kurul, başkanının çağrısı üzerine toplanır. Gerekli hallerde Millî Eğitim Bakanı veya her üniversite rektörü kurulun toplantıya çağrılmasını başkandan isteyebilir.

Üniversitelerarası Kurul kararlarının birer örneği Millî Eğitim Bakanlığına gönderilir. Millî Eğitim Bakanı alınan kararın yeniden incelenmesini gerekçe göstererek, 15 gün içinde isteyebilir. Üniversitelerarası Kurul, aynı konu üzerinde alacağı kararı bir ay içinde Bakanlığa bildirir. Bu kararın en az üye tamsayısının üçte iki çoğunluğu ile alınması gereklidir. Bu karar, ilgililerin yetkili yargı mercilerine başvurmak hususundaki hakları saklı kalmak üzere, kesindir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Üniversitelerin İşleyişi

I - Üniversite organları

Senato

MADDE 11. — Senato, Rektörün Başkanlığında, öğretim görevi başında bulunan bir önceki rektörden, rektör yardımcılardan, fakülte dekanlarından, her fakülte kurulunun kendi üyeleri arasından üç yıl için seçeceği birer profesörden ve doğrudan doğruya üniversite veya

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştirisi)

Bu kurulda üye üniversite rektörleri, her yıl Haziran ayının son haftasında bir arada yapacakları toplantıda, Üniversitelerarası Kurula aralarından, bir başkan bir başkanvekil; seçerler. Aynı şahıslar, aradan üç yıl geçmeden Üniversitelerarası Kurul Başkan ve Başkanvekilliğine tekrar seçilemezler.

Kurul toplantıları, rektörlerce aksi kararlaştırılmadıkça Başkanın bağlı olduğu üniversitenin bulunduğu şehirde yapılır.

Kurul raportörlüğünü oya katılmaksızın Üniversitelerarası Kurul Genel Sekreteri yapar. Genel Sekreter Kurul tarafından tayin edilir. Genel Sekretere bağlı sekreterlik bürosunun mekezi Ankara'dadır.

Raportör, Kurul tutanak ve kararlarını saklar, bunların birer örneğini üniversitelere ve fakültelere gönderir.

Üniversitelerarası Kurul, Başkanın çağrısı üzerine toplanır. Gerekli hallerde Millî Eğitim Bakanı veya her üniversite rektörü, Kurulun toplantıya çağrılmasını Başkandan isteyebilir.

Üniversitelerarası Kurul kararlarının birer örneği Millî Eğitim Bakanlığına gönderilir. Millî Eğitim Bakanı alınan kararın yeniden incelenmesini gerekçe göstererek, 15 gün içinde isteyebilir. Üniversitelerarası Kurul, aynı konu üzerinde alacağı kararı bir ay içinde Bakanlığa bildirir. Bu kararın üye tamsayısının salt çoğunluğu ile alınması gereklidir. Bu karar, ilgililerin yetkili yargı mercilerine başvurmak hususundaki hakları saklı kalmak üzere, kesindir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Üniversitelerin İşleyişi

I - Üniversite organları

Senato

MADDE 11. — Senato, Rektörü başkanlığında, öğretim görevi başında bulunan bir önceki rektörden, rektör yardımcılardan, fakülte dekanlarından, her fakülte kurulunun kendi üyeleri arasından üç yıl için seçeceği ikişer profesörden ve üniversite veya fakülte-

(Hükümetin teklifi)

Üniversite veya fakültenin yetkili organlarının, kürsü, bölüm, enstitü, yüksek okul ve diğer kurumların kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi hakkındaki, kanun, tüzük ve yönetmelik tasarıları konusundaki tekliflerini; seçim ve bütçe hakkındaki karar ve tekliflerini inceleyip işleme kor. Kanun, tüzük ve yönetmeliklerle kendisine verilen diğer görevleri yapar. Bir imtihanaya bağlı olmıyan fabri akademik paye ve unvanlar hakkında ilgili fakülte organından gelen teklifleri karara bağlar

Senato, doğrudan doğruya üniversiteye bağlı kurumlara atanmış öğretim üye ve yardımcılarını, üniversitenin diğer kurumlarındaki öğretim, eğitim ve araştırma hizmetleri ile görevlendirebilir.

Fakülte organlarının bu kanun hükmünce kesin olanları dışındaki karar ve işlemlerine yapılacak itirazlar senato tarafından incelenip karara bağlanır.

Fakültelerin senato tarafından onanmıyarak bozulan işlem ve kararları ilgili organlarca yeniden incelenebilir. İkinci defa senatoya gelen fakülte kararları, senato tarafından kesin karara bağlanır. Senatonun aldığı ret kararları gerekçesiyle birlikte ilgili fakülteye bildirilir.

Yönetmelikler, senatonun onamından ve Resmî Gazetede yayımlanmasından sonra yürürlüğe girer. Senatolarca hazırlanan kanun ve tüzük tasarıları gerekçeleriyle birlikte Millî Eğitim Bakanlığına sunulur.

Rektör senato kararlarını mümkün olan en kısa zamanda çoğaltarak Millî Eğitim Bakanlığına, dekanlıklara ve senato üyelerine gönderir. Millî Eğitim Bakanı senatoca alınan bir kararın gerekçe göstererek yeniden incelenmesini 15 gün içinde istiyebilir. Senato bir ay içinde aynı konu üzerinde alacağı kararı bakanlığa bildirir. Bu kararın en az üye tam sayısının üçte ikisi çoğunluğu ile alınması gereklidir. Bu karar, ilgililerin yetkili yargı mercilerine başvurmak hususundaki hakları saklı kalmak üzere, kesindir.

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştirilmiş metni)

fakültelere bağlı her yüksek okulun müdüründen kurulur.

Senato raportörlüğünü, oya katılmaksızın üniversite Genel Sekreteri yapar.

Senato üniversitenin bütününi ilgilendiren kanun ve tüzük tasarılarını hazırlar ve aynı mahiyetteki yönetmelikleri yapar, üniversitenin bütününi ilgilendiren işler hakkında karar verir. Üniversite veya fakültenin yetkili organlarının kürsü, bölüm, enstitü, yüksek okul ve diğer kurumların kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi hakkındaki tekliflerini inceleyerek bu hususlarda gerekli kararı alır. Seçimler hakkındaki kararlarını işleme koyar, bütçe hakkındaki önerilerini inceleyerek bu husustaki üniversite görüşünü tespit eder. Kanun, tüzük ve yönetmeliklerle kendisine verilen diğer görevleri yapar. Bir imtihana bağlı olmayan fahri akademik paye ve unvanlar hakkında ilgili fakülte organından gelen teklifleri karara bağlar.

Senato, doğrudan doğruya üniversiteye bağlı kurumlara atanmış öğretim üye ve yardımcılarını, üniversitenin diğer kurumlarındaki öğretim, eğitim ve araştırma hizmetleri ile görevlendirebilir.

Fakülte organlarının bu kanun hükmünce kesin olanları dışındaki karar ve işlemlerine yapılacak itirazlar, Senato tarafından incelenip karara bağlanır.

Fakültelerin Senato tarafından onanmayarak bozulan işlem ve kararları ilgili organlarca yeniden incelenebilir. İkinci defa Senatoya gelen fakülte kararları, Senato tarafından kesin karara bağlanır. Senatonun aldığı ret kararları, gerekçesiyle birlikte, ilgili fakülteye bildirilir.

Yönetmelikler, Senatonun onamından ve Resmî Gazetede yayımlanmasından sonra yürürlüğe girer. Senatolarca hazırlanan kanun ve tüzük tasarıları, gerekçeleriyle birlikte, Millî Eğitim Bakanlığına sunulur.

Rektör, Senato kararlarını mümkün olan en kısa zamanda çoğaltarak Millî Eğitim Bakanlığına, Dekanlıklara ve Senato üyelerine gönderir. Millî Eğitim Bakanı senatoca alınan bir kararın, gerekçe göstererek yeniden incelenmesini 15 gün içinde isteyebilir. Senato bir ay içinde aynı konu üzerinde alacağı kararın Bakan-

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştirisi)

lere bağlı her yüksek okulun müdüründen kurulur.

Senato raportörlüğünü, oya katılmaksızın üniversite genel sekreteri yapar.

Senato, üniversitenin bütününi ilgilendiren kanun ve tüzük tasarılarını hazırlar ve aynı mahiyetteki yönetmelikleri yapar, üniversitenin bütününi ilgilendiren işler hakkında karar verir. Üniversite veya fakültenin yetkili organlarının kürsü, bölüm enstitü, yüksek okul ve diğer kurumların kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi hakkındaki tekliflerini inceleyerek bu hususlarda gerekli kararı alır. Seçimler hakkındaki kararlarını işleme koyar, bütçe hakkındaki önerilerini inceleyerek bu husustaki üniversite görüşünü tespit eder. Kanun, tüzük ve yönetmeliklerle kendisine verilen diğer görevleri yapar. Bir imtihana bağlı olmayan fahri akademik paye ve unvanlar hakkında ilgili fakülte organından gelen teklifleri karara bağlar.

Senato, üniversiteye bağlı kurumlara atanmış öğretim üye ve yardımcılarını, üniversitenin diğer kurumlarındaki öğretim, eğitim ve araştırma hizmetleri ile görevlendirebilir.

Fakülte organlarının bu kanun hükmünce kesin olanları dışındaki karar ve işlemlerine yapılacak itirazlar, Senato tarafından incelenip karara bağlanır.

Fakültelerin Senato tarafından onanmayarak bozulan işlem ve kararları ilgili organlarca yeniden incelenebilir. İkinci defa Senatoya gelen fakülte kararları, Senato tarafından kesin karara bağlanır. Senatonun aldığı ret kararları, gerekçesiyle birlikte, ilgili fakülteye bildirilir.

Yönetmelikler, Senatonun onamından ve Resmî Gazetede yayımlanmasından son yürürlüğe girer. Senatolarca hazırlanan kanun ve tüzük tasarıları, gerekçeleriyle birlikte, Millî Eğitim Bakanlığına sunulur.

Rektör, Senato kararlarını mümkün olan en kısa zamanda çoğaltarak Millî Eğitim Bakanlığına, dekanlıklara ve Senato üyelerine gönderir. Millî Eğitim Bakanı Senatoca alınan bir kararın, gerekçe göstererek yeniden

Üniversite yönetim kurulu

MADDE 12. — Üniversite yönetim kurulu, rektörün başkanlığında, öğretim görevi başında bulunan bir önceki rektörle rektör yardımcılarında, fakülte dekanlarından, doğrudan doğruya üniversiteye bağlı yüksek okul müdürlerinden kurulur. Kanun, tüzük ve yönetmelikler hükümlerinin ve senato kararlarının uygulanmasını sağlayacak karar ve tedbirleri alır. Rektörün göreceği bütün işlerde kendisine yardım eder.

Üniversite yönetim kurulunun raportörlüğünü, oya katılmaksızın, üniversite genel sekreteri yapar.

Rektör

MADDE 13. — Rektör, senato üyeleri ile her fakülteden fakülte kurulunca seçilecek yedi öğretim üyesinin bir arada yapacakları toplantıda üç yıl için üniversitenin aylıklı profesörleri arasından salt çoğunlukla seçilir. Bir fakültede on öğretim üyesi bulunmadığı takdirde bütün öğretim üyeleri seçime katılır.

Dönem süresi biten rektör yeniden seçilebilir. Fakat aynı şahıs aradan bir seçim geçmeden iki dönemden fazla rektörlük yapamaz.

Rektör, üniversite tüzel kişiliğinin temsilcisidir. Üniversite kurullarına başkanlık eder, bunların kararlarını uygular, üniversiteye bağlı kuruluşlar arasında düzenli çalışmayı sağlar.

Rektör bütün kuruluşlar üzerinde genel bir denetleme yetkisine sahiptir. Bu kanunda dekanlara verilmiş olan yetkilerin kullanılmasını ve böylece üniversitenin yönetim ve öğretim işleriyle bilimsel araştırma işlerinin gereği gibi yürütülmesini sağlar ve bunun için gerekli denetlemeleri yapar. Gördüğü aksaklıkları giderecek tedbirlerin alınmasını sağlar. Rektör, kendi yetkisinde olan bu işleri yapmadığı takdirde ilgili dekan, müdür ve öğretim üyeleriyle birlikte sorumludur. Senato üyelerinden herbiri rektöre bu hususta yazı ile soru sormak yetkisine sahiptir. Rektör bu soruya en geç 15 gün içinde yazı ile cevap vermek zorundadır.

Rektörün aylıklı profesörler arasından seçilmiş bir veya iki yardımcısı bulunur. Rektör yardımcılarını, seçimini takibeden bir ay içinde Rektörün göstereceği, bir misli aday arasından Üniversite Senatosu seçer. Rektör yardımcılarını Rektörün tesbit edeceği işleri görürler.

Rektör, işi başında bulunmadığı zaman, Rektör yardımcılarında birini vekil bırakır. Rektörün vekilini tayin edemediği hallerde öğretim üyeliğinde kıdemli, yardımcı vekil olarak görev yapar.

Vekâleten idare altı aydan fazla sürerse veya Rektör seçim süresi dolmadan görevinden ayrılırsa, onun seçim süresini doldurmak üzere yeni bir Rektör seçilir.

(Mİllî Eğitim Komisyonunun değiştirilmesi metni)

lığa bildirir. Bu kararın, en az üye tam sayısının üçte ikisi çoğunluğu ile alınması gereklidir. Bu karar, ilgililerin yetkili yargı mercilerine başvurmak (hususundaki hakları saklı kalmak üzere, kesindir.

Üniversite Yönetim Kurulu

MADDE 12. — Tasarının 12 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Rektör

MADDE 13. — Rektör, her üniversitenin bütün öğretim üyelerinin (bir arada yapacakları toplantıda, üç yıl için, üniversitenin aylıklı profesörleri arasından, salt çoğunlukla seçilir. Rektör adayları, seçimden en az (bir ay önce, biyografilerini ve çalışma programlarını rektörlüğe verirler. Rektörlük, biyografi ve çalışma programlarını en geç 15 gün içinde çoğaltarak öğretim üyelerine dağıtır. Ayrıca, biyografisi verilmek kaydıyla seçimden onbeş gün önce seçmenlerin en az dörtte birinin teklifi ile bir profesör de rektör adayı sayılır.

Dönem süresi biten rektör yeniden seçilebilir. Fakat, aynı şahıs, aradan bir seçim dönemi geçmeden, iki dönemden fazla rektörlük yapamaz.

Rektör, Üniversite tüzelsiğinin temsilcisidir, Üniversite kurullarına başkanlık eder, bunların kararlarını uygular, Üniversiteye bağlı kuruluşlar arasında düzenli çalışmayı sağlar.

Rektör, her öğretim yılı sonunda üniversitenin genel durumu ve işleyişi hakkında Yüksek Öğretim Kuruluna bir rapor verir.

Rektör, bütün kuruluşlar üzerinde genel bir denetleme yetkisine sahiptir. Bu kanunda dekanlara verilmiş olan yetkilerin kullanılmasını ve böylece üniversitenin yönetim ve öğretim işleriyle bilimsel araştırma işlerinin gereği gibi

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştirilmesi)

incelenmesini 15 gün içinde isteyebilir. Senato bir ay içinde aynı konu üzerinde alacağı kararı Bakanlığa bildirir. Bu kararın, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile alınması gereklidir. Bu karar, ilgililerin yetkili yargı mercilerine başvurmak (hususundaki hakları saklı kalmak üzere, kesindir.

Üniversite yönetim kurulu

MADDE 12. — Tasarının 12 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Rektör

MADDE 13. — Rektör, her üniversitenin bütün öğretim üyelerinin bir arada yapacakları toplantıda, üç yıl için, üniversitenin aylıklı profesörleri arasından, salt çoğunlukla seçilir.

Dönem süresi biten rektör yeniden seçilebilir. Fakat, aynı şahıs, aradan bir seçim dönemi geçmeden, iki dönemden fazla rektörlük yapamaz.

Rektör, üniversite tüzelsiğinin temsilcisidir, üniversite kurullarına başkanlık eder, bunların kararlarını uygular, üniversiteye bağlı kuruluşlar arasında düzenli çalışmayı sağlar.

Rektör, her öğretim yılı sonunda üniversitenin genel durumu ve işleyişi hakkında Yüksek Öğretim Kuruluna bir rapor verir.

Rektör, bütün kuruluşlar üzerinde genel bir denetleme yetkisine sahiptir. Bu kanunda dekanlara verilmiş olan yetkilerin kullanılmasını ve böylece üniversitenin yönetim ve öğretim işleriyle bilimsel araştırma işlerinin gereği gibi yürütülmesini sağlar ve bunun için gerekli denetlemeleri yapar. Gördüğü aksaklıkları giderecek tedbirlerin alınmasını sağlar. Rektör, kendi yetkisinde olan bu işleri yapmadığı takdirde ilgili dekan, müdür ve öğretim üleriyle birlikte sorumludur. Sena-

(Hükümetin Teklifi)

II. Fakülte organları

Fakülte kurulu

MADDE 14. — Fakülte Kurulu fakültenin öğretim üyeleri ile fakültede ders vermekle görevli diğer öğretim üyelerinden kurulur. Usulüne göre seçilmiş asistan ve öğrenci temsilciler de Kurulun üyesidirler. Kurul, dekanın daveti üzerine toplanır. Üyelerden üçte biri kurulun toplantıya çağrılmasını dekanın talebedebilir. Akademik çalışmalarını ilgilendiren hususlar hakkında karar verir. Akademik seçimleri yapar, fakültelerde yüksek okul, okul bölüm, kürsü ve enstitülerin kurulması, birleştirilmesi, kaldırılması hakkında teklifler yapar. Doğrudan doğruya fakülteyi ilgilendiren kanun, tüzük ve yönetmelik tasarılarını hazırlayıp Senatoya sunar. Yönetim Kurulunca havale edilen konuları sonuca bağlar. Kanun, tüzük ve yönetmeliklerde açıkça yetkili kıldığı hususlarda karar verir.

Profesörlüğe yükseltme işlemlerinde Fakülte Kuruluna yalnız profesörler katılır.

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştirilîş metni)

yürütülmesini sağlar ve bunun için gerekli denetlemeleri yapar. Gördüğü aksaklıkları giderecek tedbirlerin alınmasını sağlar. Rektör, kendi yetkisinde olan (bu işleri yapmadığı takdirde ilgili dekan, müdür ve öğretim üyeleriyle birlikte sorumludur. Senato üyelerinden herbiri rektöre (bu hususta yazı ile soru sormak yetkisine sahiptir. Rektör bu soruya en geç 15 gün içinde yazı ile cevap vermek zorundadır.

Rektörün aylıklı profesörler arasında seçilmiş bir veya iki yardımcısı bulunur. Rektör yardımcılarını, seçimini takibeden bir ay içinde, rektörün göstereceği bir misli aday arasından üniversite senatosu seçer. Rektör yardımcıları, rektörün tespit edeceği işleri görürler.

Rektör, işi başında bulunmadığı zaman, rektör yardımcılarında birini vekil bırakır. Rektörün, vekilini tayin edemediği hallerde, öğretim üyeliğinde kademli olan yardımcı, vekil olarak görev yapar.

Vekâleten idare altı aydan fazla sürerse veya rektör, seçim süresi dolmadan görevinden ayrılırsa, onun seçim süresini doldurmak üzere yeni bir rektör seçilir.

II - Fakülte organları

Fakülte Kurulu

MADDE 14. — (Fakülte kurulu, fakültenin öğretim üyeleri ile Fakültede ders vermekle görevli diğer öğretim üyelerinden kurulur. Kurul, dekanın daveti üzerine toplanır. Üyelerden üçte biri kurulun toplantıya çağırılmasını dekanın isteyebilir. Kurul, akademik çalışmalarını ilgilendiren hususlar hakkında karar verir, akademik seçimleri yapar; fakülteelerde yüksek okul, okul, bölüm, kürsü ve enstitülerin kurulması, birleştirilmesi, kaldırılması hakkında teklifler yapar. Doğrudan doğruya fakülteyi ilgilendiren kanun, tüzük ve yönetmelik tasarılarını hazırlayıp Senatoya sunar. Yönetim Kurulunca havale edilen konuları sonuca bağlar. Kanun, tüzük ve yönetmeliklerde açıkça yetkili kılınmış hususlarda karar verir.

Fakülte kurulu, asistan ve öğrencilerle ilgili konularda ve gereken hallerde, fakülte kurulu karar verdiği takdirde, usulüne göre seçilmiş

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştirilîş)

to üyelerinden her biri rektöre (bu hususta yazı ile soru sormak yetkisine sahiptir. Rektör bu soruya en geç 15 gün içinde yazı ile cevap vermek zorundadır.

Rektörün aylıklı profesörler arasında seçilmiş bir veya iki yardımcısı bulunur. Rektör yardımcılarını, seçimini takibeden bir ay içinde, Rektörün göstereceği bir misli aday arasından Üniversite Senatosu seçer. Rektör yardımcıları, Rektörün tespit edeceği işleri görürler.

Rektör, işi başında bulunmadığı zaman, Rektör yardımcılarında birini vekil bırakır. Rektörün, vekilini tayin edemediği hallerde, öğretim üyeliğinde kademli olan yardımcı, vekil olarak görev yapar.

Vekâleten idare altı aydan fazla sürerse veya rektör, seçim süresi dolmadan görevinden ayrılırsa, onun seçim süresini doldurmak üzere yeni bir rektör seçilir.

II - Fakülte organları

Fakülte Kurulu

MADDE 14. — Millî Eğitim Komisyonunun 14 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin teklifi)

Yönetim kurulu

MADDE 15. — Fakülte Yönetim Kurulu dekanın başkanlığında, öğretim görevi başında bulunan önceki dekanla, dekan yardımcılardan ve fakülte kurulunca seçilecek üç profesör ve iki doçentten üç yıl için kurulur.

Usulüne göre seçilmiş asistan temsilciler de kurulun üyesidirler.

Yönetim Kurulu, kanun, tüzük ve yönetmeliklerde Fakülte Kurulunun açıkça yetkili kılınmadığı bütün konularda karar verir, tüzük ve yönetmelikler hükümlerinin ve fakülte kurulu kararlarının yerine getirilmesini sağlayacak tedbirleri alır, dekanın göreceği bütün işlerde kendisine yardım eder.

Yönetim Kuru öğrencilerin yazılma, çıkarılma öğretim ve imtihanlara aidolan işlemleri hakkında takdire bağlı ve kesin kararlar verir.

Asistanlar dışındaki öğretim yardımcıları ile öğrencileri doğrudan doğruya ilgilendiren konuların fakülte yönetim kurulunda görüşülmesinde, asistanlar dışındaki öğretim yardımcılarının temsilcileri ile öğrencilerin fakülte kurulundaki temsilcileri davet edilerek bilgilerine müracaat olunur.

Yönetim Kurulunun raportörlüğünü oya katılmaksızın fakülte sekreteri yapar.

Dekan

MADDE 16. — Dekan, Fakülte Kurulu tarafından Fakültenin aylıklı profesörleri arasından üç yıl için saltçoklukla seçilir. Dönem süresi biten Dekan yeniden seçilebilir. Fakat aradan bir seçim geçmedikçe aynı şahıs iki dönemden fazla Dekan olamaz.

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştiriliş metni)

bir asistan temsilcisi ile bir öğrenci temsilcisi-
ni kurulda dinleyebilir.

Profesörlüğe yükseltilme ve atanma işlemlerinde fakülte kuruluna yalnız profesörler katılır.

Yönetim Kurulu

MADDE 15. — Fakülte Yönetim Kurulu, dekanın başkanlığında, öğretim görevi başında bulunan bir önceki dekanla, dekan yardımcılardan ve fakülte kurulunca üç yıl için seçilecek üç profesör ve ilki doçentten kurulur.

Usulüne göre seçilmiş bir asistan temsilcisi de kurulun üyesidir. Bu temsilci, öğretim üyelerine ait konularda konuşma ve kararlara katılmaz.

Yönetim kurulu kanun, tüzük ve yönetmeliklerde fakülte kurulunun açıkça yetkili kalmadığı bütün konularda karar verir. Tüzük ve yönetmelikler hükümlerinin ve fakülte kurulu kararlarının yerine getirilmesini sağlayacak tedbirleri alır, dekanın göreceği bütün işlerde kendisine yardım eder.

Yönetim kurulu, öğrencilerin yazılma, çıkarılma, diğer fakültelerden naklen gelenlerin kabulü, ders intibakları ile öğretim ve sınavlara aidolan işlemleri hakkında karar verir. Bu kararlara itiraz mercii fakülte kurullarıdır.

Asistanlar dışındaki öğretim yardımcılarını ile öğrencileri doğrudan doğruya ilgilendiren konuların fakülte yönetim kurulunda görüşülmesinde, asistanlar dışındaki öğretim yardımcılarının temsilcileri ile öğrencilerin fakülte kurulundaki temsilcileri davet edilerek bilgilerine müracaat olunur.

Fakülte yönetim kurulu kürsü, bölüm ve diğer birimlerin tekliflerini dikkate alarak bütçeyi hazırlar ve ödeneklerin dağıtımını yapar.

Yönetim kurulunun raportörlüğünü, oya katılmaksızın, fakülte sekreteri yapar.

Dekan

MADDE 16. — Dekan, fakülte kurulu tarafından, fakültenin aylıklı profesörleri arasından, üç yıl için salt çoğunlukla seçilir. Dönem

Millet Meclisi

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştiriliş metni)

Yönetim Kurulu

MADDE 15. — Fakülte yönetim kurulu, dekanın başkanlığında, öğretim görevi başında bulunan bir önceki dekanla, dekan yardımcılardan ve fakülte kurulunca üç yıl için seçilecek üç profesör ve ilki doçentten kurulur.

Usulüne göre seçilmiş bir asistan temsilcisi de kurulun üyesidir. Bu temsilci, öğretim üyelerine ait konularda kurula katılmaz.

Yönetim kurulu kanun, tüzük ve yönetmeliklerde fakülte kurulunun açıkça yetkili kalmadığı bütün konularda karar verir. Tüzük ve yönetmelikler hükümlerinin ve fakülte kurulu kararlarının yerine getirilmesini sağlayacak tedbirleri alır, dekanın göreceği bütün işlerde kendisine yardım eder.

Yönetim kurulu, öğrencilerin yazılma, çıkarılma, diğer fakültelerden naklen gelenlerin kabulü, ders intibakları ile öğretim ve sınavlara aidolan işlemleri hakkında karar verir. Bu kararlara itiraz mercii fakülte kurullarıdır.

Asistanlar dışındaki öğretim yardımcılarını ile öğrencileri doğrudan doğruya ilgilendiren konuların fakülte yönetim kurulunda görüşülmesinde, asistanlar dışındaki öğretim yardımcılarının temsilcileri ile öğrencilerin fakülte kurulundaki temsilcileri davet edilerek bilgilerine müracaat olunur.

Fakülte yönetim kurulu, kürsü, bölüm ve diğer birimlerin tekliflerini dikkate alarak bütçeyi hazırlar ve ödeneklerin dağıtımını yapar.

Yönetim kurulunun raportörlüğünü, oya katılmaksızın, fakülte sekreteri yapar.

Dekan

MADDE 16. — Dekan, fakülte kurulu tarafından, fakültenin aylıklı profesörleri arasından, üç yıl için salt çoğunlukla seçilir.

(S. Sayısı : 889)

(Hükümetin Teklifi)

Dekan, Fakülte tüzelkişiliğinin ve Fakülteye bağlı kurumların tüzelkişiliklerinin temsilcisidir, Fakülte kurullarına Başkanlık eder, kararlarını uygular.

Dekan, Fakültenin genel yönetimini, bölüm, kürsü, enstitü, lâboratuvar, Fakülteye bağlı yüksek okul, okul ve diğer kurumların düzenli çalışmasını ve öğretim üyelerine ve yardımcılara verilmiş olan her türlü görevlerin gereği gibi yerine getirilmesini sağlar ve bunun için her zaman gerekli denetlemeleri yapar. Dekan, denetlemeleri sırasında göreceği aksaklıkları giderecek tedbirlerin alınmasını sağlar. Dekan, kendi yetkisinde olan bu işleri yapmadığı takdirde ilgililerle birlikte sorumlu olur.

Dekan, Fakülte Kurulunun kararları ile Yönetim Kurulu kararlarını, mümkün olan en kısa zamanda çoğaltarak bütün öğretim üyelerine gönderir. Fakülte kurulunun teklifi ve Senatonun onayı üzerine, Dekanın profesörler arasından seçilen bir veya iki yardımcısı bulunur.

Dekan Yardımcılarını, Dekanın göstereceği bir misli aday arasından Fakülte Kurulu seçer. Bu seçim her Dekan seçiminden sonra ve Yönetim Kurulunun diğer üyelerinin seçiminden önce yapılır.

Dekan yardımcıları, Dekanın tesbit edeceği işleri görür.

Dekan işi başında bulunmadığı zaman Dekan yardımcılarında birini vekil bırakır. Dekanın vekilini tayin edemediği hallerde öğretim üyeliğinde kıdemli yardımcı vekil olarak görev yapar.

Vekâleten idare altı aydan fazla sürerse veya Dekan seçim süresi dolmadan görevinden ayrılırsa onun seçim süresini doldurmak üzere yeni bir Dekan seçilir.

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştirilîş metni)

süresi biten dekan yeniden seçilebilir. Fakat aradan bir seçim dönemi geçmedikçe aynı şahıs iki dönemden fazla dekan olamaz.

Dekan fakülte tüzel kişiliğinin ve fakülteye bağlı kurumların tüzel kişiliklerinin temsilcisidir, fakülte kurullarına başkanlık eder, kararlarını uygular.

Dekan, fakültenin genel yönetimini, bölüm, kürsü, enstitü, laboratuvar, fakülteye bağlı yüksek okul, okul ve diğer kurumların düzenli çalışmasını ve öğretim üyelerine ve yardımcılarına verilmiş olan her türlü görevlerin gereği gibi yerine getirilmesini sağlar ve bunun için her zaman gerekli denetlemeleri yapar. Dekan, denetlemeleri sırasında göreceği aksaklıkları giderecek tedbirlerin alınmasını sağlar. Dekan her ders yılı sonunda fakültenin genel durumu ve işleyişi hakkında rektöre bir rapor verir. Dekan, kendi yetkisinde olan bu işleri yapmadığı takdirde ilgililerle birlikte sorumlu olur.

Dekan, fakülte kurulunun kararları ile Yönetim Kurulu kararlarını, mümkün olan en kısa zamanda çoğaltarak bütün öğretim üyelerine gönderir. Fakülte kurulunun teklifi ve Senatonun onayı üzerine, dekanın aylıklı profesörler arasında seçilen bir veya iki yardımcı bulunur.

Dekan yardımcılarını, dekanın göstereceği bir misli aday arasından fakülte kurulu seçer. Bu seçim, her dekan seçiminden sonra ve Yönetim Kurulunun diğer üyelerinin seçiminden önce yapılır.

Dekan yardımcıları, dekanın tespit edeceği işleri görür.

Dekan, işi başında bulunmadığı zaman, dekan yardımcılarından birini vekil bırakır. Dekanın vekilini tayin edemediği hallerde öğretim üyeliğindeki kademli yardımcı, vekil olarak görev yapar.

Vekâleten idare, altı aydan fazla sürerse veya dekan seçim süresi dolmadan görevinden ayrılırsa onun seçim süresini doldurmak üzere yeni bir dekan seçilir.

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştirilîş)

Dönem süresi biten dekan yeniden seçilebilir. Fakat aradan bir seçim dönemi geçmedikçe aynı şahıs iki dönemden fazla dekan olamaz.

Dekan, fakülte tüzel kişiliğinin ve fakülteye bağlı kurumların tüzel kişiliklerinin temsilcisidir, fakülte kurullarına başkanlık eder, kararlarını uygular.

Dekan, fakültenin genel yönetimini, bölüm, kürsü, enstitü, laboratuvar, fakülteye bağlı yüksek okul, okul ve diğer kurumların düzenli çalışmasını ve öğretim üyelerine ve yardımcılarına verilmiş olan her türlü görevlerin gereği gibi yerine getirilmesini sağlar ve bunun için her zaman gerekli denetlemeleri yapar. Dekan, denetlemeleri sırasında göreceği aksaklıkları giderecek tedbirlerin alınmasını sağlar. Dekan her ders yılı sonunda fakültenin genel durumu ve işleyişi hakkında rektöre bir rapor verir. Dekan, kendi yetkisinde olan bu işleri yapmadığı takdirde ilgililerle birlikte sorumlu olur.

Dekan, fakülte kurulunun kararları ile yönetim kurulu kararlarını, mümkün olan en kısa zamanda çoğaltarak bütün öğretim üyelerine gönderir. Fakülte kurulunun teklifi ve Senatonun onayı üzerine, dekanın aylıklı profesörler arasından seçilen bir veya iki yardımcı bulunur.

Dekan yardımcılarını, dekanın göstereceği bir misli aday arasından fakülte kurulu seçer. Bu seçim, her dekan seçiminden sonra ve yönetim kurulunun diğer üyelerinin seçiminden önce yapılır.

Dekan yardımcıları dekanın tespit edeceği işleri görür.

Dekan, işi başında bulunmadığı zaman, dekan yardımcılarından birini vekil bırakır. Dekan yardımcısı olmayan fakültelerde, dekan, yönetim kurulu üyelerinden bir profesörü vekil tayin edebilir.

Vekâleten idare, altı aydan fazla sürerse veya dekan seçim süresi dolmadan görevinden ayrılırsa onun seçim süresini doldurmak üzere yeni bir dekan seçilir.

(Hükümetin teklifi)

III - Yüksek okullar ve okulların organları

Yüksek okullar ve organları

MADDE 17. — Doğrudan doğruya, üniversiteye veya bir fakülteye bağlı yüksek okul organları, öğretim Kurulu, Yönetim Kurulu ve Müdürdür.

Yüksek Okul Öğretim Kurulu okulda öğretim görevi yapan bütün profesör, doçent ve öğretim görevlilerinden kurulur. Öğretim sorunları ile ilgili konularda alacağı kararları, teklif olarak bağlı bulunduğu Fakülte Kuruluna veya Üniversite Senatosuna sunar.

Yüksek Okul Yönetim Kurulu, Müdürün Başkanlığında öğretim görevi başında bulunan önceki Müdür ile Okulun bağlı bulunduğu Fakülte Kurulu veya Üniversite Senatosunun seçeceği üç öğretim üyesinden üç yıl için kurulur. Bu üç öğretim üyesi, mevcud oldukları takdirde, Okulda asli görevli öğretim üeleri arasından seçilir.

Yüksek Okul Yönetim Kurulu, Okulun bağlı bulunduğu Fakülte veya Üniversite kurullarının Okulla ilgili kararlarının icrasını sağlayacak kararlar alır; Yüksek Okul öğrencilerinin yazılma, çıkarılma ve imtihanlara ait olan işlemleri hakkında takdire bağlı ve kesin kararlar verir.

Yukarda belirtilenler dışında Yüksek Okulla ilgili diğer kararlar Okulun bağlı bulunduğu Fakülte veya Üniversite kurullarınca alınır.

Yüksek Okul Müdürü, Okulun bağlı bulunduğu Fakülte Kurulu veya Üniversite Senatosunca öğretim üeleri arasından üç yıl için seçilir. Süresi biten Müdür yeniden seçilebilir.

Yüksek Okul Müdürü ve kanunla dekanlara verilmiş görevleri okul bakımından yerine getirir.

Doğrudan doğruya Üniversite veya Fakülteye bağlı Okul ve öğretim yapan enstitülerin yönetiminde de bu madde hükümleri uygulanır.

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştirilîş metni)

III - Yüksek okullar ve organları

Yüksek okullar ve okulların organları

MADDE 17. — Doğrudan doğruya üniversiteye veya bir fakülteye bağı yüksek okul ve okul organları, öğretim kurulu, yönetim kurulu ve müdürdür.

Yüksek okul, öğretim kurulu, okulda öğretim görevi yapan bütün profesör, doçent ve öğretim görevlilerinden kurulur. Öğretim sorunları ile ilgili konularda alacağı kararları, teklif olarak bağı bulunduğu fakülte kuruluna veya üniversite senatosuna sunar.

Yüksek okul ve okul yönetim kurulu, müdürün başkanlığında öğretim görevi başında bulunan bir önceki müdür ile okulun bağı bulunduğu fakülte kurulu veya üniversite senatosunun seçeceği üç öğretim üyesinden, üç yıl için kurulur. Bu üç öğretim üyesi mevcud oldukları takdirde, okulda, aslı görevli öğretim üyeleri arasından seçilir.

Yüksek okul ve okul yönetim kurulu, okulun bağı bulunduğu fakülte veya üniversite kurullarının okulla ilgili kararlarının icrasını sağlayacak kararlar alır; yüksek okul öğrencilerinin yazılma, çıkarılma, naklen gelenlerin sınıfa ve ders intibakları ile imtihanlara aidolan işlemleri hakkında kesin kararlar verir.

Yukarıda belirtilenler dışında yüksek okulla veya okulla ilgili diğer kararlar okulun bağı bulunduğu fakülte veya üniversite kurullarınca alınır.

Yüksek okul veya okulun müdürü, okulun bağı bulunduğu fakülte kurulu veya üniversite senatosunca öğretim üyeleri arasından üç yıl için seçilir. Süresi bitince, müdür yeniden seçilebilir.

Yüksek okul ve okul müdürü, bu kanunla dekanlara verilmiş görevleri okul bakımından yerine getirir.

Doğrudan doğruya üniversite veya fakülteye bağı okul ve öğretim yapan enstitülerin yönetiminde de bu madde hükümleri uygulanır.

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştirilîş)

III. - Yüksek okullar ve organları

Yüksek okullar ve okulların organları

MADDE 17. — Millî Eğitim Komisyonunun 17 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Öğretim Üyeleri

I - Genel Hükümler

Öğretim üyeleri ve görevleri

MADDE 18. — Üniversite öğretim üyeleri, üniversitelerde öğretim üyesi kadrolarında görevli üniversite doçentleri ve üniversite profesörleridir.

Üniversite öğretim üyelerinin nitelikleri, tâyinleri, meslekî hakları ve görevleri, bu kanun hükümleriyle bunlara aykırı olmıyan genel hükümlere bağlıdır.

Öğretim üyelerinin başlıca görevleri şunlardır:

- a) Üniversite öğretim kurumlarında bilimsel araştırmalar ve yayınlar yapmak;
- b) Üniversite kurumlarında bilimsel tarafsızlık içinde ders okutmak, pratik çalışmalarını uygulamak, proje hazırlamalarını ve seminerleri yönetmek;
- c) Bölümdeki veya kürsüdeki asistanların yetişmelerine yardımcı olmak;
- ç) Haftanın en az iki günü, belli saatlerde öğrencileri kabul ederek onlara gerekli alanlarda yardım etmek ve yol göstermek;
- d) Üniversitelerarası Kurulca veya Üniversite ve Fakülte organlarınca verilecek görevleri ifa etmek; görevli olduğu kurul ve komisyonlara katılmak.

II - Üniversite Doçentliği

Üniversite Doçenti unvanının kazanılması

MADDE 19. — «Üniversite Doçenti» sıfatı, bu kanunla gösterilen sınavı başarmakla kazanılır. Üniversite doçentliği sınavına girebilmek için adaylardan, Türk vatandaşı olma şartı dışında, Devlet memurlarında aranan genel şartlardan başka şunlar istenir :

a) Sınava gireceği bilim dalının asli disiplin olarak yer aldığı bilim kolu ile ilgili bir Fakülte veya dengi bir yüksek öğrenim diplomasından başka, memleketi Üniversite bilim doktorası yapmış veya tıpta uzmanlık yetkisini kazanmış bulunmak, ya da yabancı memleketlerde yapmış olduğu bilim doktorası veya aldığı uzmanlık yetkisinin doçentlik sınavına girmeye yeterli olduğu Üniversitelerarası Kurulca kabul edilmiş olmak;

b) Doktor unvanını veya tıpta uzmanlık yetkisini aldıktan sonra sınavına gireceği bilim dalı ile ilgili bir işte en az iki yıl çalışmış olmak.

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştiriliş metni)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Öğretim üyeleri

I - Genel hükümler

Öğretim üyeleri ve görevleri

MADDE 18. — Üniversite öğretim üyeleri, üniversitelerde öğretim üyesi kadrolarında görevli veya sözleşmeli üniversite doçentleri ve üniversite profesörleridir.

Üniversite öğretim üyelerinin nitelikleri, tayinleri, mesleki hakları ve görevleri, bu kanun hükümleriyle bunlara aykırı olmayan genel hükümlere bağlıdır.

Öğretim üyelerinin başlıca görevleri şunlardır :

- a) Üniversite öğretim kurumlarında bilimsel araştırmalar ve yayımlar yapmak;
- b) Üniversite kurumlarında bilimsel tarafsızlık içinde eğitim ve öğretim işlerini yapmak, pratik çalışmalarını uygulamak, proje hazırlamalarını ve seminerleri yönetmek;
- c) Bölümdeki veya kürsüdeki asistanların yetişmelerine yardımcı olmak;
- ç) Haftanın en az iki günü, belli saatlerde öğrencileri kabul ederek onlara gerekli alanlarda yardım etmek ve yol göstermek;
- d) Üniversitelerarası Kurulca veya Üniversite ve Fakülte organlarınca verilecek görevleri ifa etmek; görevli olduğu kurul ve komisyonlara katılmak.

II - Üniversite Doçentliği

Üniversite Doçenti unvanının kazanılması

MADDE 19. — «Üniversite Doçenti» sıfatı, bu kanunda gösterilen sınavı başarmakla kazanılır. Üniversite doçentliği sınavına girebilmek için adaylardan şunlar istenir :

- a) Sınava gireceği bilim dalında doktora-sını yapmış veya tıpta uzmanlık yetkisini kazanmış bulunmak, ya da yabancı memleketlerde yapmış olduğu bilim doktorası veya aldığı uzmanlık yetkisinin doçentlik sınavına girmeye yeterli olduğu üniversitelerarası kurulca kabul edilmiş olmak.

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştiriliş metni)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Öğretim Üyeleri

I — Genel hükümler

Öğretim üyeleri ve görevleri

MADDE 18. — Millî Eğitim Komisyonunun 18 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

II - Üniversite Doçentliği

Üniversite doçenti unvanının kazanılması

MADDE 19. — Millî Eğitim Komisyonunun 19 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin teklifi)

Doçentlik sınavı

MADDE 20. — Doçentlik sınavı, adayın sınavına gireceği bilim dalındaki üniversite profesörleri arasında, o dalda yeter sayıda profesör bulunmadığı veya bilim dalının özelliği zorunlu kıldığı takdirde en yakın bilim dalları profesörleri arasından Üniversitelerarası Kurulca ad çekmek suretiyle kurulacak üniversitelerarası jüriler tarafından yılda bir defa yapılır.

Doçentlik sınavı, yabancı dil, doçentlik tezi, kollegyum ve deneme dersi kademelerinden oluşur. Bu sınavın nasıl yapılacağı «Üniversite Doçentlik Sınavı Yönetmeliği» nde gösterilir.

Sınavı yapılacak yabancı dil, adayın başvurduğu bilim dalı için tabii olarak bilmesi gerekli dillerden başkadır.

Yabancı dil sınavında başarı sağlayamıyan adayın isteği üzerine sınav kâğıdı jüri başkanı tarafından kendisine gösterilir. Aday, sınav sonucuna yazılı olarak itiraz ederse, bu itiraz Üniversitelerarası Kurulca incelenip kesin karara bağlanır.

Doçentlik sınavını başaranlar «Üniversite Doçenti» unvanını alırlar. Sınavı başaramıyanlar, yönetmelikte belirtilen sınırlar içinde gelecek dönemlerin sınavlarına girebilirler.

Yabancı memleketlerde alınan Doçentlik unvanı

MADDE 21. — Doktor unvanını veya tıpta uzmanlık yetkisini aldıktan sonra yabancı memleketlerde doçent unvanı veya yetkisini almış olanlar, en az iki yıl bu unvan veya yetki ile yabancı memleketlerde öğretim ve araştırma kurumlarında çalışmış olmak şartıyla «Üniversite Doçenti» sayılmak için Üniversitelerarası Kurula başvurabilirler. Başvurmayı takibeden ilk toplantıda Üniversitelerarası Kurul, Üniversite doçentlik sınav jürileri seçiminde uygulanan usul uyarınca bir komisyon kurar. Bu komisyon adayın belgelerini, yayınlarını ve çalışmalarını inceleyerek bir ay içinde tahlili bir rapor hazırlar. Üniversitelerarası Kurul, mütaakıp ilk toplantısında bu raporu müzakere eder ve adaya «Üniversite Doçenti» unvanının verilip verilemeyeceğini karara bağlar.

Doçentlerin tâyini

MADDE 22. — Doçentlik unvanını kazandıktan sonra üniversitelerde çalışmak isteyenler, Üniversitelerarası Kurulun göstereceği bir veya birden fazla üniversite veya bağımsız fakültenin açık doçentlik kadrolarına, tüzüğüne göre seçilerek, tâyin edilebilirler.

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştiriliş metni)

b) Doktor unvanını veya tıpta uzmanlık yetkisini aldıktan sonra sınavına gireceği bilim dalı ile ilgili bir işte en az dört yıl çalışmış olmak.

Doçentlik Sınavı

MADDE 20. — Doçentlik sınavı, adayın sınavına gireceği bilim dalındaki üniversite profesörleri arasından, o dalda yeter sayıda profesör bulunmadığı veya bilim dalının özelliği zorunlu kıldığı takdirde en yakın bilim dalları profesörleri arasından üniversitelerarası kurulca ad çekmek suretiyle kurulacak üniversitelerarası jüriler tarafından yılda iki defa yapılır.

Doçentlik sınavı, yabancı dil, doçentlik tezi, kollokyum ve deneme dersi kademeierinden oluşur. Bu sınavın nasıl yapılacağı «Üniversite Doçentlik Sınavı Yönetmeliği» nde gösterilir.

Sınavı yapılacak yabancı dil, adayın başvurduğu bilim dalı için tabii olarak bilmesi gerekli dillerden başkadır.

Yabancı dil sınavında başarı sağlayamayan adayın isteği üzerine sınav kâğıdı jüri başkanı tarafından kendisine gösterilir. Aday, sınav sonucuna yazılı olarak itiraz ederse, bu itiraz Üniversitelerarası Kurulca incelenip kesin karara bağlanır.

Doçentlik sınavını başaranlar, «Üniversite Doçenti» unvanını alırlar; sınavı başaramayanlar, Yönetmelikte belirtilen sınırlar içinde, gelecek dönemlerin sınavlarına girebilirler.

Yabancı Memleketlerde Alınan Doçentlik Unvanı

MADDE 21. — Tasarının 21 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Doçentlerin Tayini

MADDE 22. — Doçentlik unvanını kazandıktan sonra üniversitelerde çalışmak isteyenler, yüksek öğretim kurulunun göstereceği bir

Millet Meclisi

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştiriliş metni)

Doçentlik sınavı

Madde 20. — Millî Eğitim Komisyonunun 20 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Yabancı memleketlerde alınan doçentlik unvanı

MADDE 21. — Tasarının 21 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Doçentlerin tayini

MADDE 22. — Doçentlik unvanını kazandıktan sonra üniversitelerde çalışmak isteyenler, yüksek öğretim kurulunun göstereceği bir

(S. Sayısı : 889)

(Hükümetin Teklifi)

Tâyin işlemi, Fakülte Kurulunun teklifi ve Senatonun kararı üzerine Rektör tarafından yapılır.

Üniversite asistanlarının doçentlik sınavını kazanmalarını takiben altıncı ay sonunda asistanlık kadrosu ile ilişkileri kesilir.

Doçent kadrosuna tâyini yapılmamış üniversite doçentleri, üniversitelerarası kurulun uygun göreceği üniversitelerde, Fakülte Kurulunun kararı ile serbest dersler veya konferanslar verebilecekleri gibi, üniversitede Senatonun kararıyla araştırma ve geçici bir öğretim işiyle de görevlendirilebilirler. Bu hizmet için üniversite bütçesindeki ilgili bölümden kendilerine genel hükümlere göre ücret verilebilir.

III - Üniversite Profesörlüğü

Aranacak şartlar

MADDE 23. — Üniversite profesörleri, üniversite doçentleri arasından «Üniversite Doçentlerinin Profesörlüğe Yükseltilmesi Hakkında Tüzük» uyarınca seçilir. Üniversite profesörlüğüne seçileceklerde aranacak şartlar şunlardır :

a) Üniversite doçenti unvanını kazandıktan sonra profesörlüğüne atanacağı bilim dalı ile ilgili bir işte, son bir yılını üniversitede kadrolu doçentlikte geçirmiş olmak şartıyla, en az beş yıl; bu şart mevcurolmadığı takdirde, en az yedi yıl çalışmış bulunmak.

b) Üniversite Doçenti unvanını kazandıktan sonraki dönemde yaptığı çalışma ve yayınlarla ilmi erkini ortaya koymak. Aday çalışma veya yayınlarından birini, ya da özellikle bu maksatla hazırlayacağı bir eseri profesörlük tezi olarak belirtir.

c) Üniversite Doçenti unvanını kazanırken 20 nci madde uyarınca sınavını verdiği yabancı bilim dilinden başka bir yabancı bilim dilinde inceleme ve araştırma yeterliğinde bulunduğunu bir sınavla belirtmiş olmak.

Bu sınav, yabancı dilden, ilgili bilim dalında yazılmış bir metnin Türkçeye çevrilmesi suretiyle yapılır. Doçentlik dil sınavlarında ilgililere tanınmış olan itiraz hakkına ilişkin hükümler, profesörlük için yapılan dil sınavlarında da uygulanır.

Doktor unvanını veya tıpta uzmanlık yetkisini aldıktan veya aynı nitelikte ya da daha üstün bir bilimsel unvan kazandıktan sonra yabancı memleketlerde profesör unvan ve yetkisini almış olanlar, en az iki yıl bu unvan veya yetki ile yabancı memleketlerde öğretim ve araştırma kurumlarında çalışmış olmak ve doktor unvan veya tıpta uzmanlık yetkisinin kazanılmasından itibaren yedi yıl geçmiş bulunmak şartıyla Üniversite Profesörü sayılmak için gerekli şartları haiz olduğunu tesbit ettirmek üzere Üniversitelerarası Kurula başvurabilirler. Başvurmayı takibeden ilk toplantıda Üniversitelerarası Kurul «Üniversite Doçentlerinin Profesörlüğe Yükseltilmeleri Hakkında Tüzük» uyarınca bir komisyon kurar. Bu komisyon adayın belgelerini, yayınlarını ve çalışmalarını inceleyerek bir ay içinde tahlihi bir rapor hazırlar. Üniversitelerarası Kurul mütâakıp ilk toplantısında bu raporu müzakere eder ve adayın Üniversite Profesörü unvanını almak için gerekli şartları haiz olup olmadığına karar verir.

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştiriliş metni)

veya birden fazla üniversite veya bağımsız fakültenin açık doçentlik kadrolarına, tüzüğüne göre seçilerek tayin edilirler.

Tayin işlemi, Türk vatandaşı olma şartı yanında Devlet memurlarında aranan şartlar bulunmak kaydı ile fakülte kurulunun teklifi ve Senatonun kararı üzerine Rektör tarafından yapılır.

Gösterilen kadrolara müracaat etmeyen veya tayin edildikleri halde göreve başlamayanlarla bir kadroya seçilmeyen doçentler istifa etmiş sayılırlar. Kendilerine açık kadro gösterilmeyen üniversite doçentleri kendi asistanlık kadrolarında öğretim ve araştırma görevine devam edebilirler.

III. - Üniversite Profesörlüğü

Aranacak şartlar

MADDE 23. — Üniversite profesörleri, üniversite doçentleri arasından «Üniversite doçentlerinin profesörlüğe yükseltilmesi hakkında Tüzük» uyarınca seçilir. Üniversite profesörlüğüne seçileceklerde aranacak şartlar şunlardır :

a) Üniversite doçenti unvanını kazandıktan sonra profesörlüğüne atanacağı bilim dalı ile ilgili bir işte, son bir yılını üniversitede kadrolu doçentlikte geçirmiş olmak şartıyla, en az beş yıl; bu şart mevcudolmadığı takdirde, en az yedi yıl çalışmış bulunmak.

b) Üniversite doçenti unvanını kazandıktan sonraki dönemde yaptığı çalışma ve yayınlarla ilmi yeterliğini ortaya koymak. Aday çalışma veya yayınlarından birini, ya da özellikle bu maksatla hazırlayacağı bir eseri profesörlük tezi olarak belirtir.

c) Üniversite doçenti unvanını kazanırken 20 nci madde uyarınca sınavını verdiği yabancı bilim dilinden başka bir yabancı bilim dilinde inceleme ve araştırma yeterliğinde bulunduğunu bir sınavla belirtmiş olmak.

Bu sınav, yabancı dilden, ilgili bilim dalında yazılmış bir metnin Türkçeye çevrilmesi suretiyle yapılır. Doçentlik dil sınavlarında ilgililere tanınmış olan itiraz hakkına ilişkin hükümler, profesörlük için yapılan dil sınavlarında da uygulanır.

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştirilişi)

veya birden fazla üniversite veya bağımsız fakültenin açık doçentlik kadrolarına, tüzüğüne göre seçilerek tayin edilirler.

Tayin işlemi, Türk vatandaşı olma şartı yanında Devlet memurlarında aranan şartlar bulunmak kaydı ile fakülte kurulunun teklifi ve senatonun kararı üzerine rektör tarafından yapılır.

Gösterilen kadrolara müracaat etmeyen veya tayin edildikleri halde göreve başlamayanlarla açık kadro olduğu halde seçilmeyen doçentler, istifa etmiş sayılırlar. Kendilerine açık kadro gösterilmeyen üniversite doçentleri kendi asistanlık kadrolarda öğretim ve araştırma görevine devam edebilir.

III. - Üniversite Profesörlüğü

Aranacak şartlar

MADDE 23. — Millî Eğitim Komisyonunun 23 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

Profesörlüğe Tâyin

MADDE 24. — Profesörlük kadrosuna tâyin Fakülte Kurulunun teklifi ve Senatonun uygun kararı üzerine müsterek kararla yapılır.

Üniversite profesörlüğü için 23 ncü maddede aranan şartları haiz olan kadroya atanmış üniversite doçentlerine, profesörlük kadrosuna bağlı olmaksızın, kanun ve tüzük hükümleri uyarınca «**Üniversite Profesörü**» unvanı verilir.

Bu gibi profesörler, maaşlarını doçentlik kadrosundan almakla beraber, profesörlük kadrosundan maaş alan üniversite profesörlerinin bütün hak ve yetkilerine sahiptirler.

IV. — Öğretim üyelerine ilişkin ortak hükümler

Öğretim üyesi ve seçimi ve profesörlüğe yükseltilme

MADDE 25. — Üniversitelerde öğretim görevi alacak doçent ve profesörlerin seçimlerinin ne yolda yapılacağı, kendi alanlarında bilimsel araştırmalar için gerekli derecede hangi eski veya yeni dilleri bilmeleri icabettiği «**Üniversiteler öğretim üyelerinin seçimleri ve profesörlüğe yükseltilmeleri hakkında Tüzük**» te belirtilir.

Emeklilik ve Emeritus Profesörlük

MADDE 26. — Üniversite öğretim üyelerinin emeklilik yaşı 70 dir. 70 yaşını dolduran ve üniversitede en az 25 yıl hizmet etmiş olan profesörler «**Emeritus Profesör**» olurlar.

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştiriliş metni)

Doktor unvanını veya tıpta uzmanlık yetkisini aldıktan veya aynı nitelikte ya da daha üstün bir bilimsel ünvan kazandıktan sonra yabancı memleketlerde profesör unvan ve yetkisini almış olanlar, en az iki yıl bu unvan veya yetki ile yabancı memleketlerde öğretim ve araştırma kurumlarında çalışmış olmak ve doktor unvan veya tıpta uzmanlık yetkisinin kazanılmasından itibaren yedi yıl geçmiş bulunmak şartıyla üniversite profesörü sayılmak için gerekli şartları haiz olduğunu tespit ettirmek üzere üniversitelerarası kurula başvurabilirler. Başvurmayı takibeden ilk toplantıda Üniversitelerarası Kurul «Üniversite doçentlerinin profesörlüğe yükseltmeleri hakkında Tüzük» uyarınca bir komisyon kurar. Bu komisyon adayın belgelerini, yayınlarını ve çalışmalarını inceleyerek bir ay içinde tahlili bir rapor hazırlar. Üniversitelerarası Kurul müteakip ilk toplantısında bu raporu müzakere eder ve adayın üniversite profesörü unvanını almak için gerekli şartları haiz olup olmadığına karar verir.

Bu şekilde profesörlük unvanını kazanmış olanlar üniversitede sözleşmeli olarak da çalıştırılabilir.

Profesörlüğe tayin

MADDE 24. — İdeal kadrolarda açık bulunan veya açılan profesörlük kadrosuna tayin, Fakülte Kurulunun teklifi Senatonun kararı üzerine müsterek kararname ile yapılır.

IV. - Öğretim üyelerine ilişkin ortak hükümler

Öğretim üyesi seçimi ve profesörlüğe yükseltilme

MADDE 25. — Tasarının 25 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Emeklilik

MADDE 26. — Üniversite öğretim üyelerinin emeklilik yaşı 68'dir.

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştirilişi)

Profesörlüğe tayin

MADDE 24. — Millî Eğitim Komisyonunun 24 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

IV. — Öğretim üyelerine ilişkin ortak hükümler

Öğretim üyesi seçimi ve profesörlüğe yükseltilme

MADDE 25. — Tasarının 25 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Emeklilik

MADDE 26. — Üniversite öğretim üyelerinin emeklilik yaşı 70'dir.

(Hükümetin teklifi)

65 yaşını dolduran ve üniversitede en az 25 yıl hizmet etmiş bulunan profesörler de, isterlerse, emekliye ayrılırlar ve Emeritüs Profesör olurlar.

Emeritüs profesörler, isterlerse ve ihtiyaç da varsa, üniversitede doktora ve ihtisas dersleri verebilecekleri gibi araştırmalara da katılabilirler, seminer yönetebilirler.

Sonradan üniversiteye katılan öğretim üyelerinin daha önce resmî yüksek öğrenim müesseselerinde geçirmiş oldukları hizmet müddetleri emeritüs olmak bakımından üniversitede geçirilmiş müddet olarak sayılır.

Emeritüs profesörlere emeklilik ikramiyeleri ve emeklilik maaşları dışında Üniversite Personel Kanunu ile belirtilecek bir ücret ödenir. Emeritüs profesörler, Devletçe istenecek raporlarla, incelemeler, bilimsel ve öğretimle ilgili yayınlar, konferanslar, araştırmalar dışında ücretli resmî veya özel başka her hangi bir iş görmezler ve serbest meslek icra edemezler. Aksi halde Emeritüs Profesör sıfatı ve hakları kalkar.

Unvanların korunması

MADDE 27. — Bu kanun hükümleri dışında kimseye «Üniversite Doçenti» ve «Üniversite Profesörü» unvanı verilemez.

Üniversite öğretim üyeleri bu kanunda yazılı sebep ve hükümler dışında görevlerinden çıkarılamazlar ve akademik unvanlarından mahrum edilemezler. Başka bir işe geçmek, emekli olmak veya çekilmek, ya da işten çekilmiş sayılmak yoluyla öğretim görevinden ayrılanlar akademik unvanlarını taşırlar.

Yetkisi olmaksızın, yukarıda unvanları, öğretim üyeliği sıfatını veya üniversite üyelerine mahsus diğer akademik unvanları veya üniversite, fakülte ve bunlara bağlı kurumlara mahsus unvan ve alâmetleri kullanmak yasaktır. Bu yasağa aykırı hareket edenler bundan men olunacakları gibi haklarında altı aya kadar hapis cezası hükmolunur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Öğretim yardımcıları

Tanım

MADDE 28. — Üniversite öğretim yardımcıları, asistanlar, öğretim görevlileri, araştırma görevlileri, okutmanlar, uzmanlar, çeviricilerdir.

Üniversite öğretim yardımcılarının nitelikleri, tâyinleri, mesleki hakları ve görevleri bu kanun hükümleri ile bunlara aykırı olmayan genel hükümlere bağlıdır.

I. ASİSTANLAR

Asistanların tâyinde aranacak şartlar

MADDE 29. — Asistanlığa tâyin edilebilmek için Devlet hizmetine girmede aranan genel şartlardan başka aşağıdaki şartlar gereklidir.

a) Görev alacağı bilim dalının asli disiplin olarak yer aldığı bilim kolu ile ilgili bir fakülte veya doktora yapmaya yetki veren bir yüksek öğrenim diploması almış olmak;

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştirilii metni)

(Bütçe Plan Komisyonunun değiştirilii)

Unvanların korunması

MADDE 27. — Bu kanun hükümleri dışında kimseye «Üniversite doçenti» ve «Üniversite profesörü» unvanı verilemez.

Üniversite öğretim üyeleri bu kanunda yazılı sebep ve hükümler dışında görevlerinden çıkarılamazlar ve akademik unvanlarından mahrum edilemezler. Başka bir işe geçmek, emekli olmak veya çekilmek, ya da işten çekilmiş sayılmak yoluyla öğretim görevinden ayrılanlar, akademik unvanlarını taşırlar.

Yetkisi olmaksızın, bu kanunda yazılı akademik unvanları kullanmak yasaktır.

Bu yasağa aykırı hareket edenler bundan memolunacakları gibi, haklarında Türk Ceza Kanunu hükümleri de uygulanır.

BESİNCİ BÖLÜM

Öğretim yardımcıları

Tanım

MADDE 28. — Tasarının 28 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

I - Asistanlar

Asistanların tayininde aranacak şartlar

MADDE 29. — Asistanlığa tayin edilebilmek için Devlet hizmetine girmede aranan genel şartlardan başka aşağıdaki şartlar gereklidir :

Unvanların korunması

MADDE 27. — Millî Eğitim Komisyonunun 27 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

BESİNCİ BÖLÜM

Öğretim yardımcıları

Tanım

MADDE 28. — Tasarının 28 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

I - Asistanlar

Asistanların tayininde aranacak şartlar

MADDE 29. — Asistanlığa tayin edilebilmek için Devlet hizmetine girmede aranan genel şartlardan başka aşağıdaki şartlar gereklidir :

(Hükümetin Teklifi)

b) Fakülte kurulunca her öğretim yılı başında her yabancı dil için seçilecek üçer kişilik jüriler tarafından yabancı bilim dillerinden birini çalışacağı dalda gerekli bilimsel incelemeleri ve araştırmaları yapacak derecede bildiği tesbitedilmek;

c) Fakülte kurulunca gösterilecek iki misli aday arasından senatoca seçilecek üç kişilik bir jüri tarafından yapılacak bilimsel sınavda başarı göstermek;

ç) Görev alacağı bölüm veya kürsünün gerektirdiği yönetmelikle saptanmış şartları haiz olmak.

Bölüm veya kürsü başkanları, (b) ve (c) bendlerinde sözü geçen jürilerin tabii üyesidirler.

Asistanlığa tayin

MADDE 30. — Yapılan sınavda başarı gösterenlerden, görev alacağı bölümün veya kürsünün gerektirdiği şartlar göz önünde tutularak asistanlık yönetmeliğine göre teklif edilenlerin tâyini aşağıdaki hükümlere göre yapılır :

Bölüm veya kürsü kurulunca seçilecek aday, Fakülte Yönetim Kurulunun onamı üzerine Rektör tarafından aday asistan olarak tâyin edilir.

Asistanların asilliklerinin onanması da, en az bir yıl aday olarak çalıştıktan sonra aynı usulle yapılır. Gerekli görülenlerin adaylık süreleri aynı usulle en çok bir yıl uzatılabilir.

Bir fakülte veya yüksek okulda o dalda bölüm veya kürsü yoksa, ilgili öğretim üyelerinin yazılı mütalâaları bölüm veya kürsü kurulu kararı gibi işlem görür.

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştirilmiş metni)

a) Görev alacağı bilim dalında doktora veya tıpta uzmanlık diploması almış olmak,

b) Fakülte kurulunca gösterilecek iki misli aday arasından Senatoca seçilecek üç kişilik bir jüri tarafından yapılacak bilimsel sınavda başarı göstermek,

c) Görev alacağı bölüm veya kürsünün gerektirdiği yönetmelikle saptanmış şartları haiz olmak,

Bölüm ve kürsü başkanları, (b) bendinde sözü geçen jürinin tabii üyesidirler,

ç) Öğrenciliğinde 64 ncü maddenin 1 nci paragrafında bildirilen sebeplerle disiplin cezası almamış olmak,

Komünizmle ilgili herhangi bir fiil ve harekete ismi karışmamış olmak.

d) Yabancı uyruklu asistanlar, yukarıda belirtilen şartları haiz olmak şartıyla ve kendilerine bir burs temin edildiği ilgili üniversite yönetim kurulunca tespit edildiği takdirde asistanlığa alınabilirler.

e) Bâzı teknik branşlarda ve sanat dallarında istihdam edilecek asistanlarda (a) fıkrasındaki şartların aranıp aranmayacağına üniversitelerarası kurul karar verir.

Asistanlığa tayin

MADDE 30. — Yapılan sınavda başarı gösterenlerden, görev alacağı bölümün veya kürsünün gerektirdiği şartlar gözönünde tutularak Asistanlık Yönetmeliğine göre teklif edilenlerin tayini aşağıdaki hükümlere göre yapılır :

Bölüm veya kürsü başkanınca gösterilecek aday, fakülte yönetim kurulunun teklifi ve üniversite yönetim kurulunun onayı üzerine rektör tarafından iki yıl için tayin edilir. Gerekli görülenlerin tayinleri, iki defaya mahsus olmak ve başlangıçtan itibaren toplam olarak altı yılı geçmemek üzere, iki defa yenilenebilir. Tayinleri yenilenmeyen asistanların üniversite veya

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştirilmesi)

a) Görev alacağı bilim dalında doktora veya tıpta uzmanlık diploması almış olmak,

b) Fakülte kurulunca gösterilecek iki misli aday arasından senatoca seçilecek üç kişilik bir jüri tarafından yapılacak bilimsel sınavda başarı göstermek,

c) Görev alacağı bölüm veya kürsünün gerektirdiği yönetmelikle saptanmış şartları haiz olmak,

Bölüm ve kürsü başkanları, (b) bendinde sözü geçen jürinin tabii üyesidirler.

ç) Öğrenciliğinde 64 ncü maddenin I nci paragrafında bildirilen sebeplerle disiplin cezası almamış olmak.

İnsan hak ve hürriyetlerini veya Türk Devletinin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğüne veya dil, ırk, sınıf, din ve mezhep ayrımına dayanarak; nitelikleri Anayasa'da belirtilen Cumhuriyeti ortadan kaldırmak için her ne suretle olursa olsun gösteri veya propaganda yapmamış veya anarşik hareketler katılmamış olduğu hususunda üniversite yönetim kurulunca karar verilmiş olmak.

d) Yabancı uyruklu asistanlar, yukarıda belirtilen şartları haiz olmak şartıyla ve kendilerine bir burs temin edildiği ilgili üniversite yönetim kurulunca tespit edildiği takdirde asistanlığa alınabilirler.

e) Bâzı teknik branşlarda ve sanat dallarında istihdam edilecek asistanlarda (a) fıkrasındaki şartların aranıp aranmayacağına üniversiteler arası kurul karar verir.

Asistanlığa Tayin

MADDE 30. — Millî Eğitim Komisyonunun 30 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Asistanların görevleri

MADDE 31. — Üniversite asistanlarının başlıca görevleri şunlardır :

a) Gerekli bilimsel çalışmaları yapmak;

b) Bölüm veya kürsü kurulunca tesbit edilecek esaslar çerçevesinde öğretim üyelerinin gerekli göreceği öğretim ve uygulamalarda hazır bulunmak, kendisine verilen görev ile ilgili tercüme, inceleme, araştırma, uygulama ve yayın vazifelerini vaktinde ve düzenli yapmak, öğrencilerin çalışma, araştırma ve uygulamalarına yardım etmek;

c) Üniversite veya fakülte organlarınca verilecek görevleri yapmak.

Doktor unvanını veya tıpta uzmanlık yetkisini almış olan asistanlar, öğretim görevliliğine ilişkin 34 ncü maddedeki şartlar uyarınca başka bir üniversitede veya bağlı oldukları üniversitenin fakülte veya diğer öğretim kurumlarında ders vermekle görevlendirilebilirler.

Asistanların üniversite ile ilişkilerinin devam etme şartı

MADDE 32. — Doktora yapmamış veya tıpta uzmanlık yetkisini kazanmamış üniversite asistanlarından asıllıklarının onandığı tarihten başlayarak görevde buldukları dört yıl içinde doktora veya uzmanlık sınavını vermiyenlerin veya üniversitede asistan olarak devamları gerekli görülmiyenlerin üniversite ile ilişkileri tâyinlerindeki usule uyularak kesilir. Bağlı buldukları bölüm veya kürsü kurullarının yapacağı gerekçeli teklif üzerine, gerekli görülenlerin süresi fakülte kurulunca bir defaya mahsus olmak ve bir yılı aşmamak üzere uzatılabilir.

Yukarda belirtilen süre içinde doktora yapmış veya tıpta uzmanlık yetkisini kazanmış üniversite asistanlarından bölüm veya kürsü kurullarının teklifi ve fakülte kurulunun kararı ile üniversite içinde doçentlik çalışmalarına devamları gerekli görülmiyenlerin üniversite ile ilişkileri kesilir.

Fakülte içinde doçentlik çalışması yapan asistanlardan doktor unvanını veya tıpta uzmanlık yetkisini aldığı tarihten itibaren beş yıl içinde doçentlik sınavını vermiyenlerin durumları bölüm veya kürsü kurullarının gerekçeli teklifi üzerine fakülte yönetim kurulunca incelenir ve gerekli görülenlerin süresi bir defaya mahsus olmak ve iki yılı aşmamak üzere uzatılabilir.

Bu süre içinde doçent unvanını alamıyanların üniversite ile ilişkileri kesilir.

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştirilmiş metni)

buna bağlı kurumlarla ilişkileri kendiliğinden kesilmiş sayılır.

Asistanların görevleri

MADDE 31. — Üniversite asistanlarının başlıca görevleri şunlardır :

- a) Gerekli bilimsel çalışmaları yapmak;
- b) Fakülte ve yüksek okullarca hazırlanacak asistan eğitim yönetmeliğine uygun olarak bölüm veya kürsü kurulunca tespit edilecek esaslar çerçevesinde öğretim üyelerinin gerekli göreceği öğretim ve uygulamalarda hazır bulunmak, kendisine verilen görev ile ilgili tercüme, inceleme, araştırma, uygulama ve yayın vazifelerini vaktinde ve düzenli yapmak, öğrencilerin çalışma, araştırma ve uygulamalarına yardım etmek;

c) Üniversite veya fakülte organlarıncaya verilecek görevleri yapmak.

Asistanlar, öğretim görevliliğine ilişkin 34 nci maddedeki şartlar uyarınca başka bir üniversite veya bağlı oldukları üniversitenin fakülte veya diğer öğretim kurumlarında ders vermeye görevlendirilebilirler.

ç) Asistanlar, üniversite dışında özel veya resmî hiçbir iş göremezler.

Doktora veya tıpta uzmanlık öğrenciliği ve bu öğrenciliğin devam etme şartları

MADDE 32. — Üniversite veya bir yüksek öğrenim kurumu mezunu olup üniversitede doktora yapmak veya tıpta uzmanlık yetkisini almak isteyenler, üniversitenin usulüne göre açacağı sınav sonunda seçilirler. Bunlar, bakanlıkların veya kurumların tahsis edecekleri kadrolardan veya burslardan faydalanabilirler ve mecburî hizmetle yükümlü olsun veya olmasın, maaşlı izinli sayılırlar. Üniversite senatoları asistan kadrolarını geçici olarak ve sözleşmeli doktora veya tıpta uzmanlık öğrencilerine tahsis edebilirler. Bunların doktora veya tıpta uzmanlık öğrencisi olarak çalışmalarına devam etmeleri için her ders yılı başında fakültesi yönetim kurulunun teklifi ve üniversite Yönetim Kurulunun uygun bulması şartıyla rektörce sürelerinin uzatılmasına karar verilebilir. Bu süre, doktora öğrenimi için dört yılı; tıpta uz-

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştirilmesi)

Asistanların Görevleri

MADDE 31. — Millî Eğitim Komisyonunun 31 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Doktora veya tıpta uzmanlık öğrenciliği ve bu öğrenciliğin devam etme şartları

MADDE 32. — Üniversite veya bir yüksek öğrenim kurumu mezunu olup üniversitede doktora yapmak veya tıpta uzmanlık yetkisini almak isteyenler, üniversitenin usulüne göre açacağı sınıf sonunda seçilirler. Bunlar, Bakanlıkların veya kurumların tahsis edecekleri kadrolardan veya burslardan faydalanabilirler ve mecburî hizmetle yükümlü olsun veya olmasın, maaşlı izinli sayılırlar. Üniversite senatoları asistan kadrolarını geçici olarak veya sözleşmeli doktora veya tıpta uzmanlık öğrencilerine tahsis edebilirler. Bunların doktora veya tıpta uzmanlık öğrencisi olarak çalışmalarına devam etmeleri için her ders yılı başında fakültesi yönetim kurulunun teklifi ve üniversite yönetim kurulunun uygun bulması şartıyla rektörce sürelerinin uzatılmasına karar verilebilir. Bu süre, doktora veya tıpta uzmanlık için 6 yılı ve

Asistanların yönetime katılmaları

MADDE 33. — Asistanlar fakülteleri kuruluna iki, yönetim kuruluna bir temsilci ile katılırlar.

Temsilciler, fakültenin asistanları arasından, bir yıl süre için gizli oyla, birer yedekleri ile birlikte seçilirler. Temsilcilerin seçilmiş sayılabilmeleri için fakülte kadrosunda bulunan asistanların en az yarısından bir fazlasının seçime katılmış olması şarttır.

Bir asistanın temsilci olarak seçilebilmesi ve temsilciliğinin devamı için taksirli suçlar ayrık olmak üzere adli veya uyarımadan ağır inzibatî bir ceza almamış bulunması gereklidir.

Görev süresi dolan temsilcinin bir dönem daha yeniden seçilmesi mümkündür.

Temsilcilerin seçilmemiş olması veya toplantılara katılmamaları ilgili kurulların çalışmalarına engel sayılmaz.

Asistan temsilciler, şahısları ile ilgili toplantılarla, öğretim üyelerinin tâyin, terfi veya tecziyelerine ilişkin kararların alınacağı toplantılara katılamazlar.

Katıldıkları toplantılarda oy hakkına sahiptirler.

Seçimlere ilişkin şikâyetler ilgili fakültenin yönetim kurulunca incelenir ve kesin karara bağlanır.

Asistan temsilcilerin seçimleri ile ilgili diğer hususlar bir yönetmelikle düzenlenir.

Üniversite veya bir fakülteye bağlı yüksek okul kurullarına asistan temsilcilerin katılması yukarıdaki esaslar dâhilinde yürütülür.

II - Diğer yardımcıları

Öğretim görevlileri ve araştırma görevlileri

MADDE 34. — Üniversitelerin bu kanun gereğince görevlendirilmiş öğretim üyesi bulunmayan dersleri için geçici olarak veya her hangi bir dersin özel bir bilgi ve uzmanlık istiyen konularının öğretim ve uygulaması için geçici veya sürekli olarak, başka bir resmî görevde çalışan veya ser-

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştirilif metni)

manlık için bir ihtisas dahilinde beş yılı geçemez. Bir doktora veya tıpta uzmanlık öğrenicisinin, çalışmalarının uzatılmasına karar verilmediği hallerde üniversite veya ona bağlı kurumlarla ilişkisi kendiliğinden kesilmiş sayılır.

Asistanların yönetime katılmaları

MADDE 33. — Asistanlar, fakülteleri Yönetim Kuruluna bir temsilciyle katılırlar.

Temsilci, fakültenin asistanları arasından, bir yıl için, gizli oyla, bir yedeğiyle birlikte seçilir. Temsilcilerin seçilmiş sayılabilmeleri için fakülte kadrosunda bulunan asistanların en az yarısından bir fazlasının seçime katılmış olması şarttır.

Bir asistanın temsilci olarak seçilebilmesi ve temsilciliğinin devamı için, taksirli suçlar hariç olmak üzere, adli veya uyarmadan ağır inzibatî bir ceza almamış bulunması gereklidir.

Görev süresi dolan temsilcinin bir dönem daha yeniden seçilmesi mümkündür.

Temsilcinin seçilmemiş olması veya toplantılara katılması ilgili kurulun çalışmalarına engel teşkil etmez.

Asistan temsilci, kendisiyle ilgili toplantılara katılamaz. Bu takdirde, toplantılara yedeği davet edilir.

Asistan, temsilcisi, katıldığı toplantılarda oy hakkına sahiptir.

Seçimlere ilişkin şikâyetler, ilgili fakültenin yönetim kurulunca incelenir ve kesin karara bağlanır.

Asistan temsilcisinin seçimleriyle ilgili diğer hususlar bir yönetmelikle düzenlenir.

Üniversiteye veya bir fakülteye bağlı yüksek okul Yönetim Kuruluna, asistan temsilcisinin katılması, yukarıdaki esaslar dahilinde yürütülür.

II - Diğer Yardımcılar

Öğretim görevlileri ve araştırma görevlileri

MADDE 34. — Üniversitelerin bu kanun gereğince görevlendirilmiş öğretim üyesi bulunmayan dersleri için geçici olarak veya her-

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştirilif)

her halde ilgili yüksek öğretim kuruluşunun doktora veya tıpta uzmanlık yönetmeliğinde ön-görülen süreleri geçemez. Doktora veya tıpta uzmanlık öğrencisinin, çalışmalarının uzatılmasına karar verilmediği hallerde üniversite veya ona bağlı kurumlarda ilişkisi kendiliğinden kesilmiş sayılır.

Asistanların yönetime katılmaları

MADDE 33. — Millî Eğitim Komisyonunun 33 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

II - Diğer Yardımcılar

Öğretim görevlileri ve araştırma görevlileri

MADDE 34. — Millî Eğitim Komisyonunun 34 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin teklifi)

best meslek sahibi bulunanlardan, kendi uzmanlık alanlarındaki çalışma ve eserleriyle tanınmış kimseler «öğretim görevlisi» unvanı ile görevlendirilebilirler.

Bir bölüm veya kürsünün araştırma, inceleme ve deneylerinde yardımcı olarak çalıştırılmak üzere araştırma görevlileri tâyin edilebilir. Araştırma görevlileri için asistanlık şartları aranır.

Öğretim görevlileri veya araştırma görevlileri fakülte kurulunun teklifi ve senatonun onamı ile münhal öğretim üye ve yardımcısı kadrolarından birine unvan verilmeksizin tâyin olunurlar. Bunların görevlerine son verilmesi de tâyinlerindeki usule bağlıdır.

Öğretim görevlilerine, gerektiği takdirde, senato kararı ile aylık yerine ders saati başına ücret ödenebilir.

Okutmanlar, uzmanlar, çeviriciler

MADDE 35. — Okutmanlar, dil dersleri veya eski dillerde yazılmış metinlerin çözümlenmesi gibi yardımcı öğretim işleriyle görevlendirilenlerdir. Bunlar ilgili yönetim kurulunun teklifi ve senatonun kararı ile tâyin olunurlar, durumlarına ve genel hükümlere göre aylık veya ücret alırlar. Okutmanlara, gerektiği takdirde, aylık yerine senatoca belirtilecek miktarlar üzerinden ders saati başına ücret ödenebilir.

Uzmanlar, lâboratuvarlarda, kitaplıklarda, enstitü, klinik ve atelyelerde öğretimle doğrudan doğruya veya dolayısıyla ilgili olan ve özel bilgi veya uzmanlığa ihtiyaç gösteren bir işle görevlendirilen yardımcılardır. Bunlar ilgili yönetim kurulunun teklifi ve senatonun kararı ile tâyin olunurlar. Aylık veya ücretleri genel hükümlere göre verilir.

Çeviriciler, sözlü veya yazılı çeviri işlerinde geçici veya sürekli olarak çalıştırılan yardımcılardır. Bunlardan fakültelerde, fakültelere bağlı kurumlarda çalışanlar, fakülte yönetim kurulunun kararı üzerine, doğrudan doğruya rektörlüğe bağlı kurumlarda çalışanlar, üniversite yönetim kurulunun kararı üzerine rektörün onamı ile tâyin olunurlar. Aylık veya ücretleri genel hükümlere göre verilir.

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştirdiğ metni)

hangi bir dersin özel bir bilgi ve uzmanlık isteyen konularının öğretim ve uygulaması için geçici olarak başka bir resmî görevde çalışan veya serbest meslek sahibi bulunanlardan, kendi uzmanlık alanlarındaki çalışma ve eserleriyle tanınmış kimseler «Öğretim görevlisi» unvanı ile geçici olarak görevlendirilebilir.

Bir bölüm veya kürsünün araştırma, inceleme ve deneylerinde yardımcı olarak kadro veya sözleşme ile çalıştırılmak üzere araştırma görevlileri tayin edilebilir.

Öğretim görevlileri veya araştırma görevlileri fakülte kurulunun teklifi ve senatonun onayı ile münhal öğretim üye ve yardımcısı kadrolarından birine, unvan verilmeksizin tayin olunurlar. Öğretim görevlilerinin görevlerine devamlarının gerekip gerekmediği hususu iki yılda bir ilgili kurullarca yeniden gözden geçirilir ve görevlerine devamı gerekli görülmeyenlerin işlerine iki ay içinde son verilir.

Bunların görevlerine son verilmesi ve tayinlerindeki usule bağlıdır.

Öğretim görevlilerine, gerektiği takdirde, senato kararıyla aylık yerine ders saati başına ücret ödenebilir.

Okutmanlar, Uzmanlar, Çeviriciler

MADDE 35. — Okutmanlar, diğ dersleri veya eski dillerde yazılmış metinlerin çözümlenmesi gibi yardımcı öğretim işleriyle görevlendirilenlerdir. Bunlar ilgili Yönetim Kurulunun teklifi ve Senatonun kararı ile tayin olunurlar, durumlarına ve genel hükümlere göre aylık veya ücret alırlar. Okutmanlara, gerektiği takdirde, aylık yerine Senatoça belirtilecek miktarlar üzerinden ders saati başına ücret ödenebilir.

Uzmanlar, laboratuvarlarda, kitaplıklarda, enstitü, klinik ve atelyelerde öğretimle doğrudan doğruya veya dolayısıyla ilgili olan ve özel bilgi veya uzmanlığa ihtiyaç gösteren bir işle görevlendirilen yardımcılarıdır. Bunlar, ilgili Yönetim Kurulunun teklifi ve Senatonun kararı ile geçici olarak tayin olunurlar. Uzmanların görevlerine devamlarının gerekip gerekmediği hususu iki yılda bir ilgili kurumlarca yeniden gözden geçirilir ve görevlerine devamları gerekli görülmeyenlerin işlerine iki ay için-

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştirisi)

Okutmanlar, uzmanlar, çeviriciler

MADDE 35. — Millî Eğitim Komisyonunun 35 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

Yabancı uyruklu öğretim üyeleri ve yardımcıları

MADDE 36. — Üniversitelerde sözleşme ile görevlendirilecek yabancı uyruklu öğretim üyeleri ve yardımcıları fakülte kurulunun teklifi ve senatonun onamı ile tâyin olunurlar.

Sözleşme süresinin bitmesi dışında bir sebeple işlerine son verilmesi de aynı usule bağlıdır. Bunlar, öğretim görevleri bakımından bu kanunla aylıklı öğretim üyeleri ve yardımcıları için konulmuş olan hükümlere bağlıdırlar.

İçişleri ve Millî Eğitim bakanlıklarının olumlu mütalâası bulunduğu takdirde ayrıca Bakanlar Kurulu kararı alınmadan yabancı uyruklu öğretim üyeleri ve yardımcılarının tâyini yoluna gidilebilir.

ALTIYINCI BÖLÜM

Üniversite içinde çalışma ve denetim

Çalışma birimleri

MADDE 37. — Üniversite içinde çalışmaların bölüm veya kürsü sistemi içinde yapılması ilgili fakülte kurulunun görüşü alınarak senatoca kararlaştırılır.

Bölüm veya kürsü kurulları, bu birimlerde görevli öğretim üyelerinden oluşur.

Bölümlerin, kürsülerin, enstitülerin ve üniversiteye bağlı diğer birimlerin çalışmaları senatoca kabul edilecek yönetmeliklerle düzenlenir.

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştirilmiş metni)

de son verilir. Aylık veya ücretleri genel hükümlere göre verilir.

Çeviriciler, sözlü veya yazılı çeviri işlerinde geçici veya sürekli olarak çalıştırılan yardımcılarıdır. Bunlardan fakültelerde, fakültele-re bağlı kurumlarda çalışanlar, fakülte yönetim kurullarının kararı üzerine, doğrudan doğruya rektörlüğe bağlı kurumlarda çalışanlar, üniversite yönetim kurulunun kararı üzerine rektörün onayı ile tayin olunurlar. Aylık veya ücretleri genel hükümlere göre verilir.

Yabancı Uyruklu Öğretim Üyeleri ve Yardımcıları

MADDE 36. — Tasarının 36 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

ALTINCI BÖLÜM

Üniversite içinde çalışma ve denetim

Çalışma Birimleri

MADDE 37. — Üniversite içinde çalışmaların bölüm veya kürsü sistemi içinde yapılması, bölüm ve kürsülerin kurulması, kaldırılması, profesörü veya doçenti bulunmaması nedeniyle başkanlıklarının boşalması halinde yapılacak işlemler, ilgili fakülte kurulunun üçte iki çoğunluğunun teklifi üzerine senatolarca kararlaştırılır.

Kürsü, aynı alanda veya birbirine çok yakın alanlardaki bilim dallarında oluşan bir çalışma birimidir. Bir fakültede aynı adı taşıyan, aynı ihtisas dalında öğretim ve araştırma yapan birden fazla kürsü bulunmaz.

Kürsü, kürsü kurullarının aldığı bilimsel ve idarî kararlar uyarınca kürsü başkanı tarafından yönetilir.

Kürsü kurulu, kürsü başkanının başkanlığında, o kürsüye bağlı bütün öğretim üyeleri ve o kürsünün asistan temsilcisinden oluşur.

Millet Meclisi

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştirisi)

Yabancı uyruklu öğretim üyeleri ve yardımcıları

MADDE 36. — Tasarının 36 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

ALTINCI BÖLÜM

Üniversite içinde çalışma ve denetim

Çalışma birimleri

MADDE 37. — Üniversite içinde çalışmaların bölüm veya kürsü veya bölüm ve kürsü sistemi içinde yapılması, bunların kurulması, kaldırılması profesörü veya doçenti bulunmaması nedeniyle başkanlıklarının boşalması halinde yapılacak işlemler, ilgili fakülte kurulunun üçte iki çoğunluğunun teklifi üzerine senatolarca kararlaştırılır.

Kürsü, aynı alanda veya birbirine çok yakın alanlardaki bilim dallarında oluşan bir çalışma birimidir. Bir fakültede aynı adı taşıyan, aynı ihtisas dalında öğretim ve araştırma yapan birden fazla kürsü bulunmaz.

Kürsü, kürsü kurullarının bilimsel ve idarî kararlar uyarınca kürsü başkanı tarafından yönetilir.

Kürsü, kurulu, kürsü başkanının başkanlığında, o kürsüye bağlı bütün öğretim üyeleri ve o kürsünün asistan temsilcilerinden oluşur.

(S. Sayısı : 889)

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştiriliş metni)

Kürsü başkanı o kürsünün profesörleri arasından, fakülte kurulunca salt çoğunlukla ve 5 yıl için seçilir. Süresi biten kürsü başkanının yeniden seçilmesi mümkündür.

Kürsüde bir tek profesör veya bir tek doçent varsa, bu profesör veya doçent kürsünün tabii başkanıdır. Kürsüde sadece doçentler varsa kürsü başkanı bu doçentler arasından seçilir; profesör veya doçenti bulunmayan kürsüler en yakın kürsü veya bölümle birleştirilir.

Kürsü kurulları her ay en az bir defa toplanarak :

a) Öğrenci ders ve eğitim programlarını hazırlar, gözden geçirir ve değerlendirir.

b) Her asistan (veya tıpta uzman) için asistanlık süresi çalışmasını kapsayan tüm ve birer yıllık eğitim ve çalışma programları hazırlar. Bu programları her üç ayda bir gözden geçirerek değerlendirir.

c) Öğretim üyelerinin bilimsel çalışma, araştırma, yayın ve eğitim faaliyetlerini programlaştırır.

ç) Kürsünün öğretim, eğitim, araştırma ve idarî yönden gerekli araç, gereç, ders kitabı, bilimsel yayın, insangücü ve malî durumunu tespit eder ve programlaştırır.

d) Kürsünün programlaştırılan bütün çalışmalarının muntazam yürütülmesi için kürsü elemanları arasında görev bölümü yapar.

Bölüm, bir dalın belli disiplinlerini bir araya toplayan bir eğitim ve öğretim birimidir. Özellikle mezuniyet öncesi ve mezuniyet sonrası öğretimini koordinasyonunu sağlamak amacıyla birbirlerine yakın disiplinlerden fakülte kurullarınca kurulur. Bölümler arasındaki öğretim birliğini dekan sağlar.

Bölüm, bölüm kurullarının aldığı öğretim ve eğitim kararları uyarınca bölüm başkanı tarafından yönetilir.

Bölüm kurulu, o bölümü teşkil eden disiplinlerin öğretim üyeleri ile bölümde ders veren öğretim üyelerinden oluşur.

Bölüm başkanı, fakülte kurullarınca ve kürsü başkanları seçimi esaslarına uyularak bölüm veya disiplinlere bağlı profesörlerden 5 yıl için seçilir. Süresi biten bölüm başkanının yeniden seçilmesi mümkündür.

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştirilişi)

Kürsü başkanı, o kürsünün profesörleri arasından fakülte kurulunca salt çoğunlukla ve beş yıl için seçilir. Süresi biten kürsü başkanının yeniden seçilmesi mümkündür.

Kürsüde bir tek profesör veya bir tek doçent varsa bu profesör veya doçent kürsünün tabii başkanıdır. Kürsüde sadece doçentler varsa kürsü başkanı bu doçentler arasından seçilir; profesör veya doçenti bulunmayan kürsüler en yakın kürsü veya bölümle birleştirilir.

Kürsü kurulları her ay en az bir defa toplanarak :

a) Öğrenci ders ve eğitim programlarını hazırlar, gözden geçirir ve değerlendirir.

b) Her asistan (veya tıpta uzman) için asistanlık süresi çalışmasını kapsayan tüm ve birer yıllık eğitim ve çalışma programları hazırlar. Bu programları her üç ayda bir gözden geçirerek değerlendirir.

c) Öğretim üyelerinin bilimsel çalışma, araştırma, yayın ve eğitim faaliyetlerini programlaştırır.

ç) Kürsünün öğretim, eğitim, araştırma ve idarî yönden gerekli araç, gereç, ders kitabı bilimsel yayın, insangücü ve malî durumunu tespit eder ve programlaştırır.

d) Kürsünün programlaştırılan bütün çalışmalarının muntazam yürütülmesi için kürsü elemanları arasında görev bölümü yapar.

Bölüm, bir dalın belli disiplinlerini bir araya toplayan bir eğitim ve öğretim birimidir. Özellikle mezuniyet öncesi ve mezuniyet sonrası öğretimini koordinasyonunu sağlamak amacıyla birbirlerine yakın disiplinlerden fakülte kurullarınca kurulur. Bölümler arasındaki öğretim birliğini dekan sağlar.

Bölüm, bölüm kurullarının aldığı öğretim ve eğitim kararları uyarınca bölüm başkanı tarafından yönetilir.

Bölüm kurulu, o bölümü teşkil eden disiplinlerin öğretim üyeleri ile bölümde ders veren öğretim üyelerinden oluşur.

Bölüm başkanı, fakülte kurullarınca ve kürsü başkanları seçimi esaslarına uyularak bölüm veya disiplinlere bağlı profesörlerden 5 yıl için seçilir. Süresi biten bölüm başkanının yeniden seçilmesi mümkündür.

(Hükümetin teklifi)

Tam gün çalışma

MADDE 38. — Öğretim üyeleri ve asistanlar en az Devlet memurları için kabul edilmiş olan günlük çalışma süresi kadar bir süre öğretim, bilimsel araştırma, inceleme, uygulama ve yönetim görevleriyle üniversite organlarınca veya kanunla verilen diğer görevlerin gerektirdiği yerlerde hazır bulunmak ve görevlerini yerine getirmekle yükümlüdürler.

Günlük çalışma süresinin bir bütün olarak uygulanma tarzı her fakülte yönetim kurulunun teklifi ve üniversite yönetim kurulunun onamı ile tesbit ve ilân edilir.

Üniversite öğretim üyeleri ve asistanlar resmî çalışma saatleri içinde ücretli veya ücretsiz resmî veya özel her hangi bir iş göremezler, ek görev alamazlar, serbest meslek icra edemezler.

Diğer öğretim yardımcılarından aylıkla tâyin olunanlar da yukardaki esaslara tabidirler.

(Mebîî Eğitim Komisyonunun değiştiriliş metni)

Bölmelerin, kürsülerin, enstitülerin ve üniversiteye bağlı diğer birimlerin çalışmaları ve yönetim Şekilleri Senatoca kabul edilecek yönetmeliklerle düzenlenir.

Yeni kurulacak üniversiteler tercihan bölüm esasına göre düzenlenir.

Tam gün çalışma

MADDE 38. — Öğretim üyeleri ve asistanlar, en az Devlet Memurları için kabul edilmiş olan günlük çalışma süresi kadar bir süre öğrenim, bilimsel araştırma, inceleme, uygulama ve yönetim görevleriyle Üniversite organlarıncaya veya kanunla verilen diğer görevlerin gerektirdiği yerlerde hazır bulunmak ve görevlerini yerine getirmekle ve esasları yüksek öğretim kurulumca tespit edilecek belirli çalışma saatleri içinde görevleri başında bulunmakla yükümlüdürler.

Öğretim üyeleri ve asistanların devamları kürsü, bölüm başkanları ile dekanlar ve rektörler tarafından kontrol edilir. Dekanlar, rektöre teklif etmek ve onayını almak suretiyle mesai saatleri içinde izinsiz görevi başına gelmeyenler hakkında takdire bağlı maaş kesme cezası vereceği gibi, bu kanunda bildirilen disiplin cezaları verilmek üzere haklarında muamele de yaparlar. Doğrudan doğruya üniversiteye bağlı kurumlarda görevli öğretim üyeleri ve yardımcıları hakkında bu işlemi rektör yapar.

Üniversite Öğretim üyeleri ve asistanlar resmî çalışma saatleri içinde ve başka yüksek öğretim kurumları dışında ücretli veya ücretsiz resmî veya özel herhangi bir iş göremezler, ek görev alamazlar, serbest meslek icra edemezler.

Ancak, resmî çalışma saatleri dışında serbest meslek icra etmek isteyen üniversite öğretim üyeleri aşağıdaki haklardan faydalanamazlar:

a) Üniversite tazminatı veya herhangi bir yan ödeme alamazlar.

b) Bilgi, görgü ve bilimsel araştırma yapmak üzere kontenjanla yurt dışındaki çalışmalara masrafları kendileri tarafından ödenmek üzere katılabilirler.

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştirilişi)

Bölmelerin kürsülerin, enstitülerin ve üniversiteye bağlı diğer birimlerin çalışmaları ve yönetim Şekilleri Senatoca kabul edilecek, yönetmeliklerce düzenlenir.

Yeni kurulacak üniversiteler tercihan bölüm esasına göre düzenlenir.

Tam gün çalışma

MADDE 38. — Öğretim üyeleri ve asistanlar, en az Devlet memurları için kabul edilmiş olan günler çalışma süresi kadar bir süre öğrenim, bilimsel araştırma, inceleme, uygulama ve yönetim görevleri ile üniversite organlarıncaya veya kanunla verilen diğer görevlerin gerektirdiği yerlerde hazır bulunmak ve görevlerini yerine getirmek ve esasları yüksek öğretim kurulumca tespit edilecek belirli saatleri içinde görevleri başında bulunmakla yükümlüdürler.

Öğretim üyeleri ve asistanların devamları, kürsü, bölüm başkanları ile dekanlar ve rektörler tarafından kontrol edilir. Dekanlar, rektöre teklif etmek ve onayını almak sureti ile mesai saatleri içinde izinsiz görevi başına gelmeyenler hakkında takdire bağlı maaş kesme cezası vereceği gibi, bu kanunda bildirilen disiplin cezaları verilmek üzere haklarında muamele de yaparlar. Doğrudan doğruya üniversiteye bağlı kurumlarda görevli öğretim üyeleri ve yardımcıları hakkında bu işlemi rektör yapar.

Üniversite öğretim üyeleri ve asistanlar resmî çalışma saatleri içinde ve başka yüksek öğretim kurulları dışında ücretli veya ücretsiz resmî veya özel herhangi bir iş göremezler, ek görev alamazlar serbest meslek icra edemezler. Üniversite asistanları bütün çalışmalarını üniversiteye hasrederler.

Ancak, resmî çalışma saatleri dışında serbest meslek icra etmek isteyen üniversite öğretim üyeleri aşağıdaki haklardan faydalanamazlar :

a) Üniversite tazminatı veya herhangi bir yan ödeme alamazlar.

b) Bilgi ve görgülerini artırmak ve bilimsel araştırma yapmak üzere kontenjanla yurt dışındaki çalışmalara masrafları kendileri tarafından ödenmek üzere katılabilirler.

Diğer öğretim yardımcılarından aylıkla tâyin olunanlarda yukarıdaki esaslara tabidirler.

(Hükümetin Teklifi)

Yurt içinde ve dışında görevlendirme

MADDE 39. — Üniversite öğretim üyelerinin 46 ncı madde dışında üniversitenin başka bir fakültesinde veya üniversiteye bağlı diğer öğretim kurumlarında veya arzusuyla başka bir öğretim kurumunda ders vermek, seminer veya uygulamalı çalışma yapmakla görevlendirilmesi ilgili kurulların teklifi ve bağlı bulunduğu «üniversite senatosunun kararı ile olur. Bağlı olduğu üni-

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştiriliş metni)

Diğer öğretim yardımcılarında aylıkla tayin olunanlar da yukardaki esaslara tabidirler.

278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu hakkındaki kanunun 18 nci ve 19 ncu maddeleri hükümlerine göre görevlendirilebilirler.

Üniversitelerin uygulama alanına yardım

MADDE 39. — Üniversite dışındaki kuruluş veya kişilerce üniversitelerden veya fakültelerden talebedilecek ilmi mütallâa, proje, araştırma, tahlil, muayene, tedavi ve benzeri hizmetler, bu konuda senatolarca yapılacak yönetmelik esaslarına bağlı olmak üzere, üniversite içinde veya hizmetin gerektirdiği yerde görülebilir. Bu hususta alınacak ücretler üniversiteler veya fakülteler döner sermayesine gelir kaydedilir. Hizmeti yapan öğretim üyelerine ve yardımcı asistanlarına verilecek ücretin tabii olacağı esaslar döner sermaye yönetmeliğinde belirtilir. Bu suretle tam gün çalışanlar Üniversite Personel Kanununa göre verilecek tazminat ve yan ödemelerden faydalanırlar. Geliri döner sermayeye yatırılmak üzere tam gün çalışanlar, ilgili fakültelerin görüşü alınarak Senatolarca hazırlanan yönetmelikte tespit edilen esaslara ve saatlere göre çalışabilirler.

Döner sermayesi bulunan üniversite kurumlarında, bu kanun hükümleri dairesinde tamgün çalışan öğretim üyelerine ve yardımcılara her ay, döner sermaye gelirinden, en çok bir aylık ve yan ödemeleri tutarınca ücret ödenebilir.

Döner sermayeli üniversite kurumlarına büyük katkıda bulunan öğretim üyelerine ve yardımcılara her ay ayrıca bir prim verilebilir. Bu primin kademelerini Fakültelerde fakülte kurulu, doğrudan doğruya üniversiteye bağlı kurumlarda üniversite Senatosu tespit eder. Bu primin en yüksek kademesinin tutarı bir maaşın ve yan ödemenin tutarını geçmez.

Yurt İçinde ve Dışında Görevlendirme

MADDE 40. — Üniversite öğretim üyelerinin 46 ncı madde dışında, üniversitenin başka bir fakültesinde veya üniversiteye bağlı diğer öğretim kurumlarında veya arzusuyla başka bir

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştiriliş)

Üniversite öğretim üyelerine kanunlarla öngörülen resmî görevler saklıdır.

Üniversitelerin uygulama alanına yardım

MADDE 39. — Millî Eğitim Komisyonunun 39 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Yurt içinde ve dışında görevlendirme

MADDE 40. — Üniversite öğretim üyelerinin 46 ncı madde dışında, Üniversitenin başka bir fakültesinde veya Üniversiteye bağlı diğer öğretim kurumlarında veya arzusuyla başka bir öğre-

(Hükümetin Teklifi)

versite içinde bir öğretim üyesinin görevli olduğu ders, seminer ve uygulama süresi üniversiteler-arası kurulun öngördüğü öğretim yükü ile ifade olunur.

Üniversite öğretim üyelerinin veya asistanların ve tam gün çalışma esasına tabi diğer öğretim yardımcılarının üniversiteler dışında resmî bir işle görevlendirilmesi, görevin bir kanunla ön-görölmüş olmasına veya görevlendirme hususunda fakülte yönetim kurulunun mütalâası alındıktan sonra üniversite senatosunca karar verilmesine veya görevin yargı organınca istenmesine bağlıdır.

Öğretim üyelerinin üniversiteden yolluk almaksızın yurt içinde ve dışında kongre, konferans, seminer ve benzeri bilimsel toplantılarla, bilim ve meslekleriyle ilgili diğer toplantılara katılma-larına, araştırma ve inceleme gezileri yapmalarına, araştırma ve incelemenin gerektirdiği yerde bulunmalarına bir haftaya kadar dekanlar, onbeş güne kadar rektörler izin verebilirler. Onbeş günü aşan veya yolluk verilmesini gerektiren hallerle araştırma ve incelemenin gerektirdiği masrafla-rın ödenmesi icabeden durumlarda fakülte yönetim kurulu kararı ve rektörün onamı gereklidir.

Ödeme, üniversite hesabına görevlendirilenlere üniversitelerce, başka kurum hesabına görev-lendirilenlere ilgili kurumca yapılır.

Yukardaki fıkralar uyarınca üniversite hesabına yurt dışında görevlendirilecek öğretim üyeleri-ne verilecek yolluklar hakiki yol masrafları ödenmek ve gündelikleri yurt dışına gönderilen Dev-let memurlarına verilen gündeliklerin aynı olmak üzere genel hükümler çerçevesinde ödenir. Bu tarzda üniversite hesabına yurt dışına gönderilecek öğretim üyelerinin gönderilme şartları ve usulleri senatolarca yönetmelikle düzenlenir.

Doktor unvanını veya tıpta uzmanlık yetkisini kazanmış asistanların yurt dışında görevlendi-rilmeleri de bu madde hükümlerine tabidir. Diğer öğretim yardımcılarında genel hükümler uygula-nır.

(Mîlî Eğıtım Komisyonunun değiştiriliş metni)

öğretim kurumunda ders vermek, seminer veya uygulamalı çalışma yapmakla görevlendirilmesi ilgili kurulların teklifi ve bağlı bulunduğu Üniversite Senatosunun kararı ile olur. Bağlı olduğu üniversite içinde bir öğretim üyesinin görevli olduğu ders, seminer ve uygulama süresi Üniversitelerarası Kurulun öngördüğu öğretim yükü ile ifade olunur.

Öğretim üyelerinin üniversiteden yolluk almaksızın yurt içinde ve dışında kongre, konferans, seminer ve benzeri bilimsel toplantılarla, bilim ve meslekleriyle ilgili diğer toplantılara katılmalarına, araştırma ve inceleme gezileri yapmalarına, araştırma ve incelemenin gerektirdiği yerde bulunmalarına bir haftaya kadar dekanlar, onbeş güne kadar rektörler izin verebilirler. Onbeş günü aşan veya yolluk verilmesini gerektiren hallerle araştırma ve incelemenin gerektirdiği masrafların ödenmesi icabeden durumlarda fakülte yönetim kurulu kararı ve rektörün onayı gereklidir.

Üniversite hesabına yurt dışında görevlendirilecek öğretim üyelerine, yol masrafları ile 3 aya kadar gündelikleri, Devlet memurlarına verilen gündeliklerin aynı olmak üzere, genel hükümler çerçevesinde ödenir. Üç aydan sonra bu öğretim üyelerine gündelik ödenmez, sadece maaşları transfer edilir.

Yurt dışında görevlendirilen öğretim üyelerine yabancı kurullardan burs temin edilmişse, görev yapacakları süre zarfında maaşlı izinli sayılırlar.

Yurt dışında görevlendirilen asistanlara ve tıpta uzmanlık yetkisi alanlara burs temin edilmişse, bunlar da maaşlı izinli sayılırlar. Burs temin edilemeyen asistanlarla kurumları adına üniversitede doktora öğrenimi yapan veya tıpta uzmanlık yetkisini kazanacak maaşlı elemanlar maaşlı izinli sayılmakla beraber, dış ülkedeki masrafları ilgili kurumların bütçelerinde yer alan dış ülkelerde okuyan öğrencilerle ilgili fasıl ve maddelerden doktora öğrencilerine ödenen ödenek seviyesinde ödenir.

Dış ülkede kalınacak süre, bölüm ve kürsünün görüşü alınarak; fakülte kurullarınca tespit edilir.

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştirilişi)

tim kurumunda ders vermek, seminer veya uygulamalı çalışma yapmakla görevlendirilmesi ilgili kurulların teklifi ve bağlı bulunduğu Üniversite Senatosunun kararı ile olur. Bağlı olduğu Üniversite içinde bir öğretim üyesinin görevli olduğu ders, seminer ve uygulama süresi üniversiteler arası kurulun öngördüğu öğretim yükü ile ifade olunur.

Öğretim üyelerinin Üniversiteden yolluk almaksızın yurt içinde ve dışında kongre, konferans, seminer ve benzeri bilimsel toplantılarla, bilim ve meslekleri ile ilgili diğer toplantılara katılmalarına, araştırma ve inceleme gezileri yapmalarına araştırma ve incelemenin gerektirdiği yerde bulunmalarına bir haftaya kadar dekanlar, 15 güne kadar rektörler izin verebilirler. 15 günü aşan veya yolluk verilmesini gerektiren hallerle araştırma ve incelemenin gerektirdiği masrafların ödenmesini icabeden durumlarda fakülte yönetim kurulu kararı ve Rektörün onayı gereklidir.

Yukardaki fıkralar uyarınca Üniversite hesabına yurt dışında görevlendirilecek öğretim üyelerine verilecek yolluklar hakikî yol masrafları ödenmez ve gündelikleri yurt dışına gönderilen Devlet memurlarına verilen gündeliklerin aynı olmak üzere genel hükümler çerçevesinde ödenir.

Yurt dışında görevlendirilen öğretim üyelerine yabancı kurullardan burs temin edilmişse, görev yapacakları süre zarfında maaşlı izinli sayılırlar.

Yurt dışında görevlendirilen asistanlara ve tıpta uzmanlık yetkisi alanlara burs temin edilmişse, bunlar da maaşlı izinli sayılırlar. Burs temin edilemeyen asistanlarla kurumları adına Üniversitede doktora öğrenimi yapan veya tıpta uzmanlık yetkisini kazanacak maaşlı elemanlar maaşlı izinli sayılmakla beraber, dış ülkedeki masrafları ilgili kurumların bütçelerinde yer alan dış ülkelerde okuyan öğrencilerle ilgili fasıl ve maddelerden doktora öğrencilerine ödenen ödenek seviyesinde ödenir.

Dış ülkede kalınacak süre, bölüm ve kürsünün görüşü alınarak; Fakülte kurullarınca tespit edilir.

(Hükümetin teklifi)

Üniversitelerin uygulama alanına yardımı

MADDE 40. — Üniversite dışındaki kuruluş veya kişilerce üniversitelerden veya fakültelerden talebedilecek ilmi mütalâa, proje, araştırma, tahlil, muayene ve benzeri hizmetler bu konuda yapılacak yönetmelik esaslarına bağlı olmak üzere üniversite içinde veya hizmetin gerektirdiği yerde görülebilir. Bu hususta alınacak ücretler üniversiteler veya fakülteler döner sermayelerine gelir kaydedilir. Hizmeti yapanlara verilecek ücretin tabi olacağı esaslar döner sermaye yönetmeliğinde belirtilir.

Bilimsel denetim

MADDE 41. — Öğretim üyelerinin bilimsel bakımdan denetlenmeleri, onların yayınları, eğitim ve öğretim faaliyetleri üzerinde olur. Her öğretim üyesi bilimsel araştırmalarının sonuçlarını, ders notlarını, bilim ve müracaat kitaplarını, yurt içinde veya dışındaki bilimsel kongrelerde yaptığı tebliğ veya ilmi katkıları bağlı olduğu fakültenin yayınları arasında veya özel olarak yayımlamak ve bunlardan birer nüshasını dekanlığa ve rektörlüğe vermek zorundadır. Malî imkânsızlık yüzünden yayımlanmayan eserlerin daktilo ile yazılmış birer kopyası verilir. Eser sahibine Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun tanıdığı haklar saklıdır.

Her öğretim üyesinin bilimsel yayınları için, ilgili fakülte dekanlığında ve rektörlükte özel birer arşiv tutulur.

Her kürsünün ve her bölümün öğretim, seminer, bilimsel araştırma ve yayın çalışmaları her yılın Nisan ayı içinde bölüm veya kürsü başkanlarınca bir raporla dekanlığa bildirilir. Bölüm veya kürsü başkanlarının bu raporlarına kürsü öğretim üye ve yardımcılarının kişisel çalışma raporları da eklenir. Bölüm veya kürsü başkanlarının raporları Mayıs ayının ilk yarısı içinde yapılacak Fakülte Kurulu toplantısında görüşülür ve oylanır. Bilimsel çalışmaları Fakülte Kurulunca yeterli görülmiyen öğretim üye ve yardımcılarının durumu dekan tarafından Senatoya bildirilir. Senato ilgili öğretim üyesinin ya da yardımcısının durumunu kuracağı bir komisyona inceleterek, bunlar hakkında 60 ncı maddenin (c) ya da (ç) bendinde yer alan disiplin cezalarından birini verebilir.

Bir öğretim üyesi veya yardımcısı hakkında fakültesince iki defa yetersizlik kararı alınması ve Senatonun da üçte iki çoğunlukla karar vermesi halinde 60 ncı maddenin (e) bendi uygulanır.

Üniversite senatoları başka bilimsel denetim esasları koymaya yetkilidir.

(Milli Eğitim Komisyonunun değiştirilmiş metni)

Öğretim üyelerinin yurt dışına gönderilme şartları ve usulleri Senatolarca yapılacak yönetmelikle düzenlenir.

Geçici görev yolluğu üniversite hesabına gönderilenlere üniversite bütçesinden; başka kurum hesabına gönderilenlere ilgili kurumun bütçesinden ödenir.

Bilimsel Denetim

MADDE 41. — Öğretim üyelerinin bilimsel bakımdan denetlenmeleri, onların yayınları, eğitimi ve öğretim faaliyetleri üzerinde olur.

Her kürsü ve bölümün öğretim, seminer, bilimsel araştırma ve yayım çalışmaları her yılın Nisan ayı içinde kürsü, bölüm başkanlıklarınca bir çalışma raporu halinde, dekanlığa bildirilir. Bu çalışma raporu o kürsü veya bölümün o yılki çalışma süresi içinde programlaştırdığı çalışmaları ve sonuçlarını kapsar. Kürsü ve bölüm başkanları tarafından hazırlanan bu rapora, kürsü ve bölüm öğretim üyeleri kişisel görüşlerini ekleyebilirler.

Fakülte kurulunu teşkil eden üyeler sayısı yeterince bastırılan ve dağıtılan bu raporlar hakkında fakülte kurullarında görüşme yapılır. Bu görüşmeler Mayıs ayının ilk yarısı içinde başlar ve en fazla bir ay içinde bitirilir.

Her çalışma raporu üzerinde ayrı ayrı konuşma açılarak, teker teker karara varılır. Fakülte kurulunca yeterli görülmeyen kürsü, bölüm başkanları, öğretim üyeleri ve yardımcılarının durumu, kurul tutanakları da ekli olarak, dekan tarafından Senatoya bildirilir. Senato yetersizlik sebebini kuracağı bir komisyon aracılığı ile en geç bir ay içinde inceleyerek sorumlular hakkında :

1. Kürsü ve bölüm başkanlığından uzaklaştırma,
2. Kısa süreli durdurma,

Millet Meclisi

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştirilmesi)

Öğretim üyelerinin yurt dışına gönderilme şartları ve usulleri senatolarca yapılacak yönetmelikle düzenlenir.

Geçici görev yolluğu Üniversite hesabına gönderilenlere Üniversite bütçesinden; başka kurum hesabına gönderilenlere ilgili kurumun bütçesinden ödenir.

Bilimsel Denetim

MADDE 41. — Öğretim üyelerinin bilimsel bakımdan denetlenmeleri onların yayınları, eğitimi ve öğretim faaliyetleri üzerinde olur.

Her kürsü ve bölümün öğretim, seminer, bilimsel araştırma, uygulama ve yayım çalışmaları her yılın Nisan ayı içinde kürsü, bölüm başkanlıklarınca bir çalışma raporu halinde, Dekanlığa bildirilir. Bu çalışma raporu o kürsü veya bölümün o yılki, çalışma süresi içinde programlaştırdığı çalışmaları ve sonuçlarını kapsar. Kürsü ve bölüm başkanları tarafından hazırlanan bu rapora, kürsü ve bölüm öğretim üyeleri kişisel görüşlerini ekleyebilirler.

Fakülte Kurulunu teşkil eden üyeler sayısı yeterince bastırılan ve dağıtılan bu raporlar hakkında fakülte kurullarında görüşme yapılır. Bu görüşmeler Mayıs ayının ilk yarısı içinde başlar ve en fazla bir ay içinde bitirilir.

Her çalışma raporu üzerinde ayrı ayrı konuşma açılarak, teker teker karara varılır. Fakülte Kurulunca yeterli görülmeyen kürsü, bölüm başkanları, öğretim üyeleri ve yardımcılarının durumu, kurul tutanakları da ekli olarak, Dekan tarafından Senatoya bildirilir. Senato yetersizlik sebebini kuracağı bir komisyon aracılığı ile en geç bir ay içinde inceleyerek sorumlular hakkında :

1. Kürsü ve bölüm başkanlığından uzaklaştırma,
2. Kısa süreli durdurma,

(S. Sayısı : 889)

(Hükümetin teklifi)

Doçentlik jürileri ve profesörlük komisyonları raporlarının aleniliği

MADDE 42. — Üniversite doçentliği ve üniversite profesörlüğü unvanlarının verilmesine ilişkin jüri veya komisyonlarca hazırlanan kişisel ve ortak raporların birer örneği, aday talebettiği takdirde kendisine verilir. Doçentlik ve profesörlük takdim tezi ile birlikte raporlar ve jüri ve komisyon kararları, istiyenlerin inceliyebilmesi için fakülte kütüphanesinde bulundurulur.

YEDİNCİ BÖLÜM

Yeni üniversiteler, fakülteler ve bunlara yardım

Yeni üniversite ve fakültelerin kurulması ve ilk tâyinler

MADDE 43. — Yeni üniversiteler ve fakülteler yüksek öğretim plânlaması çerçevesi içinde kurulabilir.

Üniversiteler ve bir üniversiteye bağlı olmayarak açılacak fakülteler, kuruluş kanunlarında aksine hüküm bulunmadıkça bu kanun esaslarına göre kurulur.

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştiriliş metni)

3. Uzun süreli durdurma cezalarından birisini verebilir.

Bir öğretim üyesi veya yardımcıları hakkında Fakültesince iki defa yetersizlik kararı alınmışsa, bu kimsaye senatonun da üçte iki çoğunluğu ile karar vermesi halinde, görevinden çekilmiş sayma cezası uygulanır.

Her öğretim üyesi bilimsel araştırmalarının, yayınlarının ders notları bilim ve başvurma kitaplarının, yurt içinde veya dışındaki bilimsel kongrelerde yaptığı tebliğ veya katkıların birer suretlerini kürsü, bölüm, dekanlık ve rektörlüğe vermek zorundadır. Malî imkânsızlık nedeni ile yayımlanmayan eserlerin daktilo ile yazılmış birer kopyası verilir. Eser sahibine, Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun tanıdığı haklar saklıdır.

Her öğretim üyesinin bilimsel yayınları için ilgili kürsü, bölüm, dekanlık ve rektörlükte özel arşiv tutulur. Üniversitelerarası Kurul ve her üniversitenin Senatosu bu kanunda belirtilen hususların dışında başkaca idarî ve bilimsel denetim esasları getirmeye ve uygulamaya yetkilidir.

Doçentlik jürileri ve Profesörlük komisyonları raporlarının aleniliği

MADDE 42. — Üniversite doçentliği ve üniversite profesörlüğü unvanlarının verilmesine ilişkin jüri veya komisyonlarca hazırlanan kişisel ve ortak raporların birer örneği, aday talep ettiği takdirde kendisine verilir. Doçentlik ve profesörlük takdim tezi ile birlikte raporlar, jüri ve komisyon kararları, isteyen öğretim üyelerinin inceleyebilmesi için Fakülte dekanlıklarında bulundurulur.

YEDİNCİ BÖLÜM

Yeni üniversiteler, fakülteler ve bunlara yardım

Yeni Üniversite ve fakültelerin kurulması ve ilk tayinler

MADDE 43. — Tasarının 43 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştiriliş metni)

3. Uzun süreli durdurma cezalarından birisini verebilir.

Bir öğretim üyesi veya yardımcıları hakkında Fakültesince iki defa yetersizlik kararı alınmışsa, bu kimseye Senatonun da üçte iki çoğunluğu ile karar vermesi halinde, görevinden çekilmiş sayma cezası uygulanır.

Her öğretim üyesi bilimsel araştırmalarının, yayınlarının ders notları bilim ve başvurma kitaplarının, yurt içinde veya dışındaki bilimsel kongrelerde yaptığı tebliğ veya katkıların birer suretlerini kürsü, bölüm, Dekanlık ve Rektörlüğe vermek zorundadır. Malî imkânsızlık nedeniyle yayımlanmayan eserlerin daktilo ile yazılmış birer kopyası verilir. Eser sahibine, Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun tanıdığı haklar saklıdır.

Her öğretim üyesinin bilimsel yayınları için ilgili kürsü, bölüm, Dekanlık ve Rektörlükte özel arşiv tutulur. Üniversitelerarası kurul ve her Üniversitenin Senatosu bu kanunda belirtilen hususların dışında başkaca idarî ve bilimsel denetim esasları getirmeye ve uygulamaya yetkilidir.

Doçentlik Jürileri ve Profesörlük Komisyonları raporlarının aleniliği

MADDE 42. — Millî Eğitim Komisyonunun 42 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Yeni üniversiteler, fakülteler ve bunlara yardım

Yeni üniversite ve fakültelerin kurulması ve ilk tayinler

MADDE 43. — Tasarının 43 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

Bir üniversite içinde yeniden fakülte, yüksek okul ve okul açılması, fakültelerin veya okulların birleştirilmesi, ya da kaldırılması senatoların teklifi ve Millî Eğitim Bakanının onamı ile yapılır.

Üniversite ve fakülteler, kendilerine bağlı olmak üzere, yeni enstitüler, bilim, araştırma, öğretim ve yayım kurumları açmaya yetkilidirler. Bunların yönetim şekilleri bağlı oldukları üniversite veya fakültelerce belirtilir.

Bu madde uyarınca açılacak fakülte, yüksek okul, okul, enstitü ve kurumlardan yeni ödenek ve kadro alınmasını gerektirenler için genel usullere uyulur.

Bir üniversite içinde açılacak yeni fakültelerin kuruluşunda istekleri ile görevlendirilecek öğretim üyeleri senatoların, yeni bir üniversitenin veya bir üniversiteye bağlı olmuyarak açılacak fakültelerin kuruluşlarında istekleri ile ilk görevlendirilecek öğretim üyeleri, Yüksek Öğretim Kurulunun talebi ve Üniversitelerarası Kurulun seçimi ile tayin olunurlar.

Yeni üniversite ve fakültelerin faaliyete geçmesi

MADDE 44. — Biri profesör olmak üzere en az yedi öğretim üyesi en az iki yıl için görevlendirilmiş bulunmadıkça bir fakültenin kuruluşu tamamlanmış sayılmaz ve o fakülte faaliyete geçmez.

İki fakülte faaliyete geçmedikçe bir üniversite kuruluşunu tamamlamış olmaz.

Yeni kurulan fakülte ve üniversitelerin organları

MADDE 45. — Kuruluşunu tamamlamış fakültelerin dekan ve yönetim kurulları aylıklı ve görevli bütün öğretim üyelerinden kurulu Fakülte Kurulunca seçilir. İlk yönetim kurulu dekanın başkanlığında yedi öğretim üyesinden kurulur.

Bir üniversiteye bağlı olmıyan fakültelerin dekanları rektörlere, yönetim kurulları üniversite yönetim kurullarına, fakülte kurulları senatolara bu kanunla verilmiş görevleri kendi fakülteleri için yaparlar.

Fakülte kurulunda en az beş profesörü bulunmıyan fakültelerle bir üniversiteye bağlı olmıyan fakültelerde profesörlüğe yükseltilme işlemleri Üniversitelerarası Kurulun görevlendireceği üniversite ve fakültelerce yürütülür.

Öğretim üyesi yardımı

MADDE 46. — Yeni üniversite ve fakültelerin çeşitli bilim dallarındaki öğretim üyesi ihtiyacı, Üniversitelerarası Kurulun her yılın Nisan ayı toplantısında ileri ki yıl için tesbit edilir.

İhtiyaç duyulan öğretim üyelerinin bilim dalı ve adet itibariyle İstanbul, Ankara ve İzmir'de kurulu üniversitelerden veya gelişmiş diğer üniversitelerden hangi oranda karşılanacağı da kararda belirtilir. Bu kararlar uyarınca üniversitelerden sağlanacak öğretim üyeleri, ilgili fakülte kurulunun görüşü alınarak aşağıdaki esaslara göre, iki öğretim yılı için Senatoca seçilir. Şu kadar ki, yılda bir yarı yıl okutulan dersler için görevlendirme süresi üç defa birer yarı yıldır.

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştiriliş metni)

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştiriliş)

Yeni üniversite ve fakültelerin faaliyete geçmesi

MADDE 44. — Tasarımın 44 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Yeni üniversite ve fakültelerin faaliyete geçmesi

MADDE 44. — Tasarımın 44 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Yeni kurulan fakülte ve üniversitelerin organları

MADDE 45. — Kuruluşunu tamamlamış fakültelerin dekan ve yönetim kurulları aylıklı ve görevli bütün öğretim üyelerinden kurulu fakülte kurulunca seçilir. İlk Yönetim Kurulu dekanın başkanlığında, yedi öğretim üyesinden kurulur.

Bir fakülteye bağlı olmayan fakültelerin dekanları rektörlere, yönetim kurulları, üniversite yönetim kurullarına, fakülte kurulları senatolara bu kanunla verilmiş görevleri kendi fakülteleri için yaparlar.

Fakülte Kurulunda en az beş profesörü bulunmayan fakültelerle bir üniversiteye bağlı olmayan fakültelerde profesörlüğe yükseltilme işlemleri Üniversitelerarası Kurulun görevlendireceği üniversite ve fakültelerce müştereken yürütülür.

Öğretim üyesi yardımı

MADDE 46. — Yeni üniversite ve fakültelerin çeşitli bilim dallarındaki öğretim üyesi ihtiyacı, Üniversitelerarası Kurulun her yılın Nisan ayı toplantısında ileriiki yıl için tespit edilir.

İhtiyaç duyulan öğretim üyelerinin bilim dalı ve adet itibarıyla İstanbul, Ankara ve iz-

Yeni kurulan fakülte ve üniversitelerin organları

MADDE 45. — Kuruluşunu tamamlamış fakültelerin dekan ve yönetim kurulları, aylıklı ve görevli bütün öğretim üyelerinden kurulu fakülte kurulunca seçilir. İlk yönetim kurulu dekanın başkanlığında, yedi öğretim üyesinden kurulur.

Bir üniversiteye bağlı olmayan fakültelerin dekanları rektörlere, yönetim kurulları, üniversite yönetim kurullarına, fakülte kurulları, senatolara bu kanunla verilmiş görevleri kendi fakülteleri için yaparlar.

Fakülte kurulunda en az beş profesörü bulunmayan fakültelerle bir üniversiteye bağlı olmayan fakültelerde profesörlüğe yükseltilme işlemleri üniversitelerarası kurulun görevlendireceği üniversite ve fakültelerce müştereken yürütülür.

Öğretim üyesi yardımı

MADDE 46. — Millî Eğitim Komisyonunun 46 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

Bir öğretim üyesinin görevlendirilebilmesi için bağlı bulunduğu fakülte de söz konusu bilim dalında birden çok öğretim üyesinin bulunması ve geri kalan öğretim üyelerine düşecek ders, seminer ve uygulamalı çalışma yükünün her öğretim üyesi için haftada Üniversitelerarası Kurulca tesbit edilecek saati aşmaması şarttır.

Görevlendirmede öğretim üyeliğinde kıdemî az olanlardan başlayan bir sıraya uyulur. Bir öğretim üyesinin arzusu tercih sebebidir.

Yukarıda belirtilen tarzda yeni kurulan üniversite ve fakültelerde görev ifa etmiş öğretim üyeleri aradan yedi yıl geçmedikçe ve sıra tamamlanmış olmadıkça arzusu dışında yeniden görevlendirilemez.

Üniversite öğretim üyelerinden her hangi birini, muvafakati alınmak şartıyla ilgili fakülte kurullarının teklif ve kararlarıyla başka üniversitelerin veya fakültelerin öğretim ve yönetim hizmetlerinde üç yılı aşmamak üzere kendi kadrolarıyla maklen görevlendirmeye üniversite senatoları yetkilidir. Bu şekilde görevlendirme, yeni kurulacak üniversiteler için ikinci fıkrada öngörülen ihtiyacı karşılamak üzere yapıldığı takdirde, görevlendirilenler aradan 12 yıl geçmedikçe istekleri dışında yeniden görevlendirilemezler.

Yeni üniversite veya fakültelere öğretim görevlisi tayini veya 39 ncu madde uyarınca dersle görevlendirme imkânları saklıdır.

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştirilmiş metni)

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştirilmesi)

mir'de kurulu üniversitelerden veya gelişmiş diğ-
er üniversitelerden herhangi oranda karşıla-
nacağı da kararda belirtilir. Bu kararlar uya-
rınca üniversitelerden sağlanacak öğretim üye-
leri, ilgili fakülte kurulunun görüşü alınarak
aşağıdaki esaslara göre, iki sönestr için Sena-
toca seçilir. Şu kadar ki, yılda bir yarı yıl oku-
tulan dersler için görevlendirme ayrı yıllarda
olmak üzere birer sönestrdir.

Bir öğretim üyesinin görevlendirilebilmesi
için bağı bulunduğu fakültede söz konusu bü-
lim dalında birden çok öğretim üyesinin bulun-
ması ve geri kalan öğretim üyelerine düşecek
ders, seminer ve uygulama çalışma yükünün
her öğretim üyesi için haftada Üniversiteler-
arası Kurulca tespit edilecek saati aşmaması
şarttır.

Görevlendirme, öğretim üyelerinden meslek-
teki kademi 25 yıldan az olanlar arasından,
rektör ve dekanlar hariç, kur'a ile yapılır. Bir
öğretim üyesinin arzusu tercih sebebidir.

Yukarıda belirtilen tarzda yeni kurulan üni-
versite ve fakültelerde görev ifa etmiş öğretim
üyeleri aradan yedi yıl geçmedikçe ve sıra ta-
mamlanmış olmadıkça arzusu dışında yeniden
görevlendirilemez.

Üniversite öğretim üyelerinden herhangi bi-
rini, muvafakati alınmak şartıyla ilgili fakül-
te kurullarının teklif ve kararlarıyla başka üni-
versitelerin veya fakültelerin öğretim ve yöne-
tim hizmetlerinde üç yıl aşmamak üzere kendi
kadrolarıyla naklen görevlendirmeye üniver-
site senatoları yetkilidir. Bu şekilde görevlen-
dirme, yeni kurulacak üniversiteler için ikinci
fıkroda öngörülen ihtiyacı karşılamak üzere
yapıldığı takdirde, görevlendirilenler aradan
12 yıl geçmedikçe istekleri dışında yeniden
görevlendirilemezler.

Mahrumiyet bölgelerinde öğretim yapan
yerleşik kadrolu öğretim üyeleri de, istekleri
halinde, aynı şartlar içerisinde gelişmiş üniver-
sitelerde çalışmak üzere rotasyona tabi tutulur-
lar.

Yeni üniversite veya fakültelere öğretim
görevlisi tayini veya 40 ncı madde uyarınca
dersle görevlendirme imkânları saklıdır.

Hükümetin teklifi ve Senatonun kararı ile
ihtiyaç duyulan hallerde, üniversite öğretim

Yeni kurulacak üniversitelere öğretim üyesi yetiştirilmesi

MADDE 47.— Yeni kurulacak üniversiteler için öğretim üyesi yetiştirmek üzere mevcut üniversitelere ek kadrolar tahsis edilir. Bu kadroların kullanılması ile ilgili esaslar üniversitelerarası kurul tarafından hazırlanacak bir yönetmelikle belirtilir. Bu kadrolara atanmış asistanlar doktora yaptıktan sonra kadrolarıyla birlikte ilgili buldukları yeni üniversiteye nakledilirler ve üniversitelerarası kurul müsaade etmedikçe, yetiştirildikleri üniversitede geçirdikleri sürenin ilki katı süre ile bağlı oldukları üniversitede çalışmaksızın başka bir üniversitede görev alamazlar.

Yeni üniversitelerde hizmet ödeneği

MADDE 48. — Yeni üniversite veya fakültelerde kadroya bağlı olarak görev yapanlar ile 46 ncı madde uyarınca en az iki öğretim yılı veya üç yarı yıl kadroya bağlı olmaksızın sürekli görev ifa edenlere verilecek «yeni üniversiteler hizmet ödeneği» Üniversite Personel Kanunu ile düzenlenir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Memurlar ve diğer görevliler

Rektörlük ve fakülte örgütleri

MADDE 49. — Her üniversitede rektörün emrinde ve üniversite yönetim örgütünün başında bir genel sekreter ile hizmetlerin gerekli kaldığı müdürler ve bunların maiyetlerinde büro ve iç hizmet işlerini yapmak üzere memurlar ve diğer görevliler bulunur.

Bu personel arasındaki iş bölümü, rektörün onamından sonra uygulanmak üzere genel sekreterlerce yapılır. Saymanlık, özlük işleri, yazı işleri ve kitaplık müdürlükleri dışında yeni müdür-

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştiriliş metni)

üyeleri her türlü hakları saklı kalmak ve üniversitedeki özlük haklarından da faydalanmak kaydıyla, Devlet Plânlama Teşkilâtı, Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu ve benzeri kuruluşlarda veya bakanlıklarda geçici süre ile görevlendirilebilirler.

Yeni kurulacak üniversitelere öğretim üyesi yetiştirilmesi

MADDE 47. — Yeni kurulacak üniversiteler için öğretim üyesi yetiştirmek üzere mevcut üniversitelere ek kadrolar tahsis edilir. Bu kadroların kullanılması ile ilgili esaslar, üniversitelerarası kurul tarafından hazırlanacak bir yönetimselikle belirtilir. Bu kadrolara atanan doktora ve tıpta uzmanlık öğrencileri doktora yaptıktan veya tıpta uzmanlık yetkisi aldıktan sonra kadrolarıyla birlikte ilgili buldukları yeni üniversiteye nakledilirler ve Üniversitelerarası Kurul müsaade etmedikçe yetiştirildikleri üniversitede geçirdikleri sürenin iki katı süre ile bağlı oldukları üniversitede çalışmadıkça başka bir üniversitede görev alamazlar.

Yeni üniversitelerde hizmet ödeneği

MADDE 48. — Yeni üniversite veya fakülte-lerde kadroya bağlı olarak görev yapanlar ile 46 ncı madde uyarınca en az iki sömestr veya ayrı ayrı birer sömestr kadroya bağlı olmaksızın sürekli görev ifa edenlere verilecek «yeni üniversiteler hizmet ödeneği» ile tıp fakülte-lerinde görev alan öğretim üye ve yardımcılarına, bütün yıl devam eden hastane ve enstitüler hizmetleri için verilecek «hizmet ödeneği» Üniversiteler Personel Kanunu ile düzenlenir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Memurlar ve diğer görevliler

Rektörlük ve Fakülte örgütleri

MADDE 49. — Her üniversitede rektörün emrinde ve üniversite yönetim örgütünün başında bir genel sekreter ile hizmetlerin gerekli kıldığı müdürler, hukuk müşavirleri ve bunların maiyetlerinde büro ve iç hizmet işlerini yapmak üzere memurlar ve diğer görevliler bulunur.

Millî Meclisi

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştiriliş metni)

Yeni kurulacak üniversitelere öğretim üyesi yetiştirilmesi

MADDE 47. — Millî Eğitim Komisyonunun 47 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Yeni üniversitelerde hizmet ödeneği

MADDE 48. — Millî Eğitim Komisyonunun 48 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Memurlar ve diğer görevliler

Rektörlük ve fakülte örgütleri

MADDE 49. — Her üniversitede rektörün emrinde ve üniversite yönetim örgütünün başında bir genel sekreter ile hizmetlerin gerekli kıldığı müdürler, hukuk müşavirleri ve bunların maiyetlerinde büro ve iç hizmet işlerini yap-

(S. Sayısı : 889)

(Hükümetin teklifi)

lükler üniversite yönetim kurulunun teklifi ve Senatonun uygun kararı ile genel hükümlere göre kurulabilirler.

Her Fakültede Dekanın emrinde ve Fakülte yönetim örgütünün başında bir Fakülte Sekreteri ve maiyetinde büro ve iç hizmet işlerini yapmak üzere gereği kadar memur ve diğer görevliler bulunur. Bunlar arasındaki iş bölümü Dekanın onarından sonra uygulanmak üzere Fakülte Sekreterlerine yapılır.

Bir Üniversiteye bağlı olmayan fakültelerle, bağlı olduğu Üniversitenin bulunduğu şehir dışında kurulan fakültelerde Hesap ve Muhasebe İşleri Bürosu bulunur.

Üniversiteler genel hükümlere göre sözleşme ile personel çalıştırabilirler.

Rektörlük ve Fakülte personelinin tâyinleri

MADDE 50. — Üniversite Genel Sekreteri ile Müdürler, Üniversite Yönetim Kurulunun teklifi üzerine, Fakülte Sekreterleri ise Fakülte Yönetim Kurulunun teklifi üzerine Rektör tarafından tâyin olunurlar. Üniversite Genel Sekreteri ile Fakülte Sekreterlerinin yüksek öğrenim diplomasına sahibolmaları şarttır.

Saymanlık Müdür ve memurları Maliye Bakanlığınca tâyin olunurlar.

Aylıklı memurların tâyinleri fakültelerde dekanların, Üniversite merkez örgütünde Genel Sekreterin teklifi üzerine Rektör tarafından yapılır.

Yardımcı hizmetler sınıfına girenlerden Rektörlüğe bağlı olanları, Genel Sekreterin inhası üzerine Rektör, Fakültelere bağlı olanları Fakülte Sekreterinin teklifi üzerine Dekan tâyin eder.

Memurların atanmasına ilişkin olarak üniversitelerin kendi kanunlarında mevcut bulunan ve bu madde ile bağdaşmayan özel hükümler saklıdır.

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştirilmiş metni)

Bu personel arasındaki iş bölümü, rektörün onayından sonra uygulanmak üzere genel sekreterlerce yapılır. Saymanlık, özlük işleri, yazı işleri ve kitaplık müdürlükleri dışında yeni müdürlükler Üniversite Yönetim Kurulunun teklifi ve Senatonun uygun kararı ile genel hükümlere göre kurulabilir.

Her fakültede dekanın emrinde ve Fakülte Yönetim Örgütünün başında bir Fakülte Sekreteri ve maiyetinde büro ve iç hizmet işlerini yapmak üzere gereği kadar memur ve diğer görevliler bulunur. Bunlar arasındaki iş bölümü dekanın onayından sonra uygulanmak üzere fakülte sekreterlerince yapılır.

Bir üniversiteye bağlı olmayan fakültelerle, bağlı olduğu üniversitenin bulunduğu şehir dışında kurulan fakültelerde Hesap ve Muhasebe İşleri Bürosu bulunur.

Üniversiteler genel hükümlere göre sözleşme ile personel çalıştırabilirler.

Rektörlük ve fakülte personelinin tayinleri

MADDE 50. — Üniversite Genel Sekreteri ile müdürler, Üniversite Yönetim Kurulunun teklifi üzerine, Fakülte Sekreterleri ise Fakülte Yönetim Kurulunun teklifi üzerine rektör tarafından tayin olunurlar. Üniversite Genel Sekreteri ile Fakülte sekreterlerinin yüksek öğrenim diplomasına sahip olmaları şarttır. Özel meslek bilgisine ve ihtisasına ihtiyaç gösteren geçici işlerde, sözleşmeli teknik personel kullandırılabilirler. Bu görevlendirme, rektör veya dekan tarafından yapılır.

(Bütçe Plan Komisyonunun değiştirilmesi)

mak üzere memurlar ve diğer görevliler bulunur.

Üniversite ve fakültelerin hukuk müşavirleri ve avukatları ile hukuk servisinde çalışan diğer personeli, mahkemelerle icra dairelerince hükmolunup tahsil olunan avukatlık ücretinden 10 . 2 . 1929 gün ve 1389 sayılı Kanun ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun, 2 numaralı Kanun hükmünde kararname ile değişik 146 ncı maddesi hükümleri çerçevesinde yararlanırlar.

Bu personel arasındaki iş bölümü, rektörün onayından sonra uygulanmak üzere genel sekreterlerce yapılır. Saymanlık, özlük işleri, yazı işleri ve kitaplık müdürlükleri dışında yeni müdürlükler üniversite yönetim kurulunun teklifi ve senatonun uygun kararı ile genel hükümlere göre kurulabilir.

Her fakültede dekanın emrinde ve fakülte yönetim örgütünün başında bir fakülte sekreteri ve maiyetinde büro ve iç hizmet işlerini yapmak üzere gereği kadar memur ve diğer görevliler bulunur. Bunlar arasındaki iş bölümü dekanın onayından sonra uygulanmak üzere fakülte sekreterlerince yapılır.

Bir üniversiteye bağlı olmayan fakültelerle, bağlı olduğu üniversitenin bulunduğu şehir dışında kurulan fakültelerde bir hukuk müşavirliği ile hesap ve muhasebe işleri bürosu bulunur.

Üniversiteler genel hükümlere göre sözleşme ile personel çalıştırabilirler.

Rektörlük ve fakülte personelinin tayinleri

MADDE 50. — Millî Eğitim Komisyonunun 50 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

Özlük Hakları

MADDE 51. — Üniversite ve fakültelerle bunlara bağlı kurumlarda çalışan memur ve diğer görevliler hakkında bu kanun ile belirtilen hükümler dışında aksine hüküm bulunmadıkça genel hükümler uygulanır.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Öğretim ve öğrenciler

Üniversitelere giriş ve Üniversite öğrenciliği

MADDE 52. — Üniversitelere giriş, insangücü plânlaması, üniversitelerin kapasiteleri, öğrencilerin yetenekleri ve Yüksek Öğretim Kurulunun önerileri dikkate alınmak suretiyle Üniversitelerarası Kurulca düzenlenir.

Türlü bilim ve uzmanlık kollarında bir meslek ve diploma sahibi olmak için üniversite kurumlarından birinde, Öğretim ve Sınav Yönetmelikleri uyarınca kesin kayıt işlemini tamamlayarak veya kaydını yeniliyerek öğrenim yapanlar üniversite öğrencileridir.

Yönetmelikleri uyarınca doktora veya uzmanlık çalışması yapanlara doktora veya uzmanlık öğrencisi denir.

Öğretim

MADDE 53. — Üniversitelerde, fakülte ve diğer kurumlarda, bu kuruluşların özellikle ve ihtiyaçlarına göre, çeşitli kademelerde, temel bilimler, lisans, yüksek lisans, uzmanlık ve doktora düzeylerinde yapılacak öğretim ve verilecek diplomalar, üniversite veya fakülte kurullarınca hazırlanan öğretim plânına ve bu plândaki sıra ve şartlara göre Öğretim ve Sınav Yönetmeliklerinde düzenlenir.

Aynı meslek ve bilim dallarında öğretim yapan farklı üniversiter kuruluşlar arasında yatay ve dikey geçişlerin ne yolda yapılacağı, üniversitelerin görüşleri alınarak ve bu kuruluşlar arasında öğrenci dağılımı dengesiyle sosyal şartlar göz önünde tutularak üniversitelerarası kurulca düzenlenir.

Aynı meslek ve bilim dallarında öğretim yapan farklı üniversiter kuruluşlarda öğretim, metot, kapsam ve öğretim süresi bakımından benzerlikler olması ve böyle bir öğrenimden sonra kazanı-

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştirilmiş metni)

Saymanlık müdür ve memurları Maliye Bakanlığınca tayin olunurlar.

Aylıklı memurların tayinleri fakültelerde dekanların, üniversite merkez örgütünde Genel Sekreterin teklifi üzerine rektör tarafından yapılır.

Yardımcı hizmetler sınıfına girenlerden rektörlüğe bağlı olanları, Genel Sekreterin inhası üzerine rektör, fakülteleğe bağlı olanları fakülte sekreterinin teklifi üzerine dekan tayin eder.

Memurların atanmasına ilişkin olarak üniversitelerin kendi kanunların da mevcut bulunan ve bu madde ile bağdaşmayan özel hükümler saklıdır.

Özlük hakları

MADDE 51. — Tasarının 51 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Öğretim ve öğrenciler

Üniversitelere giriş ve üniversite öğrenciliği

MADDE 52. — Tasarının 52 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Öğretim

MADDE 53. — Üniversitelerde, fakülte ve diğer bilimlerde bu kuruluşların özellikleri gözönünde tutularak temel bilimler, lisans ve sonrası «doktora ve uzmanlık» düzeylerinde, özel yönetmeliklerine göre öğretim yapılır ve diploma verilir.

Yüksek lisans ve doktora düzeylerindeki öğretim, her fakülte veya üniversitenin gerekirse kuracağı lisans sonrası yüksek okullarda veya mezuniyet sonrası fakültelerde yapılır.

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştirilmesi)

Özlük hakları

MADDE 51. — Tasarının 51 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Öğretim ve öğrenciler

Üniversitelere giriş ve üniversite öğrenciliği

MADDE 52. — Tasarının 52 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Öğretim

MADDE 53. — Üniversitelerde, fakülte ve diğer kurumlarda, bu kuruluşların özellikle ve ihtiyaçlarına göre, çeşitli kademelerde, temel bilimler, lisans, yüksek lisans, uzmanlık ve doktora düzeylerinde yapılacak öğretim ve verilecek diplomalar, üniversite veya fakülte kuruluşlarında hazırlanan öğretim plânına ve bu plândaki sıra ve şartlara göre öğretim ve sınav yönetmeliklerinde düzenlenir.

Aynı meslek ve bilim dallarında öğretim yapan farklı üniversiter kuruluşlar arasında ya-

(Hükümetin Teklifi)

lan unvanların aynı veya kazanılan hakların eşdeğer olması hususu üniversitelerarasıl kurulca düzenlenir.

Öğrenim süresi

MADDE 54. — Bir öğrenci kural olarak, üniversite içerisindeki öğrenimini içinde bulunduğu öğretim kademesi için öngörülen normal öğretim süresinin en fazla yarısı kadar ek bir süre içerisinde bitirmekle yükümlüdür. Bu süre içerisinde öğrenimlerini, ilgili yönetmeliklerin belirttikleri meşru ve makbul bir sebebolmaksızın, tamamlayamıyan veya tamamlayamıyacıkları anlaşılın öğrencilerin üniversite ile ilişkileri kesilir.

Öğrencilere yardım

MADDE 55. — Üniversite senatoları, bütçeleri ödeneginden lisans, lisansüstü ve doktora veya uzmanlık öğrencilerine yapılacak her türlü yardımlarda uygulanacak esasları koymaya yetkilidir. Senatoların bu konudaki kararları, üniversite, fakülte veya yüksek okul yönetim kurullarınca uygulanır.

Devlet adına üniversitelerde yatılı veya burslu olarak yetiştirilecek öğrencilerin sayıları ve genel şartlar dışında aranacak özel kabul şartları, üniversitelerin düşünceleri de alınmak suretiyle her yıl ilgili bakanlıklarla Millî Eğitim Bakanlığı arasında kararlaştırılır ve üniversitelere öğrenci yazılması başlamadan en az bir ay önce bildirilir.

Yatılı veya burslu olarak Devletçe üniversitelerde okutulan öğrencilerin yazılma, laboratuvar, tasdikname, sınav, diploma ve sair harc ve ücretleri ilgili bakanlıklar veya idarelerce ödenir.

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştiriliş metni)

Üniversitelerde lisan öğrenimi 2+2, 2+3, 2+4 yıl olarak kademeli bir şekilde ayarlanır.

Ayrıca yabancı dille öğretim yapan üniversiteler senato kararı ile lüzum (gördüğü hallerde yabancı diller için hazırlık sınıfları açabilir.

İlk iki yıl, temel bilimler kademesi olarak adlandırılır ve bu kademe ayrı olarak çeşitli bölgelerde, belli bir üniversitenin akademik desteğini sağlamak suretiyle, Millî Eğitim Bakanlığı ile yapılacak bir protokol esasları dâhilinde, kurulabilir.

Aynı meslek ve bilim dallarında öğretim yapan farklı üniversiter kuruluşlar arasında yatay ve dikey geçişlerin ne yolda yapılacağı, üniversitelerin görüşleri alınarak ve bu kuruluşlar arasında öğrenci dağılımı dengesiyle sosyal şartlar gözönünde tutularak üniversitelerarası kurulca düzenlenir.

Aynı meslek ve bilim dallarında öğretim yapan farklı üniversiter kuruluşlarda öğretim, metot, kapsam ve öğretim süresi bakımından benzerlikler olması hususu üniversitelerarası kurulca düzenlenir.

Öğrenim süresi

MADDE 54. — Tasarının 54 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Öğrencilere yardım

MADDE 55. — Üniversite senatoları, bütçeleri ödeneğinden lisan, lisans üstü ve doktora veya uzmanlık öğrencilerine yapılacak her türlü yardımlarda uygulanacak esasları koymaya yetkilidir. Senatoların bu konudaki kararları, üniversite, fakülte veya yüksek okul yönetim kurullarınca uygulanır.

Devlet adına üniversitelerde yatılı veya burslu olarak yetiştirilecek öğrencilerin sayıları ve genel şartlar dışında aranacak özel kabul şartları, üniversitelerin düşünceleri de alınmak suretiyle her yıl ilgili bakanlıklarla Millî Eğitim Bakanlığı arasında kararlaştırılır ve üni-

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştiriliş)

tay ve dikey geçişlerin ne yolda yapılacağı, üniversitelerin görüşleri alınarak ve bu kuruluşlar arasında öğrenci dağılımı dengesiyle sosyal şartlar gözönünde tutularak üniversitelerarası kurulca düzenlenir.

Aynı meslek ve bilim dallarında öğretim yapan farklı üniversiter kuruluşlarda öğretim, metot, kapsam ve öğretim süresi bakımından benzerlikler olması ve böyle bir öğrenimden sonra kazanılan unvanların aynı veya kazanılan hakların eşdeğer olması hususu üniversitelerarası kurulca düzenlenir.

Yüksek lisans düzeyinde öğrenim yapanlar, 32 nci maddenin 1 nci fıkrası ile doktora ve tıpta uzmanlık öğrenimi yapanlara sağlanan haklardan yararlanırlar.

Öğrenim süresi

MADDE 54. — Tasarının 54 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Öğrencilere yardım

MADDE 55. — Millî Eğitim Komisyonunun 55 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Sosyal hizmetler

MADDE 56. — Üniversiteler, Yüksek Öğretim Kurulunun yapacağı plân ve programlar uyarınca, öğrencilerinin beden ve ruh sağlığının korunması, beslenme, çalışma, dinlenme ve boş zamanlarını değerlendirme gibi sosyal ihtiyaçlarını karşılamak ve bu amaçla, ilgili kamu kuruluşları ile de işbirliği yapmak suretiyle, öğrenci ve mezunlarına iş bulma servisleri kurmak, mediko - sosyal merkezler, yurtlar, öğrenci kantin ve lokantaları açmak, toplantı ve sinema, tiyatro salonları, spor salon ve sahaları, kamp yerleri temin etmekle ve bunlardan öğrencilerinin en iyi şekilde yararlanmaları için gerekli tedbirleri almakla görevlidirler.

Birden fazla üniversitenin bu alanlarda müşterek plânlama ve malî yardımlaşma suretiyle ortak kuruluşlar meydana getirmeleri de mümkündür.

Ders kitaplarının ve teksirlerinin basılması

MADDE 57. — Öğretim üye ve yardımcıların ders kitapları ve teksirleri ilgili üniversiteler, fakülteler ve yüksek okullarca bastırılır ve öğrencilere maliyetlerini aşmıyacak fiyatla satılır. Ders aracı olarak kullanılan kitap ve teksirleri öğretim üye ve yardımcıları kendi hesaplarına bastıramazlar. Bu konuda uygulanacak esaslar ve ödenecek telif hakları Üniversitelerarası Kurulca hazırlanacak ayrı bir yönetmelikle belirtilir.

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştiriliiş metni)

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştiriliiş)

versitelere öğrenci yazılması başlamadan en az bir ay önce bildirilir.

Yatılı veya burslu olarak Devletçe üniversitelerde okutulan öğrencilerin yazılma, lâboratuvar, taastikname, sınav, diploma ve sair harç ve ücretleri ilgili bakanlıklar veya idarelerce ödenir.

Burslar, öğretim kurumlarının kapasiteleri ve kalkınma plânları hedefleri dikkate alınarak Yüksek Öğretim Kurulu tarafından, dengeli bir şekilde dağıtılır.

Sosyal hizmetler

MADDE 56. — Üniversiteler, Yüksek Öğretim Kurulunun yapacağı plân ve programlar uyarınca, öğrencilerinin beden ve ruh sağlığının korunması, beslenme, çalışma, dinlenme ve boş zamanlarını değerlendirme gibi sosyal ihtiyaçlarını karşılamak ve bu amaçla, ilgili kamu kuruluşları ile de işbirliği yapmak suretiyle, öğrenci ve mezunlarına üniversite içinde ve dışında iş bulma servisleri kurmak ve çalışma şartlarını düzenlemek, mediko - sosyal merkezler, yurtlar, öğrenci kantin ve lokantaları açmak, toplantı ve sinema, tiyatro salonları, spor salon ve sahaları, kamp yerleri temin etmekle ve bunlardan öğrencilerinin en iyi şekilde yararlanmaları için gerekli tedbirleri almakla görevlidirler.

Birden fazla üniversitenin bu alanlarda müşterek plânlama ve malî yardımlaşma suretiyle ortak kuruluş meydana getirmeleri de mümkündür.

Ders kitaplarının ve teksirlerinin basılması

MADDE 57. — Öğretim üye ve yardımcılarının ders kitapları ve teksirleri ilgili üniversiteler, fakülteler ve yüksek okullarca bastırılır ve öğrencilere maliyetlerini aşmayacak fiyatlara satılır. Ders aracı olarak kullanılan kitap ve teksirleri öğretim üye ve yardımcıları kendi hesaplarına bastıramazlar. Bu konuda uygulanacak esaslar ve ödenecek telif hakları üniversitelerarası kurulca hazırlanacak ayrı bir yönetmelikle belirtilir.

İki yıl içinde üniversite ve öğretim birimleri tarafından bastırılmayan kitapları öğretim

Sosyal hizmetler

MADDE 56. — Millî Eğitim Komisyonunun 53 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Ders kitaplarının ve teksirlerinin basılması

MADDE 57. — Öğretim üye ve yardımcılarının ders kitapları ve teksirleri ilgili üniversiteler, fakülteler ve yüksek okullarca bastırılır ve öğrencilere maliyetlerini aşmayacak fiyatla satılır. Ders aracı olarak kullanılan kitap ve teksirleri öğretim üye ve yardımcıları kendi hesaplarına bastıramazlar. Bu konuda uygulanacak esaslar ve ödenecek telif hakları üniversitelerarası kurulca hazırlanacak ayrı bir yönetmelikle belirtilir.

İki yıl içinde üniversite ve öğretim birimleri tarafından bastırılmayan kitapları öğretim

Öğrencilerin yönetime katılmaları

MADDE 58. — Öğrenciler fakülteleri kuruluna iki temsilci ile katılırlar.

Temsilciler, Fakülte Yönetim Kurulunun gözetimi altında, yılda bir kere Fakülte öğrencilerinin en az % 60 ının iştirakiyle yapılacak seçimlerde gizli oyla ve bir yıl süre için, yedekleri ile birlikte seçilirler.

Temsilci seçilebilmek için, ilgili Sınav Yönetmeliğine göre normal süre içinde sınavlarını başarmış olmak, adli veya inzibati bir ceza almamış bulunmak gerekir. Birinci sınıf öğrencileri temsilci seçilemezler.

Temsilciliği süresince, taksirli suçlar ayırık olmak üzere adli veya uyarımadan önce inzibati bir ceza alan öğrenci temsilcisinin temsilcilikle ilişkisi kesilir.

Temsilcilerin seçilememiş olması veya toplantılara katılmamaları ilgili organların çalışmalarına engel sayılmaz.

Öğrenci temsilciler, şahısları ile ilgili toplantılarla, öğretim üye ve yardımcılarının tayin, terfi ve tecziyelerine ilişkin kararların alınacağı toplantılara katılamazlar.

Katıldıkları toplantılarda oy hakkına sahiptirler.

Seçimlere ilişkin şikâyetler ilgili Fakültenin Yönetim Kurulunca incelenir ve kesin karara bağlanırlar.

Öğrenci temsilcilerinin seçimleri ile ilgili diğer hususlar bir yönetmelikte belirtilir.

Üniversiteye veya bir fakülteye bağlı yüksek okul kurullarına öğrenci temsilcilerinin katılması yukarıdaki esaslar dâhilinde yürütülür.

ONUNCU BÖLÜM

Disiplin ve Ceza İşleri

Uygulanacak Hükümler

MADDE 59. — Öğretim üye ve yardımcıları ile Üniversite veya Fakültelere bağlı olarak kurulan öğretim ve araştırma kurumlarında öğretim ve araştırma görevi alanların ve memurların disiplin işlerinde bu kanun ve Devlet Memurları Kanunu hükümleri, öğrencilerin disiplin işlerinde bu kanun ve Öğrenci Disiplin Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

Öğretim üyelerine ve öğretim yardımcılara verilecek disiplin cezaları

MADDE 60. — Üniversite öğretim üyelerinden ve öğretim yardımcılardan bu kanun gereğince yükümlü oldukları ödevleri uygun yolda yerine getirmiyenlere veya meslek vakar ve hay-siyetine uymayan hareketlerde bulunanlara aşağıdaki disiplin cezalarından biri verilir.

a) Uyarı; görevde daha dikkatli davranılması gerektiğini bildirmektir.

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştiriliş metni)

üyeleri kendileri bastırabilir. Bu takdirde, yönetim kurulu kitabın fiyatını, maliyetinden aşağı olmamak üzere tespit eder.

Öğrencilerin yönetime katılmaları

MADDE 58. — Öğrencilerle ilgili konularda, gereken hallerde ve fakülte kurulu karar verdiği takdirde dinlemek amacıyla bir öğrenci temsilcisi seçilir. Temsilci fakülte yönetim kurulunun gözetimi altında, yılda bir kere fakülte öğrencilerinin en az % 60'ının iştirakiyle yapılacak seçimlerde gizli oyla ve bir yıl süre için, yedeği ile birlikte seçilir.

Temsilci seçilebilmek için, ilgili Sınav Yönetmeliğine göre normal süre içinde sınavlarını başarmış olmak, adli veya inzibatî bir ceza almamış bulunmak gerekir. Birinci sınıf öğrencileri temsilci seçilemezler.

Temsilciliği süresince, taksirli suçlar, hariç olmak üzere, adli veya uyarmadan ağır inzibatî bir ceza alan öğrenci temsilcisinin temsilcilikle ilişiği kesilir.

Seçimlere ilişkin Şikâyetler ilgili fakültenin yönetim kurulunca incelenir ve kesin karara bağlanır.

Öğrenci temsilcisinin seçimleri ile ilgili diğer hususlar bir yönetmelikte belirtilir. Üniversiteye veya bir fakülteye bağlı yüksek okul kurullarına öğrenci temsilcisinin katılması yukarıdaki esaslar dâhilinde yürütülür.

ONUNCU BÖLÜM

Disiplin ve ceza işleri

Uygulanacak hükümler

MADDE 59. — Tasarının 59 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Öğretim üyelerine ve öğretim yardımcılara verilecek disiplin cezaları

MADDE 60. — Üniversite öğretim üyelerinden ve öğretim yardımcılardan bu kanun gereğince yükümlü oldukları ödevleri uygun yolda yerine getirmeyenlere veya meslek vakar ve

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştirilişi)

üyeleri kendileri bastırabilir. Bu takdirde üniversite yönetim kurulu kitabın fiyatını, maliyetinden aşağı olmamak üzere tespit eder.

Öğrencilerin yönetime katılmaları

MADDE 58. — Millî Eğitim Komisyonunun 58 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

ONUNCU BÖLÜM

Disiplin ve ceza işleri

Uygulanacak hükümler

MADDE 59. — Tasarının 59 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Öğretim üyelerine ve öğretim yardımcılara verilecek disiplin cezaları

MADDE 60. — Millî Eğitim Komisyonunun 60 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

- b) Kusur bildirme : Görevde ve davranışta kusurlu sayılmaktır.
- c) Kısa süreli durdurma : Bulunulan kademe ve derecede ilerlemenin altı ay durdurulmasıdır.
- ç) Uzun süreli durdurma : Bulunulan kademe ve derecede ilerlemenin bir, bir buçuk veya iki yıl durdurulmasıdır.
- d) Geçici olarak görevden çıkarma : Kadrosu saklı kalmak suretiyle bir aydan altı aya kadar aylıksız olarak geçici süre ile görevinden çıkarmaktır.
- e) Görevinden çekilmiş sayma : Görevle ilişkinin, istekle olmuşçasına kesilmesidir.
- f) Üniversite öğretim mesleğinden çıkarma : Üniversite öğretim mesleğinden, bir daha alınmamak üzere çıkarılmadır. Bu cezaya çarptırılanlar akademik unvanlarını kullanamazlar.
- Bu cezaların verileceği haller üniversiteler arası kurulca yapılacak disiplin yönetmeliğinde belirtilir.

Disiplin soruşturmalarında usul

MADDE 61. — Bir fakültenin öğretim üye ve yardımcılarını ilgilendiren işlerde dekan, birden fazla fakültenin öğretim üye ve yardımcılarını veya bir dekanı ya da rektörlüğe bağlı kuruluşları ilgilendiren işlerde rektör, her hangi bir disiplin suçu işlendiğini öğrenirse, gecikmeksizin işi başkanı bulunduğu yönetim kuruluna götürür.

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştiriliş metni)

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştiriliş)

haysiyetine uymayan hareketlerde bulunanlara aşağıdaki disiplin cezalarından biri verilir.

a) Uyarma: Görevde daha dikkatli davranılması gerektiğini bildirmektir.

b) Kusur bildirme: Görevde ve davranışta kusurlu sayılmaktır.

c) Kürsü veya bölüm başkanlığından uzaklaştırma: Öğretim üyesini kürsü veya bölüm başkanlığından ayırmaktır.

ç) Kısa süreli durdurma: Bulunulan kademeye ve derecede ilerlemenin altı ay durdurulmasıdır.

d) Uzun süreli durdurma: Bulunulan kademeye ve derecede ilerlemenin bir, birbuçuk veya iki yıl durdurulmasıdır.

e) Geçici olarak görevden çıkarma: Kadrosu saklı kalmak suretiyle bir aydan altı aya kadar aylıksız olarak geçici süre ile görevinden çıkarmaktır.

f) Görevinden çekilmiş sayma: Görevle ilişkimin, istekle olmuşcasına kesilmesidir.

g) Üniversite öğretim mesleğinden çıkarma: Üniversite öğretim mesleğinden, (bir daha alınmamak üzere çıkarılmalıdır. Bu cezaya çarptırılanlar akademik unvanlarını kullanamazlar.

Bu cezaların verileceği haller üniversiteler arası kurulca yapılacak Disiplin Yönetmeliğinde belirtilir.

h) Her türlü öğrenim ve öğretim hak ve hürriyetlerini (kötüye kullanarak; insan hak ve hürriyetlerini veya Türk Devletinin ülkesi ve milletleriyle bölünmez bütünlüğüne veya dil, ırk, sınıf, din ve mezhep ayırımına dayanarak; nitelikleri Anayasada belirtilen Cumhuriyeti ortadan kaldırmak için her ne suretle olursa olsun gösteri, telkin ve propaganda yapan veya anarşik hareketlere katılan öğretim üye ve yardımcıları hakkında (g) bendi hükümleri uygulanır.

Disiplin soruşturmalarında usul

MADDE 61. — Bir fakültenin öğretim üye ve yardımcılarını ilgilendiren işlerde dekan, birden fazla fakültenin öğretim üye ve yardımcılarını veya bir dekanı ya da rektörlüğe bağlı kuruluşları ilgilendiren işlerde rektör, her-

Disiplin soruşturmalarında usul

MADDE 61. — Bir fakültenin öğretim üye ve yardımcılarını ilgilendiren işlerde dekan, birden fazla fakültenin öğretim üye ve yardımcılarını veya bir dekanı ya da rektörlüğe bağlı kuruluşları ilgilendiren işlerde rektör, her-

İlgili yönetim kurulu, suç haberinin açıkça asılsız olduğunu görürse, disiplin soruşturması yapılmasına yer olmadığına, aksi halde disiplin soruşturmasının yapılmasına karar verir ve bir veya birden fazla soruşturmacı seçer.

Soruşturma sonunda yönetim kurulu, ya disiplin cezasını gerektiren bir durum olmadığına, ya 60 ncı maddenin (a) veya (b) bentlerindeki cezalardan birinin verilmesine, yahut diğer bentlerdeki cezalardan birinin verilmesinin Senatoya teklif edilmesine karar verir. Yönetim kurulu karar vermeden önce, hakkında soruşturma yapılan kimsese savunma imkânı verir. Tanınan süre içinde sözlü veya yazılı savunma yapmayanlar bu haklarından vazgeçmiş sayılırlar.

Yönetim kurulunun teklifi üzerine dosya kendisine gelen senato öğretim üyelerinden kurulu üç kişilik bir inceleme komisyonu seçer. Komisyon gerekli görürse ek soruşturma yapar ve senatoca verilecek karar hakkındaki mütalâasıyla birlikte raporunu senatoya sunar.

Senato ya disiplin cezasını gerektiren bir durum olmadığına; ya da 60 ncı maddede sayılan disiplin cezalarından birinin verilmesine karar verir.

Disiplin soruşturması öncelikle ve geciktirilmeksizin yapılır ve karara bağlanır. Bu hususu sağlamaktan soruşturmacı ve dekan veya rektör sorumludur.

Disiplin cezaları yazı ile ilgiliye bildirilir ve uyarma cezası hariç, kütüğe geçirilir.

İtiraz

MADDE 62. — Yönetim kurullarının disiplin kararlarına karşı ilgililerce senatoya, senatonun ceza verme mercii olarak aldığı disiplin kararlarına karşı üniversitelerarası kurula, kararın bildirilmesinden itibaren 15 gün içinde itiraz edilebilir. İtiraz hakkında verilen kararlar kesindir.

(Millî Eğitim Komisyonunun değişikliği metni)

hangi bir disiplin suçu işlendiğini önerirse, gecikmeksizin işi başkanı bulunduğu yönetim kuruluna götürür.

İlgili yönetim kurulu, suç haberinin açıkça asılsız olduğunu görürse, disiplin soruşturması yapılmasına yer olmadığına, aksi halde disiplin soruşturmasının yapılmasına karar verir ve bir veya birden fazla soruşturmacı seçer.

Soruşturma sonunda yönetim kurulu, ya disiplin cezasını gerektiren bir durum olmadığına, ya 60 nci maddenin (a) veya (b) bentlerindeki cezalardan birinin verilmesine, yahut diğer bentlerdeki cezalardan birinin senatoya teklif edilmesine karar verir. Yönetim kurulu karar vermeden önce, hakkında soruşturma yapılan kimseye savunma imkânı verir. Tanınan süre içinde sözlü veya yazılı savunma yapanlar, bu haklarından vazgeçmiş sayılırlar.

Yönetim kurulunun teklifi üzerine dosya kendisine gelen senato, öğretim üyelerinden kurulu üç kişilik bir inceleme komisyonu seçer. Komisyon gerekli görürse ek soruşturma yapar ve senatoya verilecek karar hakkındaki mütalâasıyla birlikte raporunu senatoya sunar.

Senato ya disiplin cezasını gerektiren bir durum olmadığına, ya da 60 nci maddede sayılan disiplin cezalarından birinin verilmesine karar verir.

Disiplin soruşturması öncelikle ve geciktirilmeksizin yapılır ve karara bağlanır. Bu hususu sağlamaktan soruşturmacı ve dekan veya rektör sorumludur.

Disiplin cezaları yazı ile ilgiliye bildirilir ve uyarma cezası hariç kütüğe geçirilir.

Rektör hakkında yapılan disiplin kovuşturması Yüksek Denetleme Kurulunca tayin edilecek bir soruşturmacı tarafından yürütülür.

İtiraz

MADDE 62. — Yönetim kurullarının disiplin kararlarına karşı ilgililerce senatoya, kararın bildirilmesinden itibaren 15 gün içinde itiraz edilebilir. Senatoya verilen kararlar kesin-dir. Yargı yolu açıktır.

(Bütçe Planı Komisyonunun değişikliği)

hangi bir disiplin suçu işlendiğini önerirse, gecikmeksizin işi başkanı bulunduğu yönetim kuruluna götürür. İlgili yönetim kurulu, suç haberinin açıkça asılsız olduğunu görürse, disiplin soruşturması yapılmasına yer olmadığına, aksi halde disiplin soruşturmasının yapılmasına karar verir ve bir veya birden fazla soruşturmacı seçer.

Soruşturma sonunda yönetim kurulu, ya disiplin cezasını gerektiren bir durum olmadığına, ya 60 nci maddenin (a) veya (b) bentlerindeki cezalardan birinin verilmesine, yahut diğer bentlerdeki cezalardan birinin Senatoya teklif edilmesine karar verir. Yönetim kurulu karar vermeden önce hakkında soruşturma yapılan kimseye savunma imkânı verir.

Tanınan süre içinde sözlü veya yazılı savunma yapmayanlar bu haklarından vazgeçmiş sayılırlar.

Yönetim kurulunun teklifi üzerine dosya kendisine gelen Senato, öğretim üyelerinden kurulu üç kişilik bir inceleme komisyonu seçer. Komisyon gerekli görürse ek soruşturma yapar ve Senatoya verilecek karar hakkındaki mütalâası ile birlikte raporunu Senatoya sunar.

Senato ya disiplin cezasını gerektiren bir durum olmadığına, ya da 60 nci maddede sayılan disiplin cezalarından birinin verilmesine karar verir.

Disiplin soruşturması öncelikle ve geciktirilmeksizin yapılır ve karara bağlanır. Bu hususu sağlamaktan soruşturmacı ve dekan veya rektör sorumludur.

Disiplin cezaları yazı ile ilgiliye bildirilir ve uyarma cezası hariç kütüğe geçirilir.

Rektör hakkında yapılan disiplin kovuşturması üniversite denetleme kurulunca tayin edilecek bir soruşturmacı tarafından yürütülür.

İtiraz

MADDE 62. — Millî Eğitim Komisyonunun 62 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

Memurların disiplin işleri

MADDE 63. — Üniversite ve fakültelerle bunlara bağlı kurumlarda görevli memurların disiplin işlerinde soruşturma yaptırma yetkisi, fakültelerde dekanlara, rektörlükte rektörlere aittir. Bunlar hakkında Devlet Memurları Kanununun 125 nci maddesinin (a), (b), (c) bentlerinde yazılı cezalar, fakültelerde dekanlar, rektörlükte ve üniversiteye bağlı kurumlarda çalışanlar için rektörler tarafından; (ç), (d) ve (e) bentlerinde yazılı cezalar fakültelerde yönetim kurulları, rektörlükte genel sekreterin başkanlığında üniversite personel işleri ve yazı işleri müdürlerinden kurulu (Memurlar disiplin komisyonu) tarafından verilir.

Bu cezalara karşı 15 gün içinde üniversite yönetim kuruluna itiraz edilebilir.

Fakülte sekreterleri ile üniversitedeki memurların ve disiplin komisyonu üyelerinin disiplin işlerinde soruşturma rektör tarafından yaptırılır. Bunlar hakkında, Devlet Memurları Kanununun 125 nci maddesinin (a), (b), (c) bentlerinde yazılı cezalar rektör tarafından; (ç), (d) ve (e) bentlerinde yazılı cezalar üniversite yönetim kurulu tarafından verilir.

Rektör tarafından verilen cezalara karşı 15 gün içinde üniversite yönetim kuruluna; üniversite yönetim kurulu tarafından verilen cezalara karşı aynı süre içinde üniversite senatosuna itiraz edilebilir.

Diğer hususlarda Devlet Memurları Kanunu hükümleri uygulanır.

Disiplin soruşturmasında hakkında soruşturma yapılan kimseye savunmasını yapma imkânı verilir. Tanınan süre içinde sözlü veya yazılı savunma yapmayanlar bu haklarından vazgeçmiş sayılırlar.

Disiplin soruşturması öncelikle ve geciktirilmeksizin yapılır ve karara bağlanır.

Disiplin cezaları yazı ile ilgiliye bildirilir ve uyarma cezası hariç kütüğe geçirilir.

Öğrencilerin disiplin işleri

MADDE 64. — Üniversite içinde veya dışında üniversite öğrenciliği sıfatına, şeref ve haysiyetine aykırı harekette bulunan; üniversitenin sükûn ve huzurunu ve çalışma düzenini bozan; üniversite mensuplarının şeref ve haysiyetine veya çalışmalarına tecavüz eden, veya saygı dışı davranışlarda bulunan öğrencilere; bu kanun ve «üniversite öğrenci disiplin yönetmeliği» uyarınca uyarma, kınama, bir haftadan bir aya kadar üniversiteye devamdan menedilme, bir veya iki yıl için üniversiteye devamdan menedilme veya üniversiteden çıkarma cezaları verilir.

Bir fakülte binasında ve eklentilerinde veya bir fakülteye tahsis edilmiş diğer yerlerde işlenen disiplin suçlarında kovuşturma yapmaya o fakülte dekanı ve ceza vermeye o fakülte yönetim kurulu yetkilidir. Rektörlük binasında ve eklentilerinde ve üniversitenin fakültelere tahsis edilmiş yerlerinde, ya da üniversite dışında işlenen disiplin suçları hakkında kovuşturma yapmaya rektör, ceza vermeye de üniversite yönetim kurulu yetkilidir.

Kovuşturma ile yetkili dekan veya rektör, bir veya birkaç soruşturmacıya soruşturma yaptırarak sonucunu ilgili yönetim kuruluna havale eder.

Rektör veya dekan, doğrudan doğruya uyarma cezası verme ve gereken hallerde tedbir olarak hakkında kovuşturma yapılan öğrenciyi üniversite binalarına girmekten men etme yetkisini haizdir. Bu tedbirin bir haftadan fazla sürebilmesi için bu hususta yönetim kurulunun karar vermesi gerekir.

Disiplin soruşturması öncelikle ve geciktirilmeksizin yapılır ve karara bağlanır. Hakkında kovuşturma yapılan öğrenciye savunma imkânı verilir. Tanınan süre içinde savunma yapmayan öğrenci bu hakından vazgeçmiş sayılır.

Disiplin cezaları ilgili öğrenciye yazı ile bildirilir ve durum, kendine burs veya kredi veren kuruluşlara da duyurulur. Üniversiteden çıkarma dışındaki cezalar kesindir. Üniversiteden çıkarma kararlarına karşı 15 gün içinde senatoya itiraz edilebilir. Kesinleşen ceza öğrencinin dosya-

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştiriliş metni)

Memurların disiplin işleri

MADDE 63. — Tasarının 63 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştiriliş)

Memurların disiplin işleri

MADDE 63. — Tasarının 63 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Öğrencilerin disiplin işleri

MADDE 64. — Üniversite içinde veya dışında üniversite öğrencileri sıfatına, şeref ve haysiyetine aykırı harekette bulunan; üniversitenin sükûn ve huzurunu ve çalışma düzenini bozan; üniversite mensuplarının şeref ve haysiyetine veya şahıslarına tecavüz eden veya saygı dışı davranışlarda bulunan öğrencilere; bu kanun ve «Üniversite Öğrenci Disiplin Yönetmeliği» uyarınca: Uyarıma, kınama, bir haftadan bir aya kadar üniversiteye devamdan menedilme, bir veya iki yarı yıl için üniversiteye devamdan menedilme veya üniversiteden çıkarma cezaları verilir.

Bir fakülte binasında ve eklentilerinde veya bir fakülteye tahsis edilmiş diğer yerlerde işlenen disiplin suçlarında kovuşturma yapmaya o fakülte dekanı ve ceza vermeye o fakülte yönetim kurulu yetkilidir. Rektörlük binasında ve eklentilerinde doğrudan doğruya üniversitelere bağlı kuruluşlara tahsis edilmiş yerlerde ve üniversitenin fakültelere tahsis edilmemiş yerlerinde, ya da üniversite dışında işlenen disiplin suçları hakkında kovuşturma yapmaya rek-

Öğrencilerin disiplin işleri

MADDE 64. — Millî Eğitim Komisyonunun 64 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

sına ve kütüğe işlenir. Üniversiteden çıkarma kararı bütün üniversitelere bildirilir. Üniversiteden çıkarma cezası verilen öğrenciler, aradan beş yıl geçmedikçe ve cezayı veren organ müsaade etmedikçe hiçbir üniversiteye alınmazlar.

Yukarıdaki esaslar üniversite veya fakültelere bağlı yüksek okul ve okullarda da kıyasen uygulanır.

Ceza soruşturma usulü

MADDE 65. — Üniversite öğretim üyelerinin, öğretim yardımcılarının ve diğer memurların görevleri dolayısıyla, ya da görevlerini yaptıkları sırada işledikleri suçlar üzerine ilk soruşturma rektörün tâyin edeceği uygun sayıda soruşturmacı tarafından yapılır. Rektörün işlediği ileri sürülen suçların soruşturmacıları kendisinin katılmıyacağı bir toplantıda üniversite senatosu tarafından tâyin edilir. Bu toplantı, öğretim üyeliğinde en kıdemli rektör yardımcısının çağrısı üzerine ve onun başkanlığında yapılır.

Bu maddeye göre tâyin edilecek soruşturmacıların en az, sanığın akademik unvanına sahip bulunması şarttır.

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştiriliş metni)

tör, ceza vermeye de üniversite yönetim kurulu yetkilidir.

Kovuşturma ile yetkili dekan veya rektör, bir veya birkaç soruşturmacıya soruşturma yaptırarak sonucunu ilgili yönetim kuruluna havale eder.

Rektör veya dekan, doğrudan doğruya uyarma cezası verme ve gereken hallerde tedbir olarak hakkında soruşturma yapılan öğrenciyi üniversite binalarına girmekten menetme yetkisini haizdir. Bu tedbirin bir haftadan fazla sürebilmesi için bu hususta yönetim kurulunun karar vermesi gerekir.

Disiplin soruşturmasına muttali olduktan sonra en geç bir hafta içinde başlanır ve bir ay içinde sonuçlandırılır.

Hakkında kovuşturma yapılan öğrenciye savunma imkânı verilir. Tanınan süre içinde savunma yapmayan öğrenci bu haktan vazgeçmiş sayılır.

Disiplin cezaları ilgili öğrenciye yazı ile bildirilir ve durum, kendisine burs veya kredi veren kuruluşlara da duyurulur. Üniversiteden çıkarma dışındaki cezalar kesindir. Üniversiteden çıkarma kararlarına karşı 15 gün içinde Senatoya itiraz edilebilir. Kesinleşen ceza öğrencinin dosyasına ve kütüğe işlenir. Üniversiteden çıkarma kararı bütün üniversitelere bildirilir. Üniversiteden çıkarma cezası verilen öğrenciler, aradan beş yıl geçmesi ve cezayı veren organın müsaade etmesi şartıyla üniversite giriş sınavlarına katılabilirler ve öğrenimlerine yeniden başlarlar.

Yukarıdaki esaslar üniversite veya fakülte- lere bağlı yüksek okul ve okullarda da kıyasen uygulanır.

Ceza soruşturma usulü

MADDE 65. — Üniversite öğretim üyelerinin, öğretim yardımcılarının ve diğer memurların görevleri dolayısıyla, ya da görevlerini yaptıkları sırada işledikleri ileri sürülen suçlar üzerine, ilk soruşturma rektörün tayin edeceği uygun sayıda soruşturmacı tarafından yapılır. Rektörün işlediği ileri sürülen suçların soruşturmacıları, kendisinin katılmayacağı bir toplantıda üniversite senatosu tarafından tayin

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştiriliş metni)

Ceza soruşturma usulü

MADDE 65. — Millî Eğitim Komisyonunun 65 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin teklifi)

Bu maddenin hükmüne giren bir suç fakültelerde veya onlara bağlı kurumlarda işlendiğinde, gecikmesinde sakınca bulunan hallerde dekanlar önsoruşturma yapar, ya da yaptırabilirler. Bu takdirde dosya gereğinin yapılması için en geç bir hafta içinde rektörlüğe gönderilir.

Soruşturmacıların öğretim üyeleri ve yardımcıları hakkında düzenliyecekleri dosya, rektör tarafından, rektör hakkındaki soruşturma da en kıdemli rektör yardımcısı tarafından Danıştaya gönderilir. Son soruşturmanın açılıp açılmamasına Danıştayın yetkili dairesi karar verir. Bu karara ilgililerce yapılacak itirazlar Danıştay Genel Kurulunda incelenerek karara bağlanır.

Memurlar hakkında son soruşturmanın açılıp açılmamasına Üniversite yönetim Kurulunca karar verilir. Bu kararlara karşı itirazlar Danıştayın yetkili dairesinde incelenerek karara bağlanır.

Bu madde hükümlerine göre tâyin edilecek soruşturmacılar tarafından yürütülen ilk soruşturma sırasında bir hâkimin yapması gereken, tutma, arama, zabıt gibi işlemlerin yapılmasına ihtiyacı duyulduğunda bu hususta soruşturmacı, ya da soruşturmacıların talebi üzerine, asliye ceza hâkiminden karar alınır.

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştiriliş metni)

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştirilişi)

edilir. Bu toplantı, öğretim üyeliğinde en kıdemli rektör yardımcısının çağrısı üzerine ve onun başkanlığında yapılır.

Bu maddeye göre tayin edilecek soruşturmacıların, en az, sanığın akademik unvanına sabit bulunması şarttır.

Bu maddenin hükmüne giren bir suç fakültelerde veya onlara bağlı kurumlarda işlendiğinde, gecikmesinde sakınca bulunan hallerde dekanlar önsoruşturma yapar, ya da yaptırabilirler. Bu takdirde, dosya gereğinin yapılması için en geç bir hafta içinde rektörlüğe gönderilir.

Soruşturmacıların öğretim üyeleri ve yardımcıları hakkında düzenleyecekleri dosya, rektör tarafından, rektör hakkındaki soruşturma da en kıdemli rektör yardımcısı tarafından Danıştaya gönderilir. Son soruşturmanın açılıp açılmamasına Danıştayın yetkili dairesi karar verir. Bu karara ilgililerce yapılacak itirazlar Danıştay Genel Kurulunda incelenerek karara bağlanır.

Memurlar hakkında son soruşturmanın açılıp açılmamasına üniversite yönetim kurulunca karar verilir. Bu karara karşı itirazlar Danıştayın yetkili dairesinde incelenerek karara bağlanır.

Bu madde hükümlerine göre tayin edilecek soruşturmacılar tarafından yürütölen ilk soruşturma sırasında, bir hekimin yapması gereken tutma, arama, zabıt gibi işlemlerin yapılmasına ihtiyaç duyulduğundan bu hususta soruşturmacı ya da soruşturmacıların talebi üzerine, asliye ceza hâkiminden karar alınır.

Devletin ölke ve millet bütönlüğü, hür demokratik rejim, nitelikleri Anayasada yazılı Cumhuriyet aleyhine işlenen ve doğrudan doğruya Devlet güvenliği ile ilgili bulunan suçların ve suçuların kovuşturulmasında yukarıda yazılı usul uygulanmaz. Bu hallerde kovuşturmayı Cumhuriyet Savcısı bizzat yapar ve sonucuna göre yetkili mahkemede kamu davası açar.

(Hükümetin teklifi)

ONBİRİNCİ BÖLÜM

Güvenlik tedbirleri

Organların güvenliği sağlama görevleri

MADDE 66. — Üniversitelerle bir üniversiteye bağlı kurumların ve bağımsız fakültelerin yetkili yönetim organları, bütün görevlerin gereğince yerine getirilebilmesi için ve bu görevlerin yerine getirilmesinin engellenmesi veya önlenmesi hallerinde yetkileri dâhilinde bulunan her türlü güvenlik tedbirlerini alırlar.

Rektör, acele hallerde dekan veya bağlı kuruluş yetkilileri, üniversite binaları veya ekleri içinde, üniversitenin imkânları ile önlenmesi mümkün görülmiyen olayların cereyanı ihtimali karışısında, zabıtabadan yardım talebedebilirler. Bu talep derhal yerine getirilir.

Zabıta, suçların ve suçluların kovuşturulması için, her hangi bir dâvet ve izne bağlı olmaksızın, üniversite binalarına ve eklerine her zaman girebilir. Bu takdirde, giriş sebebinin niteliğine göre, ilgili üniversite rektörlüğü veya bağımsız fakültelerin dekanlığı teşebbüsten haberdar edilebilir.

İlgili kurumlar, kovuşturma dolayısıyla zabıta kuvvetlerine, gereken her türlü yardım ve kolaylığı göstermekle yükümlüdürler.

Fakültelerin kapatılması veya çalışmaların tatili

MADDE 67. — Fakültedeki kamu hizmetinin görülmesinin imkânsızlaştığı hallerde iş düzeni korumak için gerekli olan hallerde, dekan dersleri ve çalışmalarını üç gün için kısmen veya tamamen tatil edebileceği gibi aynı süre için fakülteyi tamamen de kapatabilir.

Dekan bu yetkisini kullanınca en kısa zamanda fakülte yönetim kurulunu toplantıya çağırır. Yönetim kurulu tatil veya kapatma kararını kaldırabileceği gibi bir hafta daha uzatabilir. Daha uzun süre tatil veya kapatma 68 nci maddedeki hükümlere bağlıdır.

Tatil veya kapatma halinde öğrenciler fakültelere giremezler. Fakültelerin kapatılması halinde zorunlu bulunan araştırma ve çalışmalara devam edilebilir.

Üniversitenin kapatılması veya çalışmaların tatili

MADDE 68. — Üniversitedeki kamu hizmetinin tamamen veya kısmen imkânsızlaştığı hallerde iş düzeni korumak için gerekli olan hallerde rektör, bir veya birkaç fakültenin ders ve çalış-

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştirilmiş metni)

ONBİRİNCİ BÖLÜM
Güvenlik tedbirleri

Organların güvenliği sağlama görevleri

MADDE 66. — Üniversitelerle bir üniversiteye bağlı kurumların ve bağımsız fakültelerin yetkili yönetim organları, öğrenim ve öğretim hürriyetlerinin korunması ve bütün görevlerin düzenli şekilde yerine getirilmesi için her türlü tedbiri almakla yükümlüdür.

Rektör, acele hallerde dekan veya bağlı kuruluş yetkilileri, üniversite binaları veya ekleri içinde, üniversitenin imkânları ile önlenmesi mümkün görülmeyen olayların cereyanı ihtimali karşısında, zabıtaban yardım talebedebilir. Bu talep derhal yerine getirilir.

Zabıta, suçların ve suçuların kovuşturulması için, herhangi bir davet ve izne bağlı olmaksızın, üniversite binalarına ve eklerine her zaman girebilir. Bu takdirde, giriş sebebinin niteliğine göre, ilgili üniversite rektörlüğü veya bağımsız fakültelerin dekanlığı teşebbüsten haberdar edilebilir.

İlgili kurumlar, kovuşturma dolayısıyla zabıta kuvvetlerine, gereken her türlü yardım ve kolaylığı göstermekle yükümlüdür.

Fakültelerin kapatılması veya çalışmaların tatili

MADDE 67. — Fakülteadaki düzenin sarsılması ve kamu hizmetlerinin görülmesinin güçleşmesi hallerinde iç düzeni koruma için gerekirse, dekan dersleri ve çalışmaları üç gün için kısmen veya tamamen tatil edebileceği gibi aynı süre için fakülteyi tamamen de kapatabilir.

Dekan bu yetkisini kullanınca en kısa zamanda fakülte yönetim kurulunu toplantıya çağırır, yönetim kurulu tatil veya kapatma kararını kaldırabileceği gibi bir hafta daha uzatabilir. Daha uzun süre tatil veya kapatma 68 nci maddedeki hükümlere bağlıdır.

Üniversitelerin kapatılması veya çalışmaların tatili

MADDE 68. — Üniversitedeki kamu hizmetinin tamamen veya kısmen güçleştiği hallerde, iç düzeni korumak için gerekli olan hallerde

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştirilmesi)

ONBİRİNCİ BÖLÜM
Güvenlik tedbirleri

Organların güvenliği sağlama görevleri

MADDE 66. — Millî Eğitim Komisyonunun 66 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Fakültelerin kapatılması veya çalışmaların tatili

MADDE 67. — Millî Eğitim Komisyonunun 67 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Üniversitenin kapatılması veya çalışmaların tatili

MADDE 68. — Millî Eğitim Komisyonunun 68 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

malarını kısmen veya tamamen bir hafta için tatil edebileceği gibi, bir veya birkaç fakülteyi, ya da bütün üniversiteyi kapatabilir.

Rektör bu yetkisini kullanınca en kısa zamanda senatoyu toplantıya çağırır. Senato tatil veya kapatma kararını kaldırabileceği gibi, gerekirse, diğer fakültelere teşmil edebilir ve durumu her ay yeniden incelemek şartı ile tatil veya kapatma süresini bir yıla kadar uzatabilir.

Kapatılmış olan fakülte ve üniversite binaları ve eklentileri güvenlik kuvvetlerinin muhafazasına bırakılır.

Hükümetin idareye elkoyması

MADDE 69. — Üniversitelerle onlara bağlı kuruluş ve kurumlarda veya bir üniversiteye bağlı olmıyan fakültelerde öğrenim ve öğretim hürriyetlerinin tehlikeye düşmesi ve bu tehlikenin üniversite organlarınca alınan tedbirlere veya kapatma kararına rağmen bir ay içinde giderilememesi, yahut ilgili üniversite senatosunca talebedilmesi halinde Bakanlar Kurulu ilgili üniversitenin veya bu üniversiteye bağlı kuruluş ve kurumların veya bir üniversiteye bağlı olmıyan fakültenin idaresine belli süre ile elkoyabilir. Elkoyma kararı hemen Türkiye Büyük Millet Meclisi birleşik toplantısının onamasına sunulur. Elkoyma süresi iki ayı geçemez. Ancak, her defasında iki ayı geçmemek üzere süre uzatılabilir ve uzatma kararı Türkiye Büyük Millet Meclisi birleşik toplantısının onamına sunulur.

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştiriliş metni)

rektör, bir veya birkaç fakültenin ders ve çalışmalarını kısmen veya tamamen bir hafta için tatil edebileceği gibi, bir veya birkaç fakülteyi, ya da üniversiteyi kapatabilir.

Rektör bu yetkisini kullanınca en kısa zamanda üniversite yönetim kurulunu toplantıya çağırır. Yönetim kurulu tatil veya kapatma kararını kaldırabileceği gibi, gerekirse, diğer fakültelere de teşmil edebilir ve durumu her ay yeniden incelemek şartı ile, tatil veya kapatma süresini bir yıla kadar uzatabilir.

Kapatma kararı en büyük mülkî âmire derhal bildirilir.

Kapatılmış olan fakülte ve üniversite binaları ve eklentileri güvenlik kuvvetlerince muhafaza altına alınır.

Hükümetin idareye elkoyması

MADDE 69. — Üniversitelerle onlara bağlı kuruluş ve kurumlarda veya bir üniversiteye bağlı olmayan fakültelerde, öğrenim ve öğretim hürriyetlerinin tehlikeye düşmesi ve bu tehlikenin üniversite organlarınca önlenmemesi; veya üniversite organlarınca alınan tedbirlerin gereken sonucu vermemesi;

Anayasada yer alan hak ve hürriyetlerden herhangi birisinin, insan hak ve hürriyetlerini veya Türk Devletinin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü veya dil, ırk, sınıf, din ve mezhep ayırımına dayanarak nitelikleri Anayasada belirtilen Cumhuriyeti ortadan kaldırmak kasdıyla kullanılması; hallerinde Bakanlar Kurulu, ilgili üniversitenin veya bu üniversiteye bağlı kuruluş ve kurumların veya bir üniversiteye bağlı olmayan fakültenin idaresine belli bir süre ile el koyabilir. El koyma kararı Resmî Gazetede yayınlanır. Yayınlanmayı müteakip 48 saat içinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısının onamına sunulur. El koyma süresi 2 ayı geçmez.

Ancak, her defasında 2 ayı geçmemek üzere süre uzatılabilir. Uzatma kararı, Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısının onamına sunulur.

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştirilişi)

Hükümetin idareye elkoyması

MADDE 69. — Millî Eğitim Komisyonunun 69 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Elkoyma halinde Bakanlar Kurulunun yetkileri

MADDE 70. — Elkoyma halinde Bakanlar Kurulunun yetkileri şunlardır :

- a) Üniversite ve bağlı kurum organlarında veya üniversiteye bağlı olmayan fakültelerde görevli bulunanların tümünün veya bir kısmının yönetim görevlerine son vermek; yönetim görevlerine son verilenlerin yerine seçim yapılmasını ilgili kurumun yetkili organlarından veya kurumun bağlı bulunduğu üniversitenin senatosundan istemek ; ilgili kurumlar verilen süre içinde gerekli seçimi yapmadıkları takdirde yönetim görevlerine son verilenlerin yerine yenilerini seçmek ;
- b) Elkoymayı gerektiren durumun doğmasına sebebolanların tesbiti ve bunlar hakkında gerekli disiplin ve ceza kovuşturmalarının yapılması için soruşturmacı görevlendirmek ;
- c) Üniversitede ve bağlı kuruluşlarında görevli kişilerden gerekli görülenleri kovuşturma sonuçlanıncaya kadar veya kovuşturma sonucunun gerekli kıldığı hallerde kesin sonuç alınıncaya kadar görevlerinden uzaklaştırmak ;
- ç) Elkoyma süresince, üniversiteyi veya bağlı kuruluşlarını veya bir üniversiteye bağlı olmayan fakülteleri kısmen veya tamamen geçici veya sürekli olarak kapatmak ;
- d) Elkoymayı gerektiren durum ve olaylar dolayısıyla gerekli görülen öğrencileri kuruma devamdan geçici olarak men etmek ;
- e) Elkoymayı gerektiren olayların faillerine, üniversite veya bağlı kuruluşların mevzuatındaki hükümler uyarınca re'sen disiplin cezası vermek veya disiplin cezası verilmesini yetkili üniversite organından istemek.

Elkoyma hali sona erdikten sonra, üniversitenin yetkili organınca aksine bir karar alınmadıkça Bakanlar Kurulunun (a), (c), (d) bentlerine göre almış bulunduğu kararlar yürürlükte kalır.

ONİKİNCİ BÖLÜM

Malî hükümler

Genel esaslar

MADDE 71. — Üniversitelerin bütçeleri, genel ve katma bütçelerin bağlı olduğu esaslara uygun olarak yürürlüğe konulur ve denetlenir. Üniversite merkez örgütü ile doğrudan doğruya üniversiteye bağlı kurumların ita âmiri rektördür. Rektör diğer görevlilere ita âmirliği yetkisini uygun gördüğü ölçüde tanıyabilir. Tahakkuk memurlarını rektör tâyin eder. Fakültelerin ita âmirleri dekanlardır. Dekan diğer görevlilere ita âmirliği yetkisini uygun gördüğü ölçüde tanıyabilir. Tahakkuk memurlarını dekanlar tâyin ederler. İta âmirliğine ilişkin olarak üniversitelerin kendi kanunlarında mevcut bulunan ve bu madde ile bağdaşmayan özel hükümler saklıdır.

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştirilif metni)

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştirilif)

Elkoyma halinde Bakanlar Kurulunun yetkileri

Elkoyma halinde Bakanlar Kurulunun yetkileri

MADDE 70. — El koyma halinde Bakanlar Kurulu :

MADDE 70. — Millî Eğitim Komisyonunun 70 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

a) Üniversite ve bağlı kurum organlarında veya üniversiteye bağlı olmayan fakültelerde görevli bulunanların tümünün veya bir kısmının yönetim görevlerine son vermek; yönetim görevlerine son verilenlerin yerine yenilerini seçmek;

b) El koymayı gerektiren durumun doğmasına sebebolarların tespiti, bunlar ve faileri hakkında gerekli disiplin ve ceza kovuşturmasını yaptırmak,

c) Üniversitede ve bağlı kuruluşlarında görevli kişilerden gerekli görülenleri, kovuşturma sonuçlanıncaya kadar veya kovuşturma sonucunun gerekli kıldığı hallerde kesin sonuç alınıncaya kadar görevlerinden uzaklaştırmak;

ç) Elkoyma süresince, üniversiteyi veya bağlı kuruluşlarını veya bir üniversiteye bağlı olmayan fakülteleri kısmen veya tamamen geçici veya sürekli olarak kapatmak veya açmak;

d) Elkoymayı gerektiren durum ve olaylar dolayısıyla gerekli görülen öğrencileri üniversiteye veya üniversiteye bağlı kuruluşlara veya üniversiteye bağlı olmayan fakültelere devamdan geçici olarak men etmek, veya men'i kaldırmak;

Yetkilerine sahiptir.

Elkoyma halinin kaldırılmasından sonra, kesin bir yargı kararı almadıkça Bakanlar Kurulunun (b) ve (c) bentlerine göre almış bulunduğu kararlar yürürlükte kalır.

ONİKİNCİ BÖLÜM

Mali Hükümler

Genel Esaslar

MADDE 71. — Üniversitelerin bütçeleri, genel ve katma bütçelerin bağlı olduğu esaslara uygun olarak yürürlüğe konulur ve denetlenir. Üniversite Merkez örgütü ile doğrudan doğruya üniversiteye bağlı kurumların ve her çeşit yatırım harcamalarının ita âmiri rektördür. Rektör diğer görevlilere ita âmirliği yetkisini uygun gördüğü ölçüde tanıyabilir. Tahakkuk memurla-

ONİKİNCİ BÖLÜM

Mali hükümler

Genel esaslar

MADDE 71. — Millî Eğitim Komisyonunun 71 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin teklifi)

Üniversitelerin bütçe tekliflerinde yatırımlara ve bu yatırımlara ilişkin diğer harcamalara ait ödeneklerin yüksek öğretim kurulunca hazırlanan genel plân esaslarına uygun olması şarttır.

Üniversitelerin gelir kaynakları

MADDE 72. — Üniversitelerin ve bunları oluşturan fakülte ve kurumların gelir kaynakları şunlardır :

- a) Her yıl bütçeye konacak ödenekler;
- b) Özel idare ve belediyelerce ve kurumlarca yapılacak yardımlar;
- c) Üniversite, fakülte ve bunlara bağlı kurumlarca alınacak harc ve ücretler;
- ç) Yayın satış gelirleri;
- d) Üniversite, fakülte ve bunlara bağlı kurumların taşınır ve taşınmaz mallarının gelirleri;
- e) Döner sermayeli işlerden elde edilecek kârlar;
- f) Bağışlar ve vasiyetler.

Malî kolaylıklar

MADDE 73. — Enstitü, bölüm, kürsü, lâboratuvar, klinik, poliklinik ve benzeri hizmet ve giderleri karşılığı olarak öğrencilerden alınacak ücretler ile yıllık iki bin liraya kadar olan çeşitli harcların tutarı, çeşitleri, alınma şekilleri senatolarca kararlaştırılır.

Üniversiteler ve bunlara bağlı kurumlara yapılacak her türlü bağış ve vasiyetler, vergi, resim ve harclardan muaftır. Bağış ve vasiyetlerin kullanılmasında bağış ve vasiyeti yapanların koydukları kanuna göre muteber kayıtlara ve şartlara uyulur. Gelir veya Kurumlar Vergisine tabi mükellefler tarafından üniversitelere makbuz mukabilinde yapılacak nakdî bağışlar yıllık beyanname ile bildirilecek gelirlere ve kurum kazancından indirilir.

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştirilîş metni)

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştirilîşi)

rını rektör tayin eder. Fakültelerin ita âmirleri dekanlardır. Dekan, diğer görevlilere ita âmirliği yetkisini uygun gördüğü ölçüde tanıyabilir. Tabakkuk memurlarını dekanlar tayin eder. İta âmirliğine ilişkin olarak üniversitelerin kendi kanunlarında mevcut bulunan ve bu madde ile bağdaşmayan özel hükümler saklıdır.

Üniversitelerin bütçe tekliflerinde yatırımlara ve bu yatırımlara ilişkin diğer harcamalara ait ödeneklerin yüksek öğretim kurulunca hazırlanan genel plân esaslarına uygun olması şarttır.

Üniversitelerin gelir kaynakları

MADDE 72. — Tasarının 72 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Üniversitelerin gelir kaynakları

MADDE 72. — Tasarının 72 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Malî Kolaylıklar

MADDE 73. — Kanunun 6 nci maddesinin (f) fıkrasına göre öğrencilerden alınacak ücret ve harçlar, yıllık 3 000 lirayı geçmemek üzere her üniversitede kurulacak «Öğrenci Fonu»na yatırılır. Bu Fon özellikle lisans ve lisans sonrası başarılı ve muhtaç öğrenciler için burslara ve diğer yardımlara tahsis edilir. Bunun dışında bu fon sosyal, kültürel ve sportif tesislerin kurulması, işletilmesi öğrencilere düşük fiyatla kitap ve teksir sağlanması amaçları için de kullanılabilir. Fonun yönetim, işletme ve denetim esasları senatolarca tespit edilir. Her yıl sonunda fondan artan meblâğ gelecek yılın fonuna eklenir.

Giriş imtihanlarında alınan kaydiye ücretleri «bu imtihanı yapan kuruluşun» yönetim ve yatırım harcamalarında kullanılmak üzere ayrı bir fonda toplanır. İta âmiri ilgili rektördür.

Üniversiteler ve bunlara bağlı kurumlara yapılacak her türlü bağış ve vasiyetler, vergi, resim ve harçlardan muaftır. Bağış ve vasiyetlerin kullanılmasında bağış ve vasiyeti yapan-

Malî kolaylıklar

MADDE 73. — Millî Eğitim Komisyonunun 73 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

Döner sermaye

MADDE 74. — Üniversitelerde ve bunlara bağlı kuruluş ve birimlerde; yetkili organın tekli fi ve Yüksek Öğretim Kurulunun onayı ile döner sermaye işletmeleri kurulabilir. Verilecek sermayenin miktarı kendi kanunlarında veya bütçe kanunlarında gösterilir.

Döner sermaye işletmelerinin faaliyet alanları, sermaye limitleri, işletme ile ilgili idari işlemlerin yürütülmesi esasları ve muhasebe usulleri, Maliye Bakanlığının olumlu mütalâası alınmak suretiyle hazırlanacak yönetmelikte belirtilir.

Kurulacak döner sermaye işletmeleri, 1050 sayılı Muhasebei Umumiye ve 2490 sayılı Artırma, Eksiltme ve ihale kanunlarına tabi değildir. Ancak malî yılın bitiminden itibaren dört ay içinde hazırlanacak bilânço ve ekleri ile, bütün gelir ve gider belgeleri denetim için Sayıştaya ve birer örneği de aynı süre içinde Maliye Bakanlığına verilir.

Özlük işleri

MADDE 75. — Üniversite öğretim üyesi ve yardımcılarının özlük hakları konusunda bu kanunda belirtilmiyen hususlar üniversite personel kanununda düzenlenir.

ONÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli hükümler

Üniversiteye dönüş

MADDE 76. — Üniversite öğretim üyesi iken Bakanlar Kurulu üyeliğine, Milletvekilliğine veya Cumhuriyet Senatosu üyeliğine seçilenler veya memleket içindeki bir araştırma veya uzmanlık

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştiriliş metni)

ların koydukları, kanuna göre muteber, kayıtlara ve şartlara uyulur. Gelir veya Kurumlar Vergisine tabi mükellefler tarafından üniversitelere makbuz mukabilinde yapılacak nakdî bağışlar yıllık beyanname ile bildirilecek gelirlerden ve kurum kazancından indirilir.

Üniversiteler tarafından öğretim, eğitim ve araştırma maksadı ile ithal edilen veya bağış yolu ile gelen makina, alet ve cihazlarla, ecza ve malzeme, her türlü vergi, resim ve harçlardan muaftır.

Üniversite, fakülte ve bunlara bağlı kurumlar tarafından yapılan bilim ve teknik inceleme ve araştırma ile yayımların gerektireceği her türlü giderler hakkında, 2490 sayılı Kanunun hükümleri uygulanmaz. Bu işlerde uygulanacak esaslar senatolarca belirtilir.

Üniversitelerin inşaat, makine, ve teçhizatı ile ilgili işlerinde 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanununun 135 nci maddesi ile 2490 sayılı Kanun hükümleri uygulanmaz. Bu işlerde uygulanacak esaslar Senatoca hazırlanacak bir Yönetmelikle belirtilir.

Döner Sermaye

MADDE 74. — Tasarının 74 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Özlük hakları

MADDE 75. — Tasarının 75 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

ONÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Üniversiteye Dönüş

MADDE 76. — Üniversite öğretim üyesi veya yardımcısı iken Bakanlar Kurulu üyeliğine,

Millet Meclisi

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştirilişi)

Döner sermaye

MADDE 74. — Tasarının 74 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Özlük hakları

MADDE 75. — Tasarının 75 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

ONÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli hükümler

Üniversiteye dönüş

MADDE 76. — Millî Eğitim Komisyonunun 76 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(S. Sayısı : 889)

(Hükümetin Teklifi)

kurumunda mesleği dahilinde çalışmak üzere, ya da yabancı bir öğretim kurumunda aynı sıfat ve yetki ile çalışmak üzere, üniversitelerden ayrılanlar bu kanun hükümleri uyarınca üniversiteye döndükleri takdirde, bu suretle dışarda geçirdikleri süreler hesaba katılmak suretiyle aylık dereceleri yükseltilir. Kadro ve meslek unvanı ve sıfatlarını kazanma ile ilgili hükümler saklıdır.

Yönetici organların seçimi

MADDE 77. — Rektör, rektör yardımcıları, dekan, dekan yardımcıları, yüksek okul müdürleri ve fakülte ve yüksek okul yönetim kurulları üyelerinin seçimleri Haziran ayında yapılır.

Oylama ve kararların açıklanması

MADDE 78. — Bu kanunda sözü geçen jüri ve kurullarla, fakülte ve üniversite kurullarında ve Senatoda her üye oyunu kabul veya ret yolunda vermekle ödevlidir. Çekimser oy ret sayılır. Kanunlarda, tüzüklerde, yönetmeliklerde öngörülen seçimler ve tâyin kararları gizli oyla yapılır.

Fakülte kurulunda nisabın hesaplanmasında yurt dışında görevlendirilmiş bulunanlar sayıya katılmazlar.

Organların kararlarını yalnız rektör veya dekanlar ile yetki verecekleri kimseler açıklayabilirler. Organlarda yapılan konuşmaları, alınan kararları, özel bir maksada dayalı olsun veya olmasın organ dışına sızdırarak veya yayarak, organ üyeleri lehinde veya aleyhinde davranışlara yol açtığı anlaşılan üyeler hakkında disiplin cezası uygulanır.

MADDE 79. — Üniversite öğretim üyeleri ve yardımcıları siyasi partilere üye olamazlar.

Protokol işleri

MADDE 80. — Üniversite profesörlerine, her türlü protokol işlerinde, Yargıtay üyelerine, rektörlere Yargıtay Başkanına, dekanlara daire başkanlarına eşit protokol ve ilgili işlemler uygulanır.

Siciller

MADDE 81. — Üniversiteler ve fakültelerle bunlara bağlı kurumlarda görev alanların sicilleri, üniversite özlük işleri müdürlüklerinde tutulur. Bunların bütün özlük işleri genel hükümlere göre üniversitelerce yürütülür.

İzinler

MADDE 82. — Üniversite öğretim üyeleri ile yardımcılarının ve memurlarının izin işleri Devlet Memurları Kanununun genel hükümlerine bağlıdır.

Rektör iznini üniversite yönetim kurulundan alır.

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştirilmiş metni)

kılığına seçilerek üniversiteden ayrılanlar dı-
Cumhuriyet Senatosu üyeliğine veya Milletve-
şarında geçirdikleri süreler hesaba katılmak ve
buna göre aylık dereceleri yükseltilmek, kadro
ve meslek unvan ve sıfatlarını kazanma ile il-
gili hükümler saklı kalmak şartıyla bu kanun
hükümlerine göre üniversiteye dönebilirler.

Oylama ve kararların açıklanması

MADDE 77. — Tasarının 78 nci maddesi 77
nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 78. — Üniversite öğretim üyeleri
ve yardımcıları siyasi partilere üye olamazlar.

Bu kanunun yayımlandığı tarihte siyasi par-
tilerde görevi devam eden öğretim üye ve yar-
dımcılarının partilerinden bir hafta içinde istifa
etmedikleri takdirde üniversitedeki görevleri
sona erer.

Protokol işleri

MADDE 79. — Tasarının 80 nci maddesi 79
ncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Siciller

MADDE 80. — Tasarının 81 nci maddesi 80
nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

İzinler

MADDE 81. — Üniversite öğretim üyeleriyle
yardımcılarının ve memurlarının izin işleri
Devlet Memurları Kanununun genel hükümlerine
bağlıdır.

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştirilmiş)

Oylama ve kararların açıklanması

MADDE 77. — Tasarının 78 nci maddesi
77 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 78. — Millî Eğitim Komisyonunun
78 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Protokol işleri

MADDE 79. — Tasarının 80 nci maddesi
79 ncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Siciller

MADDE 80. — Tasarının 81 nci maddesi
80 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

İzinler

MADDE 81. — Millî Eğitim Komisyonunun
81 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin teklifi)

Yürürlükten kaldırılan kanunlar

MADDE 83. — 4936 sayılı üniversiteler Kanunu ile bunu değiştiren 115, 119, 345 ve 923 sayılı kanunlar yürürlükten kaldırılmıştır.

6594 sayılı Karadeniz Teknik Üniversitesi adıyla Trabzon'da bir üniversite kurulması hakkındaki kanun ile bunu değiştiren kanunların, 6990 sayılı Atatürk Üniversitesi Kanunu ile bunu değiştiren kanunların ve 892 sayılı Hacettepe Üniversitesi kurulması hakkındaki Kanunun iş bu kanuna aykırı hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 84. — 7307 sayılı Kanunla kurulan Orta - Doğu Teknik Üniversitesinin işbu kanunun hangi hükümlerine tabi olacağı kendi kanunun da belirtilir.

1482 sayılı Kanunla kurulan Boğaziçi Üniversitesi kendi kanununda öngörülen geçiş dönemi sonucunda işbu kanun hükümlerine tabi olur.

ONDÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Geçici hükümler

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu kanunun yürürlüğe girmesinden önce 4936 ve 115 sayılı kanunlar ayarınca kazanılmış akademik unvanlar saklıdır.

Bu kanunun yürürlüğe girmesinden önce doktor unvanını kazanmış veya tıpta uzmanlık yetkisini almış olup da doçentlik sınavını vermemiş asistanlar 32 nci maddedeki süreye ek olarak üç yıllık bir süreden yararlanırlar.

Bu kanunun yürürlüğe girmesinde asistan kadrosunda eylemsiz doçent olarak görev ifa edenler kanunun yayımı tarihinden itibaren üç yıl daha bu göreve devam edebilirler.

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştirilmiş metni)

Rektör iznini senatodan alır. Ve Millî Eğitim Bakanının bilgilerine sunar.

Yürürlükten kaldırılan kanunlar

MADDE 82. — 4936 sayılı Üniversiteler Kanunu ile bunu değiştiren 115, 119, 345, 923 sayılı kanunlar yürürlükten kaldırılmıştır.

6594 sayılı Karadeniz Teknik Üniversitesi adıyla Trabzon'da bir Üniversite kurulması hakkındaki Kanun ile bunu değiştiren kanunların, 6990 sayılı Atatürk Üniversitesi Kanunu ile bunu değiştiren kanunların hükümleri saklıdır. 892 sayılı Hacettepe Üniversitesi kurulması hakkındaki Kanunun işbu kanuna aykırı hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 83. — 7307 sayılı Kanunla kurulan Orta Doğu Teknik Üniversitesinin kanunî hükümleri saklıdır. Bu kanunun 46 ncı maddesinde sözü edilen öğretim üyesi yardımı Orta Doğu Teknik Üniversitesinin yetkili organlarına yürütülür.

1487 sayılı Kanunla kurulan Boğaziçi Üniversitesi bu kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren en geç üç yıl içerisinde işbu kanun hükümlerine tabidir.

ONDÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Geçici hükümler

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu kanunun yürürlüğe girmesinden önce çeşitli kanunlarla kazanılmış akademik unvanlar saklıdır.

Bu kanunun yürürlüğe girmesinden asistan kadrosunda eylemsiz doçent olarak görev ifa edenler bu kanunun 22 ncı maddesi hükümlerine doçent kadrosundaki kadrosuz profesörler de bu kanunun 24 ncü maddesi hükümlerine tabi olurlar.

Bu kanun yürürlüğe girmesinden önce 7307 sayılı Kanun uyarınca Orta Doğu Teknik Üniversitesinde kazanılmış Asosye Profesörlük (Doçentlik) ve profesörlük ünvanları, bu kanuna göre verilecek üniversite doçentliği ve üniversite profesörlüğü ünvanlarıyla eşdeğerlidir. Ancak bu kanunun yürürlüğe girmesinden

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştirilmesi)

Yürürlükten kaldırılan kanunlar

MADDE 82. — 4936 sayılı Üniversiteler Kanunu ile bunu değiştiren 115, 119, 345, 923 sayılı kanunlar yürürlükten kaldırılmıştır.

Karadeniz Teknik Üniversitesi adıyla Trabzon'da bir üniversite kurulması hakkındaki 6594 sayılı Kanun ile bunu değiştiren 336, 535, 871 ve 1650 sayılı kanunların, 6990 sayılı Atatürk Üniversitesi Kanunu ile bunu değiştiren 336, 535, 871, 994, 996, 1499, 1573 ve 1578 sayılı kanunların hükümleri saklıdır. 892 sayılı Hacettepe Üniversitesi kurulması hakkındaki Kanunun işbu kanuna aykırı hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 83. — Millî Eğitim Komisyonunun 83 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

ONDÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Geçici hükümler

GEÇİCİ MADDE 1. — Millî Eğitim Komisyonunun geçici 1 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu kanun yürürlüğe girdiği tarihte üniversite öğrencisi bulunanlara, kurumları yönetmeliklerinin kısıtlayıcı hükümleri saklı kalmak üzere, bu kanunun 54 nci maddesinde öngörülen süre üç yıl ilâve edilerek uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 3. — Bu kanun yürürlüğe girdiği tarihte görevde bulunan rektör, dekan, yönetim kurulları, yüksek okul müdürleri, 83 nci madde ile yürürlükten kaldırılan kanunlara göre hesaplanan görev sürelerinin bitimini takiben Haziran ayına kadar görevlerine devam ederler. Bu görev süreleri bu kanuna göre bir görev dönemi sayılır.

Rektör ve dekan yardımcılarının seçimleri bu kanunun yürürlüğe girmesini takibeden bir ay içinde yapılır.

Senato üyelerinin seçimleri, 83 nci madde ile yürürlükten kaldırılan kanunlara göre hesaplanan süre sonunda yapılır.

GEÇİCİ MADDE 4. — Yüksek Öğretim Kuruluna ve Üniversitelerarası Kurula üye seçimi, işbu kanunun yürürlüğe girmesinden sonra bir ay içinde yapılır.

Üniversitelerarası Kurul Genel Sekreteri seçilinceye kadar bu görevi Ankara Üniversitesi Genel Sekreteri yapar.

GEÇİCİ MADDE 5. — Bu kanunun öngördüğü tüzük ve yönetmelikler ile bu kanunun hükümlerine uymayan tüzük ve yönetmelikler, bu kanunun yayımı tarihinden başlayarak en geç bir yıl içinde yeniden düzenlenir.

Mevcut döner sermaye yönetmeliklerinin ise uygulanmasına üç yıl daha devam olunabilir.

GEÇİCİ MADDE 6. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte üniversite dışında resmî çalışma saatleri içinde işleri olan öğretim üyeleri bir yıl içinde bu işleri tasfiye etmek zorundadırlar. Bu süre sonunda işlerini tasfiye etmemiş olanlar üniversiteden ayrılmış sayılırlar.

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştiriliş metni)

den sonra Orta Doğu Teknik Üniversitesinde de üniversite doçentliği ve üniversite profesörlüğü ünvanları bu kanunda öngörülen esaslara uygun olarak kazanılır.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu kanun yürürlüğe girdiği tarihte üniversite öğrencisi bulunanlara, üniversite yönetmeliklerinin kısıtlayıcı hükümleri saklı kalmak üzere, bu kanunun 54 ncü maddesinde öngörülen süre iki yıl ilâve edilerek uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 3. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte görevde bulunan rektörler 82 ncü maddeyle yürürlükten kaldırılan kanunlara göre hesaplanan görev sürelerini takibeden Haziran ayına kadar görevlerine devam ederler.

Dekanların yürürlükten kaldırılan kanunlara göre sürelerini tamamladıktan sonra görevleri sona erer.

Rektör ve dekan yardımcılarının seçimleriyle yönetim kurullarının bu kanuna göre eksik kalan üyelerinin seçimleri bu kanunun yayımı tarihinden itibaren bir ay içinde yapılır.

Senato üyelerinin seçimleri, 82 ncü maddeyle yürürlükten kaldırılan kanunlara göre hesaplanan süre sonunda yapılır.

Bu madde gereğince süresi biten rektör ve dekanlar, eski hizmet dönemleri hesaba katılmadan yeniden iki dönem için aday olabilirler.

GEÇİCİ MADDE 4. — Tasarının geçici 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 5. — Bu kanunun öngördüğü tüzük ve yönetmelikleriyle bu kanunun hükümlerine uymayan tüzük ve yönetmelikler, bu kanunun yayımı tarihinden başlayarak en geç altı ay içinde yeniden düzenlenir.

Mevcut döner sermaye yönetmeliklerinin ise uygulanmasına üç yıl daha devam olunabilir.

GEÇİCİ MADDE 6. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte üniversite dışında resmî çalışma saatleri içinde işleri olan öğretim üyeleri

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştiriliş)

GEÇİCİ MADDE 2. — Millî Eğitim Komisyonunun geçici 2 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 3. — Millî Eğitim Komisyonunun geçici 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 4. — Tasarının geçici 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 5. — Millî Eğitim Komisyonunun geçici 5 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 6. — Bu kanun yürürlüğe girdiği tarihte üniversite dışında resmî çalışma saatleri içinde işleri olan öğretim üyeleri iki

(Hükümetin Teklifi)

Kanun yürürlüğe girdiği tarihte üniversite dışında işleri olan öğretim üyelerinden isteyenler, bir yıllık süre içinde, belli çalışma saatlerinde, haftada on saati aşmamak üzere, üniversite tazminatı almamak ve üniversitedeki görevlerini aksatmamak şartıyla bu işlerini görebilirler.

GEÇİCİ MADDE 7. — Bu kanuna göre bölüm veya kürsülerin yönetim ve çalışmaları senatolarca kararlaştırılacak esaslara göre düzenleninceye kadar, mevcut kürsü profesörleri bu görevlerine devam ederler.

GEÇİCİ MADDE 8. — Üniversite öğretim üye ve öğretim yardımcılarının aylık, ücret ve ödenekleri hakkında bu kanunun 75 nci maddesiyle öngörülen üniversite personel kanunu yürürlüğe konuluncaya kadar, bu konudaki hükümlerin uygulanmasına devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 9. — Bu kanunun 33 nci ve 58 nci maddeleri, hükümleri bu maddelerde öngörülen seçim yönetmelikleri yürürlüğe konulduktan sonra Üniversitelerarası kurulun ayrıca kararlaştıracağı tarihte uygulanmaya başlanır.

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştirilmiş metni)

iki yıl içinde bu işleri tasfiye etmek zorundadırlar. Bu müddet içinde üniversitedeki yönetim görevleri devam eder. Bu süre sonunda işlerini tasfiye etmemiş olanlar üniversiteden ayrılmış sayılırlar.

Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte üniversite dışında işleri olan öğretim üyelerinden isteyenler, bir yıllık süre içinde belli çalışma saatlerinde, haftada on saati aşmamak üzere, üniversite tazminatı almamak ve üniversitedeki görevlerini aksatmamak şartıyla bu işlerini görebilirler.

GEÇİCİ MADDE 7. — Bu kanuna göre enstitü, bölüm veya kürsülerin yönetim ve çalışmaları senatolarca kararlaştırılacak esaslara göre düzenleninceye kadar mevcut kürsü profesörleri, bölüm ve enstitü yöneticileri Yönetmeliklerindeki süre sonuna kadar, yönetmeliklerinde bir hüküm yoksa bu kanunda yazılı süre ile görevlerine devam ederler.

GEÇİCİ MADDE 8. — Tasarımın geçici 8 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 9. — Tasarımın geçici 9 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 10. — Kanundaki belirtilen maddeler uyarınca üniversite doçenti unvanına kazanmış olanların üniversite öğretim üyeliklerine tayinlerinde aylık dereceleri, kadro maaşları ne olursa olsun 3656 sayılı Kanuna ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile onun tadillerine göre almaya müstahak oldukları derecenin bir üstüne yükseltilir ve bu suretle tayin olunanların bir alt derecede geçirmiş oldukları hizmet süreleri ilk yükselme sürelerinden indirilir. 657 ve onu değiştiren 1327 sayılı Kanuna tabi kurumlarda çalışmakta iken bu geçici maddeye göre üniversitede görev alanlar 1 nci derecenin son kademesini almış olarak geçerlerse 3656 ve onun değişikliklerine göre yüz lira aylık tazminatlarından da gerek intibaklarında ve gerekse sonraki terfi sürelerinde faydalanırlar.

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştirisi)

yıl içinde bu işleri tasfiye etmek zorundadırlar. Bu müddet içinde üniversitedeki yönetim görevleri devam eder. Bu süre sonunda işlerini tasfiye etmemiş olanlar üniversiteden ayrılmış sayılırlar.

Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte üniversite dışında işleri olan üyelerinden isteyenler, iki yıllık süre içinde belli çalışma saatlerinde haftada on saati aşmamak üzere, üniversite tazminatı almamak ve üniversitedeki görevlerini aksatmamak şartıyla bu işlerini görebilirler.

GEÇİCİ MADDE 7. — Millî Eğitim Komisyonunun geçici 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 8. — Tasarımın geçici 8 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 9. — Tasarımın geçici 9 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 10. — Millî Eğitim Komisyonunun geçici 11 nci madesi geçici 10 ncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin teklifi)

Yürürlük

MADDE 85. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 86. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

2 . 3 . 1972

Başbakan <i>N. Erim</i>	Devlet Bakanı <i>D. Kitaplı</i>	Devlet Bakanı <i>A. İ. Göğüş</i>	Devlet Bakanı <i>İ. Karaöz</i>
Devlet Bakanı <i>İ. Öztrak</i>	Adalet Bakanı <i>S. Bilge</i>	Milli Savunma Bakanı <i>F. Melen</i>	İçişleri Bakanı <i>F. Kubat</i>
Dışişleri Bakanı <i>H. Bayülken</i>	Maliye Bakanı <i>S. N. Ergin</i>	Milli Eğitim Bakanı <i>İ. Arar</i>	Bayındırlık Bakanı <i>M. Öztekin</i>
Ticaret Bakanı <i>N. Talû</i>	Sağ. ve Sos. Y. Bakanı <i>C. Aykan</i>	Güm. ve Tekel Bakanı <i>H. Özalp</i>	Tarım Bakanı <i>M. O. Dikmen</i>
Ulaştırma Bakanı <i>R. Danışman</i>	Çalışma Bakanı <i>A. R. Uzuner</i>	Sanayi ve Tek. Bakanı <i>M. Erez</i>	En. ve Tab. Kay. Bakanı <i>N. Devres</i>
Turizm ve Ta. Bakanı <i>E. Y. Akçal</i>	İmar ve İskân Bakanı <i>S. Bingöl</i>	Köy İşleri Bakanı <i>N. Sönmez</i>	Orman Bakanı <i>S. İnal</i>

Gençlik ve Spor Bakanı

A. Karaküçük

Millet Meclisi

(S. Sayısı : 889)

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştirilmiş metni)

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştirisi)

GEÇİCİ MADDE 11. — Bu kanun yürürlüğe girdiği tarihten önce üniversite doçenti olan ve fiilen üniversitede eylemli doçent olarak çalışanlar, üniversite profesörlüğü için 23 ncü maddedeki şartları haiz iseler, kadroya bağlı olmaksızın üniversite profesörlüğü unvanını alırlar.

Bu gibi profesörler maaşlarını doçentlik kadrosundan almakla beraber, profesörlük kadrosundan maaş alan üniversite profesörlerinin bütün hak ve yetkilerine sahiptirler.

Bu maddeye göre doçent ve profesör olanlar buldukları üniversitede kadro fazlası iseler ihtiyacı bulunan diğer üniversitelerde görevlendirilirler.

GEÇİCİ MADDE 12. — Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte üniversite ve buna bağlı öğretim kurumlarında öğrenci bulunanlar mezun oluncaya kadar ücret ve harçlar bakımından eski statüye tabi tutulurlar.

Yürürlük

MADDE 84. — Tasarının 85 nci maddesi 84 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Yürütme

MADDE 85. — Tasarının 86 ncı maddesi 85 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 11. — Millî Eğitim Komisyonunun geçici 12 nci maddesi geçici 11 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Yürürlük

MADDE 84. — Tasarının 85 nci maddesi 84 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Yürütme

MADDE 85. — Tasarının 86 ncı maddesi 85 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

